

www.ciechpress.pl

Tygodnik ciechanowski

nr 29

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁONSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU NR 29 (22661) 18 LIPCA 2023 R. NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646

FOT. RADOŚLAW MARUT

- Zakładam, że tegoroczne plony, w zależności od gleby, będą od 10 do 50 proc. niższe niż przed rokiem. Te deszcze, które padały dla roślin są nawet nieodczuwalne. Ze względu na upały, tegoroczne żniwa zaczną się nawet kilkanaście dni wcześniej - mówi Grzegorz Jackowski, rolnik i hodowca z Klic pod Regiminem.

Rozmowa z Grzegorzem Jackowskim

Czytaj
na str. 3

Takiej suszy jeszcze nie było

Fałszywa prokurator nakłoniła do oddania pieniędzy

Kasetka z 200 tys. zł na klatce schodowej

Oszuści, okradający starsze osoby, modyfikują swoje sposoby działania. Cel jednak zawsze pozostaje ten sam - nakłonić ofiarę do przekazania pieniędzy obcej osobie. 80-letnia mławianka, straciła w ten sposób 200 tysięcy zł. **W.D.**
Czytaj na str. 5

Upalne Dni Mławy

Jarmark, wystawy, koncerty i... tort

Dni Mławy to święto organizowane z okazji nadania praw miejskich, które nastąpiło 13 lipca 1429 roku. W br. minęło więc 594 lata od tamtego wydarzenia. Przez cały ostatni weekend, od piątku (14 lipca) do niedzieli (16 lipca) w centrum, w parku miejskim i miejskim ośrodku sportu było dużo imprez i spotkań. A burmistrz Sławomir Kowalewski, przy jednej z cukierni w centrum miasta, dzielił miejski urodzinowy tort wśród mieszkańców i gości. **W.D.**
Czytaj na str. 2

Mława. Potrzebna pomoc finansowa i rzeczowa

Wybuch gazu w domu

Przy ulicy Turystycznej w Mławie, 10 lipca doszło do potężnej eksplozji gazu. Prawdopodobnie gaz uleciał się z nieszczelnej butli. Przebywająca w momencie eksplozji w pomieszczeniu kobieta została poważnie ranna. Trafila do szpitala. **W.D.**
Czytaj na str. 5

Egzamin ósmoklasisty w powiecie ciechanowskim

Z matematyki i angielskiego drudzy w regionie

Tegoroczni ósmoklasiści znają już wyniki swojego egzaminu. Zdawali go (obowiązkowo) z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego - niemal wszyscy wybrali angielski. Indywidualne średnie wyniki uczniów składają się na wyniki szkół. Jak wypadły nasze szkoły, jak gminy, a jak sam powiat ciechanowski na tle innych powiatów w regionie, województwa i kraju? **IK**
Czytaj na str. 8

W 650 rocznicę sporu o ziemię między dwoma szlachciami z Krasnego...

Herb, godło...i wiele inwestycji

Rozmowa z **Michałem Szczepańskim**, wójtem gminy Krasne
* Krasne kończy obchody 650-lecia. Wiele się działo podczas ostatniego roku...
- Zamykamy właśnie jubileuszowy rok 650-lecia miejscowości Krasne. Działo się wiele w tym czasie. Każde wydarzenie miało swoją rangę, atrakcję, swoich odbiorców.
W 1372 roku odnotowana została pierwsza pisana wzmianka o Krasnem i ten rok przyjmujemy jako datę istnienia Krasnego. Trochę zaskakująca to wzmianka, bo dotyczy... wyroku Sądu Grodzkiego w sporze między dwoma szlachciami, którzy walczyli o ziemię. **ES**
Czytaj na str. 9

Z chęcią bym się z kimś pościgała

Rozmowa z mł. asp. **Patrycją Mariańską**, policjantką Wydziału Kryminalnego KPP w Płońsku, biegaczką.

* Trudno jest łączyć bieganie to z pracą policjanta?

- Bieganie i praca policjanta idą w parze. Po pierwsze sprawność fizyczna w tym zawodzie zawsze się przyda, bo nigdy nie wiesz, co cię może spotkać, a po drugie łatwo to połączyć, potrzebne są tylko chęci, żeby włożyć wygodne buty i po prostu pobiec.
- Nie zdarzyło mi się jeszcze nikogo gonić, nikt przynajmniej mi nie uciekał, ale z chęcią bym się z kimś pościgała. **RK**
Czytaj na str. 4

Kilka minut w przedwojennym Nasielsku

Ta historia zaczyna się latem 1938 roku, gdy David i Liza Kurtz, zamożni Amerykanie mieszkający na Brooklynie w Nowym Jorku, wybrali się do Europy na sześciotygodniowe wakacje. Aby udokumentować podróż i pokazać ją bliskim, którzy zostali w Ameryce, zakupili podręczną kamerę typu Ciné-Kodak oraz coś, jak na owe czasy, rewelacyjnego - kolorowy film Kodachrome.

W 2009 roku Glenn Kurtz, wnuk Davida (Glenn nigdy nie poznał dziadka, ponieważ ten zmarł przed jego narodzinami) robił porządki w domu rodziców w Palm Beach Gardens na Florydzie. W kącie starej szafy jego uwagę zwróciła rolka filmu w uszkodzonym, aluminiowym pojemniku. Był to film Davida Kurtza. **MS**
Czytaj na str. 10

Debata nad przyszłością placu Jana Pawła II w Ciechanowie

Ciechanowianie nie głosują...

Dotychczas około tysiąca mieszkańców wypowiedziało się w ankiecie stworzonej przez pracowników urzędu miasta dotyczącej zmian, które miałyby zajść na placu Jana Pawła II w Ciechanowie. - To niewiele - przyznał prezydent Krzysztof Kosiński. - Być może wydłużymy okres konsultacji społecznych.

W poniedziałek, 10 lipca w siedzibie Państwowej Uczelni Zawodowej odbyła się debata na temat przyszłości placu przed miejskim ratuszem. Niestety, ciechanowianie nie wykazali nią większego zainteresowania, przyszło ich niewiele. Głos zabrało kilka osób.

Być może czas na debatowanie wybrano trochę niewdzięczny - okres wakacji, urlopy, wyjazdy... Ci, którzy zostali na miejscu, mogli nie zdążyć wrócić jeszcze z pracy (spotkanie wyznaczono na godz. 17).

O betonowie w polskich miasteczkach, m.in. takich jak Ciechanów, rozmawiali: architekt Aleksandra Prus (autorka zwycięskiego projektu na zagospodarowanie placu), Jan Mencwel (pisarz, autor książki „Betonozą. Jak się niszczy polskie miasta”), Tadeusz Pikus (działacz TMZC, w przeszłości prezes miejskiej spółki PUK), Magdalena Szmít-Siewruk (architekt

krajobrazu, zajmująca się projektowaniem miejskiej zieleni).

- Zielone przestrzenie nie stoją w sprzeczności z ideą placu czy rynku. Drzewa i roślinność nie stoją na przeszkodzie temu, żeby w centrum miasta mogła odbyć się jakaś ważna uroczystość czy wydarzenie kulturalne. Ponadto, coraz większym problemem, z którym mamy do czynienia w miastach będzie brak wody - powiedział Jan Mencwel, który od lat stara się przybliżyć problem zabetonowanych miast.

Architekt Aleksandra Prus (w poprzednim numerze „TC” przeprowadziliśmy z nią obszerny wywiad) przekonywała, że duże drzewa, szczególnie w okresie upałów, potrafią obniżyć temperaturę w danym miejscu nawet o kilkanaście stopni. To właśnie pultuszczańska jest autorka zwycięskiego projektu na zmianę wyglądu ciechanowskiego placu w centrum miasta.

Doborem odpowiedniej roślinności na placu JP 2 miałyby się zająć Magdalena Szmít-Siewruk. Projektantka opowiadała m.in. o swoim pobycie w Wiedniu, które to miasto w ostatnich latach przechodzi ekologiczną metamorfozę - sadi się tam coraz więcej drzew i krzewów, a zrywa beton.

Nieco odmienne zdanie od pozostałych panelistów przedstawił Tadeusz Pikus. Przestrzegając przed upraszczaniem debaty, która według niego

sprowadza się jedynie wyboru: park czy plac. - Musimy pamiętać, że miasto żeby funkcjonować musi posiadać ulice, chodniki i przestrzenie publiczne adekwatne do potrzeb. W planowaniu trzeba uwzględnić to, co powstało przed laty i jakie to pełniło funkcje. Miasto powinno się zmieniać spokojnie po wnikliwych przemyśleniach i rzeczowych dyskusjach. Nierozsądne jest więc awanturowanie się, żeby każdy plac publiczny był teraz zielonym skwerem. Byłoby to nonsensem. Szczególnie gdy w pobliżu znajdują się już powstałe wcześniej tereny zielone. Nie można popadać ze skrajności w skrajność. Należy ostrożnie podchodzić do uproszczonych debat - apelował Tadeusz Pikus.

Członek Towarzystwa Miłośników Ziemi Ciechanowskiej wskazuje, że w mieście znajduje się odpowiednio dużo terenów zielonych: parków, skwerów, zielonych ogrodów, obszarów chronionego krajobrazu. W granicach Ciechanowa znajdują się również lasy. Łącznie wszystkie te miejsca zajmują obszar ok. 2 tys. hektarów, co stanowi przeszło 60 proc. powierzchni miasta.

Z kolei rynek od wieków był i powinien nadal być centralnym placem w mieście, gdzie odbywają się ważne uroczystości. Przekształcenie go w latach PRL-u w skwer było decyzją błędną. Natomiast jego rewitalizacja w 2010 r. miała swoje uzasadnienie.

Nad kolejną modernizacją placu rozmawiali, od lewej: J. Mencwel, M. Szmít - Siewruk, A. Prus i T. Pikus

Ciechanowianie mogą wypełnić ankietę do 31 lipca

- Rynek jest punktem spotkań, zapewnia dostęp do istniejących tu instytucji. Zielone argumenty są więc fałszywe, gdyż kilka kroków za ratuszem można spokojnie spacerować wśród przyrody. Trzeba się zgodzić, że można podwyższyć jakość tego miejsca

poprzez jakieś uzupełnienia zieleni, bo istniejące drzewa rosną powoli i więcej cienia nad ławeczkami by się może przydało. Nie powinno się popsuć czegoś co dobrze działa - argumentował Tadeusz Pikus.

erem

Nowe Miasto

Woda w zalewie przydatna do kąpieli

Dobra wiadomość dla korzystających z wodnego wypoczynku nad zalewem w Nowym Mieście. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Płońsku stwierdziła wreszcie przydatność tamtejszej wody do kąpieli.

- Jakość wody spełnia wymagania w zakresie oceny wizualnej, podczas której stwierdzono brak występowania zakwitów sinic (smugi, kożuch, piana), brak obecności w wodzie zanieczyszczeń, takich jak materiały smoliste powstające wskutek rafinacji, destylacji lub jakiegokolwiek obróbki pirolitycznej, szkło, tworzy-

wa sztuczne, guma lub inne odpady, charakteryzujących jakość wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpieli - czytamy w komunikacie.

Przypomnijmy, że kąpielisko zostało zamknięte z powodu zakwitów sinic 30 czerwca. RK

Upalne Dni Mławy

Jarmark, wystawy, koncerty i... tort

Dni Mławy to święto organizowane z okazji nadania praw miejskich, które nastąpiło 13 lipca 1429 roku.

W br. minęło więc 594 lata od tamtego wydarzenia. Przez cały ostatni weekend, od piątku (14 lipca) do niedzieli (16 lipca) w centrum, w parku miejskim i miejskim ośrodku sportu było dużo imprez i spotkań.

Sobotni Jarmark Wojciechowy na stałe wpisał się do tej dorocznej imprezy. W centrum Mławy było pełno kolorowych straganów, na których każdy mógł znaleźć coś dla siebie. Miłośnicy motoryzacji mogli podziwiać prawie 200 aut, rozstawionych wokół ratusza w trakcie lotu samochodów tuningowanych. A burmistrz Sławomir Kowalewski, przy jednej z cukierni w centrum miasta, dzielił miejski urodzinowy tort wśród mieszkańców i gości.

Mławski oddział archiwum państwowego zaprezentował w sobotę po południu wystawę związaną z historią MKS Mławianka Mława. Ekspozycję przygotowaną z okazji 100-lecia klubu można oglądać przed wejściem do mławskiego parku od strony ulicy Żeromskiego.

Zwolennicy koncertów i zabaw w wesołym miasteczku spotkali się na placu za hotelem w ośrodku sportu i rekreacji. Tutaj święto miasta rozkręcało się dość wolno. Upalna pogoda

spowodowała, że późnym popołudniem w sobotę nie było zbyt wielu chętnych

do korzystania z parku rozrywki i słuchania koncertów. Tłumy zebrały się dopiero około godz. 21, kiedy swój koncert rozpoczęła gwiazda wieczoru, czyli Sławomir. Po nim grał zespół „Poparzeni Kawą Trzy”. Przed tymi gwiazdami grał zespół Baby Rock i śpiewał Ignacy Błażejowski.

Natomiast w niedzielę na placu przy ratuszowym pomniku św. Wojciecha otwarto wystawę „Z historii rzemiosła i kupiectwa mławskiego” przygotowaną przez Stowarzyszenie Mława Miasto Zabytkowe.

Na zakończenie święta miasta, na estradzie w parku miejskim wystąpiła Orkiestra Na

Dużym Rowerze, zespół składający się sześciu muzyków, który potrafi zagrać jadąc jednośladem. I tak rozpoczęli swój koncert w mławskim parku, wjeżdżając na dużym rowerze i do tego, od samego początku na dużych, muzycznych obrotach.

Na Dni Mławy, przyjechały delegacje trzech miast partnerskich: włoskiego Moscufo, litewskiego Raseiniai i francuskiego Franconville. W.D.

Tradycyjny już Jarmark Wojciechowy na ul. 3 Maja

Orkiestra Na Dużym Rowerze w parku miejskim

Brzoże Duże

Kobieta wypadła z pojazdu typu buggy

Mieszkanka stolicy niestety nie miała zapiętych pasów. Kiedy pojazd przewrócił się 49-latką wypadła na drogę, natomiast buggy zatrzymał się na drzewie. Stan kobiety jest ciężki.

w lewo pojazd wyrzucił się. Kobieta nie miała zapiętych pasów bezpieczeństwa, dlatego wypadła na drogę. Doznała poważnych obrażeń wewnętrznych. Helikopterem Lotniczego Pogotowia Ratunkowego została przetransportowana do szpitala w Warszawie. kuj

Jak informuje makowska policja, w niedzielę (9 lipca br.) ok. godz. 17 do jednostki wpłynęło zgłoszenie o wypadku w miejscowości Brzoże Duże w gm. Rzewnie. Według wstępnych ustaleń kierująca pojazdem typu buggy (quad z ramą) jechała zbyt szybko połą drogą. Kiedy 49-latką chciała skręcić

FOT. KPP MAKÓW MAZ.

Pościg w powiecie makowskim

Próbował staranować radiowóz

Patrol policji zauważył w Starym Podosiu (gm. Płońawy-Bramura) kierowcę passata, który na widok radiowozu zaczął nietypowo się zachowywać (zwolnił i częściowo zjechał na pobocze). Podczas próby zatrzymania mężczyzna zaczął uciekać...

Był sobotni (15 lipca br.), nadal gorący wieczór. Kwadrans przed godziną 21 funkcjonariusze policji z posterunku w Krasnosielcu zauważyli passata jadącego powoli częściowo jezdnią, a częściowo poboczem. Na podstawie nietypowego zachowania postanowili poddać kierowcę kontroli, jednak ten wcale nie miał zamiaru się zatrzymać. Ruszył z miejsca i nie reagował na sygna-

ły policji, po czym gwałtownie zjechał z drogi asfaltowej w gruntową, leśną. Przejechał kilkadziesiąt metrów lasem po czym nagle się zatrzymał. W tym momencie policjanci minęli go radiowozem i zatarasowali mu drogę. Chwila konsternacji była krótka. Kierowca passata wcisnął bowiem pedał gazu i uderzył w radiowóz.

Policjantom nic na szczęście się nie stało. Korzystając z zamieszania wybiegli z samochodu i zatrzymali uciekiniera. Jaki był powód jego ucieczki? Otóż 63-letni mieszkaniec pow. makowskiego był, a jakże, pijany. Miał ponad 2 promile w wydychanym powietrzu. To nie był zresztą jego pierwszy raz, ponieważ posiadał orzeczoną sądowo zakaz prowadzenia pojazdów. Tym razem, za prowadzenie samochodu w stanie nietrzeźwości w warunkach recydywy oraz ucieczkę przed policją grozi mu nawet 5 lat pozbawienia wolności.

kuj

Sonda „Tygodnika”

Polski rolnik pełen obaw

Radni województwa mazowieckiego zaapelowali do rządu RP, aby ci podjęli zdecydowane kroki, mające na celu poprawę obecnej sytuacji branży rolno-spożywczej w kraju. Kryzys w polskim rolnictwie pogłębia się; rolnicy i plantatorzy biją na alarm, gdy na skupach przychodzi im sprzedawać swoje wyroby - ich zdaniem ceny są mocno zaniżane. Później, ten sam towar sprzedawany jest z kilkusetprocentowym zyskiem.

Oczywiście, nie ma tylko jednej przyczyny takiego stanu rzeczy. Radni zauważyli, że wpływ na obecną sytuację mają elementy gospodarki krajowej, wytyczne Unii Europejskiej oraz okoliczności, które zaszły z powodu najazdu wojsk rosyjskich na Ukrainę, inflacja, napływ ukraińskich produktów rolnych, sankcje nałożone na Rosję i Białoruś, zaleganie w magazynach polskich produktów zebranych w ubiegłym roku czy wreszcie zjawisko postępującej suszy.

Nad każdym z tych wątków warto pochylić się trochę bliżej. Na zawirowania, które nawiedziły polską gospodarkę miało wpływ nieograniczone pozwolenie na sprowadzanie ukraińskich produktów. Ze względu na napływ m.in. taniego zboża z Ukrainy polscy rolnicy nie mogą sprzedać swoich zapasów, ich silosy

i magazyny są pełne zboża zebranego w ubiegłym roku. A tegoroczne żniwa za pasem.

„Wbrew zapewnieniom strony rządowej, jedynie o tranzycie przez nasz kraj ukraińskich produktów, stale odnotowuje się znaczny napływ tych produktów na rynek krajowy” - czytamy w raporcie przygotowanym przez radnych sejmiku.

Czy nad wieloma gospodarstwami i przedsiębiorstwami wisi widmo bankructwa? Niestety, istnieje takie ryzyko, dodatkową przeszkodą jest inflacja, która powstrzymuje przedsiębiorczych rolników przed finansowaniem produkcji kredytami.

W maju br. odnotowano najmniej opadów od 1951 r. Zmiany klimatyczne, które przez wiele lat były bagatelizowane, wkrótce dadzą o sobie znać.

Poważnie odczuje to sektor rolnictwa. Coraz dłuższe okresy suszy, innym razem intensywne opady, powodują niskie plony.

„Coraz częściej obserwujemy huragany, gradobicia, burze, powodzie lub susze, niskie lub wysokie temperatury powietrza, mało śnieżne zimy, które nie zapewniają odnowienia zasobów wody w glebie, powodując jej braki na początku okresu wegetacyjnego. Województwo mazowieckie cechuje niski stopień retencji naturalnej gruntów, następuje spadek poziomu wód gruntowych oraz zanikanie wody w zbiornikach wodnych” - piszą radni w swoim apelu do Prezesa Rady Ministrów, ministra rolnictwa i rozwoju wsi oraz ministra klimatu i środowiska.

erem

**Adam Witkowski, kierownik
żuromińskiego oddziału Ośrodka
Doradztwa Rolniczego
w Poświętnem:**

- Niestety widać, że w tym roku plony z większości upraw będą słabsze niż w roku ubiegłym, a powodem jest brak wody w okresie wzrostu roślin. Zauważyłem znaczne różnice pomiędzy żytem wysianym wcześniej, a tym, które rolnik posiał z 2-3 tygodniowym opóźnieniem. Ziarno wysiane wcześniej miało większe zasoby wody, a więc wydało bardziej obfite plony.

Pierwsze w tym roku żniwa obserwowałem już 30 czerwca. Gospodarz ciął jęczmień ozimy, posiany na bardzo dobrej glebie. Przełożyło się to na świetny plon.

Z powodu suszy przyspieszone są żniwa pozostałych zbóż (za wyjątkiem kukurydzy). W tym przypadku również znaczenie ma klasa ziemi, na których zostały wysiane. Im lepsza gleba - tym lepsze zbiory. Niemniej, nawet na dobrej klasy gruntach odczuwalne są skutki długotrwałych okresów bez opadów.

Kukurydza na terenie gmin Lutocin i Biezuń rośnie bardzo ładna. Jeśli jeszcze trochę popada zbiory powinny być w tym roku przyzwoite.

Rolnicy aktualnie bardziej niż na zbiory narzekają na awaryjną aplikację suszową, poprzez którą składają wnioski o wypłatę odszkodowań. Natomiast zboże udaje im się sprzedawać, otrzymują dopłaty do każdej sprzedanej tony lub hektara, a odbiorcy, przynajmniej nie takiego nie słyszałem, nie narzekają na brak miejsca w magazynach.

Co do magazynów krajowych - nie wiem nic na ten temat i mam nadzieję, że nie będzie w tym zakresie problemu.

W kontekście zbiorów nie ma jeszcze tragedii, aczkolwiek niedobory wody realnie wpłynęły na przyspieszenie żniw oraz zmniejszenie plonów. Nie ma co oczekiwać cudów w tym zakresie, ponieważ tak to już w rolnictwie bywa. Nie da się kontrolować pogody, czy klimatu, a w związku z jego zmianami, być może, trzeba się przygotować na to, iż niedobór wody będzie nam dokuczał coraz częściej.

Wysłuchała: kuj

**Mariusz Szwejkowski,
Agencja Rozwoju Mazowsza S.A.,
rolnik z Ciechanowa:**

- Gospodarstwo rolne, jakie posiadam, to kontynuacja tradycji rodzinnej. Dla mnie jest to zajęcie dodatkowe, bardziej pasja i zainteresowanie uzupełniające pracę zawodową. Zajmuję się przede wszystkim produkcją roślinną i każdego roku wśród moich upraw są głównie zboża takie jak pszenica, pszenżyto oraz rzepak. W latach poprzednich siałem również buraki cukrowe, teraz na mniejszej powierzchni sieję groch i kukurydzę. Niestety ostatnie upały nie sprzyjają branży rolniczej w głównej mierze ze względu na pogodę, ale również zarządzanie tą branżą przez władzę. Zmiany klimatu powodują, że coraz trudniej o uprawę, która będzie przynosiła pewny i owocny plon. To już kolejny rok, kiedy susza sprawia, że zboża mają gorsze, drobniejsze ziarno, a kukurydza czy rzepak nie rosną tak jak w poprzednich latach. Z tego względu żniwa mogą być wcześniej, a plony zapewne w wielu miejscach Polski będą mniejsze i gorsze jakościowo. Miejmy nadzieję, że sytuacja na rynku rolnym będzie coraz lepsza, a działania rządu spowodują, że produkcja rolna zacznie ponownie być opłacalna. JJ

**Łukasz Kruszewski, rolnik
z gminy Opinogóra Górna:**

- Obecnie uprawiam około 25 ha na terenie gminy Opinogóra Górna. Pole zajmuję głównie pszenica, rzepak i kukurydza, a nieznaczna część stanowią użytki zielone. Aktualnie sytuacja jest tragiczna. Brak deszczu w okresie kształtowania się kłosa tj. od końca maja do połowy czerwca spowodował, że ziarno będzie drobne oraz nie będzie trzymało parametrów białkowych. Poza tym nieprzemyślana polityka rządu sprawiła, że magazyny zasypane są zbożem ubiegłorocznym, co znacząco wpłynie na cenę w tym roku. Tak więc perspektyw na przy-

**Łukasz Lewandowski,
prezes TBS, radny powiatu
ciechanowskiego, rolnik:**

- Gospodarstwo rolne, które prowadzę, liczy około 36 ha (grunty własne i dzierżawione). Zajmuję się produkcją roślinną: pszenica, pszenżyto, rzepak, kukurydza, burak cukrowy. Rok 2023 jest rokiem bardzo ciężkim dla gospodarstw. Ceny naszych produktów w porównaniu do cen środków do produkcji są stanowczo za niskie, wpływ na to ma sytuacja importu produktów rolnych z Ukrainy. Dodatkowo nie sprzyjają warunki atmosferyczne od początku roku 2023. Dość niskie temperatury ograniczały ochronę roślin, a co za tym idzie wpłynę na plon, a panująca susza od maja też będzie miała znaczący wpływ na plony. Dowodem na to jest już obserwowana sytuacja: zbierany obecnie w gospodarstwach jęczmień ozimy plonuje o około 30-40 procent mniej niż w roku ubiegłym. Problem suszy to również problem gospodarstw, które zajmują się produkcją mleka. O ile z oziminami nie ma jeszcze aż takiej tragedii, to kukurydza, trawy na słabszych gruntach zaczęły już usychać, a to jest główna pasza w tych gospodarstwach. Problem suszy nie dotyczy tylko Polski, schną Stany Zjednoczone i południe i zachód Europy. Kolejne lata przy obecnych warunkach atmosferycznych nie napawają optymizmem. Myślę, że żywność w kraju i na świecie będzie drożała; obserwujemy tę sytuację, płacąc rachunki za produkty spożywcze. JJ

szłość brak bądź są marne. Do niedawna zajmowałem się też hodowlą krów mlecznych, ale obecnie tylko uprawą roli. JJ

Nie wiem co przyniesie jutro

Rozmowa z

Grzegorzem Jackowskim,
rolnikiem i hodowcą bydła z Klic

* Jest pan synem rolnika, teraz sam uprawia ziemię. Jak zmieniło się rolnictwo przed te lata?

- Ogromnie, skok cywilizacyjny to może za mocne słowo, ale na pewno technologia i postęp poszły naprzód. Pamiętam jako młody chłopak nosilem snopki, które składowaliśmy w stodole. Dzisiaj snopowiązałkami nikt już nie kosi. Pomagałem ojcu, byłem operatorem snopowiązałki, tata jeździł ciągnikiem. Na początku lat 90. tata kupił pierwszy kombajn i te żniwa wyglądały zupełnie inaczej niż wcześniej. Jak zaczynałem gospodarzyć, to przejąłem maszyny, które podarował mi mój ojciec. Dzisiaj nie ma już żadnej z nich. Obecnie mamy nowoczesne maszyny, bardziej wydajne, komfortowe, klimatyzowane kombajny, ciągniki. Ten postęp mechanizacyjny będzie szedł naprzód, przy jednoczesnym powiększaniu gospodarstw, bo część rolników będzie rezygnowała z rolnictwa; sprzedawała gospodarstwa bądź oddawała w dzierżawę. Ludzie przestali widzieć w rolnictwie perspektywę stabilizacji, tak jak to może być w pracy w mieście.

Być może aktualnie jest mniej pracy fizycznej niż kiedyś, ale jest znacznie więcej pola pod uprawę.

* Jakie zboża dzisiaj pan uprawia?

- Na glebach dobrych uprawiamy głównie pszenicę, rzepak, a na glebach lekkich kukurydzę z przeznaczeniem na kiszonkę, żyto i pszenżyto na paszę dla zwierząt. Razem będzie to około 100 hektarów z dzierżawami.

* Jakich plonów spodziewacie się w tym roku?

- Zakładam, że będą od 10 do 50 proc. niższe, w zależności od gleby na jakiej uprawiane są zboża. Na przykładzie pszenicy to zbiory będą niższe pewnie o te 10 proc. Przy dobrych glebach zboże nie odczuwa aż tak bardzo suszy, ale na glebach lekkich, przykładowo na życie, połowa kłosów jest już uschniętych, czyli te straty będą już znacznie większe.

* Czy w tym roku susza rzeczywiście jest tak dotkliwa dla zbóż?

- Zdecydowanie. Tak naprawdę, w tym sezonie nie było prawdziwego deszczu, którego potrzebują rośliny. Bywały jedynie chwilowe, burzowe opady, które szybko spływają, ziemia nie nasiąka. Gdy nie ma wody, to nawet najlepszy nawóz nie pomoże.

* Jak wygląda obecnie sytuacja na skupach, czy ceny rzeczywiście są tak niskie jak mówią rolnicy?

- Głównym powodem tak niskich cen jest import ukraińskiego zboża. Początkowo rząd informował, że będzie one jedynie transportowane przez nasz kraj, później okazało się, że to zboże w ogromnej ilości trafiło na nasz rynek. Wszyscy pamiętamy słowa ówczesnego ministra rolnictwa, który przed żniwami doradzał rolnikom, żeby magazynowali zboża i kupowali nawozy, bo ich cena będzie rosła. Cena pszenicy spadła z 1600 zł do 800 zł za tonę.

Dzisiaj rząd ratuje sytuację dopłatami, rolnicy składają wnioski na wyrównanie kosztów poniesionych na zakup nawozów, i sprzedaż zbóż, rzepaku, suchej kukurydzy po obniżonych cenach. Ale to nie rozwiązuje problemu importu, tylko chwilowo łagodzi jego skutki.

Obecnie ceny nawozów powoli wracają do poziomu sprzed wiosny 2022 r. Powiem na przykładzie saletry, którą dzisiaj możemy już kupić po 1500-1700 złotych za tonę, a rok temu trzeba było zapłacić około 4000 złotych. Nikt do końca nie potrafi wyjaśnić tego co się

wtedy wydarzyło, że ceny nawozów tak mocno poszły do góry.

Ale spadek cen nie dotyczy wyłącznie zbóż, potaniało też mleko które produkujemy. Ceny w skupie spadły z blisko 3 zł do 1,8 zł, a w wielu regionach kraju do 1,5 zł. Eksperti twierdzą, że mleko i artykuły mleczarskie też płyną do nas z Ukrainy.

To też nie napawa optymizmem i z obawą patrzymy w przyszłość co będzie dalej.

* W społeczeństwie wciąż jednak słychać głosy, że rolnik wcale nie ma tak ciężko?

- No słyhać, ale to są wypowiedzi ludzi, którzy nigdy nie mieli do czynienia z pracą na roli. Głosy, że rolnik to nie musi za wiele robić, żyje wyłącznie z dopłat są mocno krzywdzące. Wydaje mi się, że w społeczeństwie wciąż jest zbyt małe zrozumienie dla pracy rolnika. Bez wytrwałości, ciężkiej pracy i dogłębnej wiedzy, żadne gospodarstwo nie utrzyma się. Poza tym trzeba to zwyczajnie lubić.

* Pan jest rolnikiem z dziada pradziada, ale też z wykształcenia...

- Po szkole podstawowej chciałem dalej kształcić się w kierunku rolniczym. Skończyłem technikum w Gołotczyźnie. Sporo się tam nauczyłem, ale dopiero studia w SGGW w Warszawie dały mi naprawdę szeroki pogląd na rolnictwo. Nowe zajęcia, wybitni profesorowie. Studiowanie tam, najpierw dziennie, a następnie zaocznie, dało mi ogromną wiedzę i doświadczenie, z których czerpię do dzisiaj. W pewnym momencie studia tak bardzo mnie pochłonęły, że dostałem propozycję od władz uczelni, żeby na niej zostać i robić doktorat. Tutaj, na ojczyźnie czekało na mnie gospodarstwo, którym trzeba było się zająć. I taką drogę wybrałem.

* Jaka przyszłość czeka polskie rolnictwo?

- Wspominałem już na wstępie, że to wielka niewiadoma. W przypadku całego sektora rolniczego decydować będzie wiele czynników. Część ludzi będzie odchodzić od rolnictwa, sprzedawać ziemię. Młodzi nie garną się do pracy w gospodarstwie, wolą spróbować swoich sił w miastach. Ja z żoną również stoimy przed dylematami: czy się rozbudowywać i unowocześniać swoje gospodarstwo, czy zatrzymać się na tym co jest. Mamy trzy córki, nie ma następcy. Perspektywy są różne. Nie wiemy czy któraś z córek przejmie od nas gospodarstwo.

RADOSŁAW MARUT

W tym roku Święto Policji, przypadające na 24 lipca, obchodzone jest w całym kraju nieco wcześniej. W czwartek, 13 lipca podczas uroczystości w Ciechanowie, które najpierw odbyły się pod pomnikiem Krzyża Katyńskiego, a następnie na placu komendy powiatowej, wręczono odznaczenia oraz awanse. Na wyższy stopień służbowy awansowało łącznie 44 policjantów, pełniących służbę na terenie powiatu ciechanowskiego.

- Dziękuję wszystkim mundurowym za gotowość i pełnione obowiązki. Zdaję sobie sprawę z jakimi poświęceniami często one się wiążą. Składam życzenia wszystkim funkcjonariuszom i pracownikom cywilnym. Dziękuję zaproszonym gościom za współpracę i wsparcie w dążeniu do zapewnienia porządku i bezpieczeństwa - powiedział do zebranych komendant ciechanowskiej policji insp. Zbigniew Andres.

Wcześniej, policjanci, służby mundurowe oraz samorządowcy złożyli kwiaty pod pomnikiem Krzyża Katyńskiego, w hołdzie ofiarom zbrodni katyńskiej, mieszkańcom ziemi ciechanowskiej, oficerom wojska i policji zamordowanym przez NKWD. W kościele farnym odbyła się msza.

Najważniejszą częścią uroczystości było wręczenie awansów i odznaczeń.

Ciechanowskie Święto Policji

Pomagają i chronią

Paweł Jastrzębski próbował ratować życie pracownika służb energetycznych w Długolecie

Awansowało 44 policjantów. W korpusie oficerów starszych awansowało 2 funkcjonariuszy policji, w korpusie oficerów młodszych awansowało 5 policjantów, w korpusie aspirantów awansowało 20 funkcjonariuszy policji, w korpusie podoficerów awansowało 15 funkcjonariuszy policji natomiast w korpusie

szeregowych awansowanych zostało 2 funkcjonariuszy policji - informuje aspirant Magda Żaremska.

Zarząd Główny NSZZ policjantów, na wniosek zarządu wojewódzkiego, uhonorował Krzyżem Niepodległości I Klasy z Gwiazdą insp. Zbigniewa Andresa, mł. insp. Radosława Roma-

nowskiego (zastępcę komendanta) oraz asp. szt. Michała Kwasiborskiego, przewodniczącego ZZZZ policjantów w Ciechanowie.

Wśród ciechanowskich policjantów na specjalne wyróżnienie i odznaczenie zasłużył **sierżant Paweł Jastrzębski**. To on, pod koniec czerwca, pełniąc służbę z kolegą jako pierwsi dotarli na miejsce tragicznego wypadku, do którego doszło kilkanaście kilometrów od Ciechanowa, w Długolecie. Pracownicy służb energetycznych naprawiali sieć. Jeden z pracowników spadł z dużej wysokości na ziemię.

- Gdy przyjechaliśmy na miejsce, kolega poszkodowanego prowadził reanimację. Przejelśmy sobie, trwało to może kilkanaście minut, zanim przyjechała karetka pogotowia. Później, wspólnie z ratownikami medycznymi, przez kolejną godzinę, prowadziliśmy na zmianę resuscytację - opowiada sierżant Paweł Jastrzębski.

Niestety, rannego nie udało się uratować. Jak mówi policjant, takie sytuacje zostają w człowieku. Mimo, że pan Paweł pełni służbę od czterech lat, to ta ostatnia sytuacja była dla niego wyjątkowa.

Sierżant Jastrzębski pochodzi z Mławy, od kilkunastu lat mieszka w naszym mieście. Pracę w policji zaczął w Samodzielnym Pododdziale Prewencji w Płocku. W styczniu ub.r. przeniósł się do Ciechanowa. Służba to poniekąd rodzinna tradycja - przez wiele lat w mławskiej służbie wujek, a później szwagier.

Podczas codziennej służby pan Paweł oraz jego koledzy najczęściej mają do czynienia z problemami rodzinnymi, przemocą.

- Ludzie mają swoje problemy, nie do końca wiedzą jak sobie mają z nimi poradzić, nie szukają pomocy specjalistów, swoje frustracje przerzucają na członków rodziny. Działając w patrolu interwencyjnym zazwyczaj stykamy się z przeróżnymi sytuacjami, czy to u ludzi w domach czy na ulicach - wyjaśnia policjant. - Można powiedzieć, że jesteśmy tak trochę na pierwszej linii frontu.

Podczas odznaczania w dniu Święta Policji w Ciechanowie Paweł Jastrzębski był nieco stremowany, ale zarazem przejęty faktem, że policyjne władze dostrzegły zaangażowanie, które wspólnie z kolegą włożyli w ratowanie młodego mężczyzny.

Mimo, że na co dzień sierżant Paweł Jastrzębski woli pozostawać w cieniu, twierdzi, że taki ma charakter, nie robi niczego dla pokłasku, a w policji pracuje stosunkowo krótko, to w tej sytuacji odznaczenie go było trafnym wyborem.

RADOSŁAW MARUT

Więcej zdjęć na <https://ciechpress.pl>

W Płońsku

Policjant blisko ludzi

13 lipca również na placu Komendy Powiatowej Policji w Płońsku odbyły się uroczystości związane powiatowymi obchodami Święta Policji.

Obchody poprzedzone zostały mszą świętą w Kościele pw. św. Michała Archanioła w Płońsku. Następnie odbył się uroczysty apel.

Wicestarosta Krzysztof Wrzesiński przekazał na ręce Komendanta Powiatowego insp. Jarosława Brzozowskiego dyplom z grawerem: „Z okazji Święta Policji funkcjonariuszkom i funkcjonariuszom oraz pracownikom cywilnym Policja Płońsk, a także emerytom i rencistom policyjnym przekazujemy wyrazy uznania i jednocześnie dziękujemy za codzienną, rzetelną służbę oraz wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców powiatu płońskiego”.

Kilku wyróżniających się w służbie policjantów i pracowników płońskiej jednostki policji zostało nagrodzonych medalami oraz odznaczeniami. Naczelnik Wydziału Kryminalnego kom. Mariusz Zochowski odznaczony został złotym medalem za długoletnią służbę (służy w policji od ponad 25 lat). Srebrnymi medalami odznaczono I-go zastępcę Komendanta Powiatowego mł. insp. Stanisława Dybowskiego (22 lata służby) oraz pracownika cywilnego - starszego technika Wydziału Kryminalnego Monikę Murawską (20 lat służby). W uznaniu szczególnych zasług w zakresie ochrony

bezpieczeństwa ludzi oraz utrzymania bezpieczeństwa i porządku publicznego brązową odznaką „zasłużony policjant” odznaczony został zastępca Naczelnika Wydziału Kryminalnego podkom. Paweł Małecki (służy on od 23 lat).

40 funkcjonariuszy otrzymało awanse, z czego dla 11 był to pierwszy awans w hierarchii stopni policyjnych. Na stopień nadkomisarza awansował 1 funkcjonariusz, komisarza - 1, aspiranta sztabowego - 5, starszego aspiranta - 1, aspiranta - 6, sierżanta sztabowego - 3, starszego sierżanta - 11, sierżanta - 1, starszego posterunkowego. Awansowani policjanci służą w wydziałach prewencji, ruchu drogowego i kryminalnym w płońskiej komendzie, a także w komisariacie w Raciążu i posterunkach w Czerwińsku nad Wisłą, Nowym Mieście i Żaluskach. Dodatkowo przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów oraz Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Policji woj. mazowieckiego zs. w Radomiu odznaczeni zostali: kom. Adam Maliński, kom. Kinga Dreżek-Zmysłowska, asp.szt. Piotr Jaszczur, asp. szt. Mariusz Pajewski, asp. szt. Krzysztof Pawłowski, asp. szt. Jarosław Trębski oraz Małgorzata Piątek.

- Policjantki i policjanci pełnią wyjątkowo odpowiedzialną służbę, narażając własne życie i zdrowie, by chronić życie innych - powiedział burmistrz Andrzej Pietrasik. - Jestem wdzięczny, że dbają państwo o nasze bezpieczeństwo, zabezpieczając odbywające się wydarzenia i uroczystości oraz współpracując ze Strażą Miejską w Płońsku. Szczególnie dziękuję za współpracę w zakresie profilaktyki antyalkoholowej, zajęcia w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz prelekcje na temat bezpieczeństwa psów oraz opieki nad nimi. Cieszę się bardzo, że płońska policja korzysta z monitoringu miejskiego, z którego sygnał przesyłany jest do komendy.

RK

Z chęcią bym się z kimś pościgała

Rozmowa z mł. asp. **Patrycją Mariańską**, policjantką Wydziału Kryminalnego KPP w Płońsku, biegaczką.

* Jak to jest przebiec maraton?

- Kiedy ruszasz, czujesz duży stres i się zastanawiasz czy dasz radę, czy nie porywasz się z motyką na słońce. W połowie dystansu przychodzi ci myśl „na co mi to było...”. Ale kiedy widzisz metę, jesteś szczęśliwy, chce ci się płakać, że udało się zrealizować kolejny cel i się nie poddałeś.

* Skąd wzięła się ta pasja do biegania? Jak to wszystko się zaczęło?

- Pasja do biegania zrodziła się po tym, kiedy zakończyłam karierę siatkarską i musiałam pożegnać się ze swoim klubem. Wymyśliłam sobie wtedy bieganie, bo nie ograniczało mnie czasowo. Pobiegać można zawsze i wszędzie.

* Trudno jest łączyć to z pracą policjanta?

- Bieganie i praca policjanta idą w parze. Po pierwsze sprawność fizyczna w tym zawodzie zawsze się przyda, bo nigdy nie wiesz, co cię może spotkać, a po drugie łatwo to połączyć, potrzebne są tylko chęci, żeby włożyć wygodne buty i po prostu pobiec.

* Sprawność fizyczna zapewne pomaga, na przykład, gdy trzeba za kimś ruszyć w pogoń. Zdarzyło się coś takiego?

- Nie zdarzyło mi się nikogo gonić, nikt przynajmniej mi nie uciekał, ale z chęcią bym się z kimś pościgała.

* Na jakich dystansach najlepiej się pani czuje?

- Zdecydowanie najlepiej mi się biega na długich dystansach. Lepiej się po prostu w nich czuję i wiem, że tam mogę więcej.

* Jaki był najważniejszy bieg, w jakim brała pani udział?

- Najważniejszy bieg to oczywiście maraton, bo to najdłuższy mój dystans, jaki pokonałam.

* A najtrudniejszy? Który najwięcej panią kosztował?

- Nie mam takiego biegu, na każdym czuję to samo. Może ewentualnie maraton, bo tam trzeba było walczyć ze swoją głową i myślami, aby się nie zatrzymać.

* Nie sposób nie zapytać o sukcesy? Czym może się pani pochwalić?

- Na koncie jeden maraton, kilkanaście półmaratonów i wiele biegów lokalnych, gdzie mogę pochwalić się miejscami na podium.

* Co dalej? Jakie ma pani plany na najbliższą i tę dalszą przyszłość?

- Czas się zmierzyć z drugim maratonem jesienią.

**Rozmawiał
RADOSŁAW KOWALSKI**

Falszywa prokurator nakłoniła do oddania pieniędzy

Kasetka z 200 tys. zł na klatce schodowej

Oszuści, okradający starsze osoby, modyfikują swoje sposoby działania. Cel jednak zawsze pozostaje ten sam - nakłonić ofiarę do przekazania pieniędzy obcej osobie. 80-letnia mławianka, straciła w ten sposób 200 tysięcy zł.

Oszustka, która zadzwoniła do seniorce na numer stacjonarny podała się za panią prokurator. Opowiedziała historię o tym, że jej mieszkanie jest obserwowane przez grupę złodziei, usypiających swoje ofiary gazem. Przekonywała, że atak na mieszkanie może nastąpić w najbliższym czasie. Budynek obserwują także policjanci. Zapytała, czy kobieta przechowuje oszczędności w domu. Seniorka potwierdziła i podała kwotę.

Falszywa prokurator poinstruowała ją, by kasetkę z zawartością pieniędzy

wystawiła na klatkę schodową przed drzwiami, a futrynę uszczelniała mokrymi ręcznikami, by gaz nie przedostał się do mieszkania. Kasetkę mieli zabrać policjanci, a po zakończonej akcji oddać oszczędności seniorce. Kobieta, nie podejrzewając oszustwa, wykonała wszystkie polecenia złodziei. Kasetka z zawartością 200 tys. zł, zostawiona na klatce schodowej, trafiła w ręce przestępców. Po pewnym czasie seniorka zaczęła się niepokoić, poinformowała o zdarzeniu swoich bliskich. W kasetce, którą trzymała w mieszkaniu przechowywała bowiem pieniądze będące własnością kilku członków rodziny. Trwają czynności policyjne, oszustom grozi kara do 8 lat pozbawienia wolności.

- Metody „na policjanta”, „na prokuratora”, „na wnuczkę”, „na pracownika banku”... wszystkie mają tylko jeden cel - przekonać seniora, by przekazał przechowywane w domu oszczędności lub wziął szybką pożyczkę i gotówkę

przekazał nieznanej osobie. Historie, wymyślane przez oszustów wydają się dość proste i mocno naciągane. Czytając kolejne doniesienia o oszustwach tego typu, często zastanawiamy się, czy to możliwe, by dać się nabrać? Należy jednak pamiętać, że oszuści korzystają z elementu zaskoczenia i silnie oddziałują na emocje starszej osoby. Co zatem zrobić, by uchronić się przed oszustami? Podstawą jest rozmowa rodziny z seniorem, ostrzeżenie, przypomnienie, że oszuści nadal działają. Zapewnienie, że cokolwiek się zdarzy, senior zawsze powinien poinformować swoich bliskich, by wspólnie znaleźć rozwiązanie danego problemu. Warto też przypominać o jednej, bardzo prostej zasadzie - NIGDY NIE PRZEKAZUJEMY PIENIĘDZY OBCEJ OSOBIE, nie ważne za kogo się podaje - radzi asp. szt. Anna Pawłowska, rzeczniczka mławskiej policji.

W.D.

Mława. Potrzebna pomoc finansowa i rzeczowa

Wybuch gazu w domu

Przy ulicy Turystycznej w Mławie, 10 lipca doszło do potężnej eksplozji gazu. Prawdopodobnie gaz ułatniał się z nieszczelnej butli. Przebywająca w momencie eksplozji w pomieszczeniu kobieta została poważnie ranna. Trafiła do szpitala.

Według dotychczasowych ustaleń policjantów, do wybuchu doszło w pomieszczeniu na parterze, zajmowanym przez 68-letnią kobietę. Użytkowała ona kuchnię, podłączoną do butli z gazem. Chwilę po godz. 4.00, gdy prawdopodobnie zapalała papierosa, doszło do wybuchu ułatniającego się gazu. Pierwszej pomocy udzieliła jej rodzina zamieszkująca na piętrze budynku. W momencie wybuchu, w domu przebywało 8 osób, nikt poza lokatorką mieszkania, nie doznał obrażeń.

Eksplozja spowodowała też poważne uszkodzenia domu, w którym mieszkała ośmioosobowa rodzina. Inspektor nadzoru budowlanego zakazał użytkowania budynku. Komisja powołana przez inspektora ma ocenić, czy obiekt nadaje się do remontu, czy konieczna będzie jego rozbiórka. Urząd miasta zamierza przydzielić rodzinie tymczasowe mieszkanie. Burmistrz Sławomir Kowalewski zadeklarował pomoc i wsparcie finansowe poszkodowanym za pośrednictwem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Zorganizowano również zbiórki na ich rzecz. Pieniądze można wpłacić za pośrednictwem

portalu Pomagam.pl. Wsparcie można przekazać także na konto Stowarzyszenia „Bądźmy razem” (nr 07 2030 0045 1110 0000 0197 7130). Stowarzyszenie planuje również zbiórki uliczne na ten cel.

W.D.

Budynek mieszkalny został poważnie uszkodzony

Maków Maz.

Skład pocisków artyleryjskich okryty przy Szkole Podstawowej nr 1

Pracownicy, którzy kopią doły pod sieć ciepłowniczą, znaleźli przy budynku szkoły skład amunicji. Saperzy wyciągnęli stamtąd 72 pociski!

W czwartek (13 lipca br.) około godz. 11.00, podczas prac remontowych przy budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Makowie Maz., pracownicy wykopując doły pod rury ciepłownicze natknęli się na kilka starych pocisków. Prace natychmiast zostały wstrzymane, a o znaleziskach powiadomiono makowską policję. Po otrzymaniu zgłoszenia na miejsce dyżurny skierował policjanta z grupy minersko-pirotechnicznej. Okazało się, że niewybuchy to skorodowane pociski artyleryjskie. Znaleźli je przy budynku szkoły, który został

zabezpieczony przez funkcjonariuszy do czasu przyjazdu saperów.

2 Mazowiecki Pułk Saperów z Nowego Dworu Mazowieckiego odkrył, że pocisków jest więcej. Koło szkoły, do której na co dzień uczęszczają dzieci (za wyjątkiem wakacji), znajdowały się aż 72 sztuki wciąż niebezpiecznych pocisków z okresu II wojny światowej. Pracujący na miejscu saperzy nazwali to znalezisko „gniazdem artyleryjskim”. Tak duża liczba niewybuchów sprawiła, że prace związane z ich usuwaniem trwały dwa dni.

W związku z tym, że coraz częściej odnajdywane są pociski różnego rodzaju oraz kalibru, makowscy policjanci zwracają uwagę, aby samodzielnie nie próbować przenosić tego typu znaleźników, nie dotykać i jak najszybciej powiadomić policję, a miejsce oznaczyć do czasu przyjazdu patrolu. Trzeba pamiętać, że materiał wybuchowy stosowany w technice wojskowej, w praktyce jest całkowicie odporny na działanie wszelkiego rodzaju warunków atmosferycznych i niezależnie od daty produkcji zachowuje swe właściwości wybuchowe.

kuj

Szczęściarz ze Świercz

Co się wydarzyło na torach?

Pułtusczy strażacy otrzymali po południu 7 lipca informację, że na torach w pobliżu wiaduktu w Świerczach Siótkach leży mężczyzna.

Nie było to pierwsze tego typu zgłoszenie w naszym regionie. Na miejsce pojechali strażacy zawodowi z Pułtuską i ochotnicy ze Świercz, którzy mogli spodziewać się najgorszego. Zdarzenie zaskoczyło wszystkich, a mężczyzna z torów, jak komentują mieszkańcy, „oszukał przeznaczenie” i „dostał szansę na drugie życie”.

O sytuacji powiadomili druhowie z Ochotniczej Straży Pożarnej w Świerczach, którzy opisują interwencję, w jakich biorą udział, na portalu społecznościowym. Przed godziną 18 pojechali jednym zastępem (sześciu ratowników) do Świercz Siótek do zgłoszenia dotyczącego mężczyzny leżącego na torach. Na miejsce dotarli także strażacy z JRG Pułtusk (dwa zastępy, ośmiu ratowników).

Okazało się, iż pijany mężczyzna przewrócił się, a następnie „uciął sobie drzemkę” między szynami, a poruszający się tym torem pociąg Pendolino relacji Kraków-Kołobrzeg jadący z prędkością około 200 km/h przejechał nad nim - poinformowali druhowie z OSP Świercz.

Mężczyzna został ewakuowany przez ratowników i przekazany zespołowi ratownictwa medycznego, a po przebadaniu przetransportowany do szpitala - powiedział st. kpt. Konrad Chrzanowski, oficer prasowy KP PSP w Pułtusku. Dodał: - Z relacji kierownika pociągu wynikało, że nad mężczyzną przejechał pociąg.

Poszkodowany miał tylko nieznaczne obrażenia doznane po upadku między szyn.

Gmina Żałuski

190 km/h w terenie zabudowanym

W Słotwinie (gmina Żałuski) 31-letni mieszkaniec gminy został zatrzymany w związku ze znacznym przekroczeniem prędkości w terenie zabudowanym. Mężczyzna ów pędził aż 190 km/h.

Policjanci z płońskiej drogówki podczas realizacji zadań na terenie gminy Żałuski w miejscowości Słotwin zauważyli osobowego forda jadącego z bardzo dużą prędkością w ich kierunku. Miernik prędkości wskazał, że auto jechało 190 km/h w obszarze zabudowanym, gdzie obowiązuje ograniczenie do 50 km/h. 31-letni kierujący, mieszkaniec tej gminy, przekroczył dopuszczalny limit aż o 140 km/h. Został ukarany mandatem w wysokości 2,5 tysiąca złotych oraz

otrzymał 15 punktów karnych. Mężczyzna utracił również prawo jazdy na 3 miesiące - przekazała kom. Kinga Dręzek-Żmysłowska.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, za przekroczenie prędkości o więcej niż 50 km/h w obszarze zabudowanym uprawnienia ulegają zawieszeniu na 3 miesiące. Ponadto za przekroczenie:

- o 70 km/h i więcej mandat karny wynosi 2500 zł/ lub przy recydywie 5000 zł oraz 15 punktów karnych,
- od 61 km/h do 70 km/h - 2000 zł /4000 zł oraz 14 p.k.,
- od 51 km/h do 60 km/h - 1500 zł /3000 zł oraz 13 p.k.,
- od 41 km/h do 50 km/h - 1000 zł /2000 zł oraz 11 p.k.,
- od 31 km/h do 40 km/h - 800 zł /1600 zł oraz 9 p.k.

RK

Maków Maz.

Traktorzysta prawie ich staranował

Trzej mężczyźni podróżowali sobie spokojnie samochodem, kiedy nagle na ich pas zjechał jadący z naprzeciwka ciągnik rolniczy.

Kierowca auta musiał uciekać przed czołowym zderzeniem zjeżdżając gwałtownie na pobocze.

Do zdarzenia doszło 7 lipca br. na terenie gminy Karniewo. Po zjechaniu na pobocze i nagłym hamowaniu trzech mężczyzn podróżujących samochodem opuścili pojazd i udali się zobaczyć, co doprowadziło do takiego zachowania kierującego ciągnikiem. Niemal od razu wyczuli od 39-latka woń alkoholu.

Zabrali mu więc kluczyki, uniemożliwiając dalszą jazdę i wezwali na miejsce makowską policję. Funkcjonariusze zbadali mężczyznę alkomatem, a ten wykazał ponad 2 promile w wydychanym powietrzu. Oprócz tego, że 39-latek był pijany, to jeszcze nie posiadał uprawnień do kierowania pojazdami, gdyż taki zakaz wobec niego zastosował wcześniej sąd.

Teraz traktorzysta ponownie stanie przed wymiarem sprawiedliwości. Policja zwraca uwagę, że na szczególną pochwałę zasługuje postawa trzech mężczyzn, którzy nie pozostali obojętni na zagrożenie, jakie dla innych uczestników ruchu stanowił pijany kierowca ciągnika rolniczego.

kuj

Matura 2023 w Żurominie

Świetne wyniki matur w technikach, spadki w liceach

Tegoroczną maturę zdało w pierwszym, majowym terminie 197 spośród 242 abiturientów ze szkół średnich w powiecie żuromińskim.

Oznacza to, iż zdawalność osiągnęła 81,4 procent. To najwyższy wynik od lat. W roku ubiegłym zdawalność osiągnęła analogicznie 77 procent.

W tym roku wyniki egzaminu dojrzałości zaskoczyły chyba każdego. Podczas gdy technika odnotowała jeszcze lepszą zdawalność niż w roku ubiegłym, w liceach procent ten spadł.

W Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Dąbrowskiej w Żurominie do matury zdecydowało się przystąpić 100 uczniów, zdało zaś 91. Spośród 9 uczniów, którym nie udało się zdać egzaminu dojrzałości większość (7 osób) ma możliwość napisania poprawki w sierpniu. Zdawalność osiągnęła 91 procent. To spadek o ponad 5 procent w stosunku do wyników z roku ubiegłego (96,6 procent).

Natomiast drugie z liceów w powiecie żuromińskim - Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Orkana w Bieżuniu - osiągnęło wynik zdawalności na poziomie 65 procent. Do egzaminu podeszło 31 abiturientów, zdało w pierwszym terminie 20. Możliwość

poprawy przysługuje 6 osobom spośród 11, które egzaminu nie zdały. Liceum odnotowało spory spadek zdawalności w stosunku do roku poprzedniego, kiedy egzamin dojrzałości zdało 84,2 procent maturzystów.

Zupełnie odwrotną tendencję można zaobserwować w technikach. W Zespole Szkół Techniczno-Zawodowych im. Jana Pawła II w Żurominie maturę w 2022 roku zdało 72,5 procent absolwentów, co już wówczas było sporym progresem w stosunku do lat wcześniejszych. Tym razem aż 78,8 procent uczniów zdało egzamin dojrzałości. Przystąpiło do niego 66 abiturientów, a zdało 52. Co więcej aż 12 uczniów spośród 14, którzy w pierwszym terminie egzaminu nie zdali, ma możliwość poprawy.

Jeszcze większy wzrost zdawalności odnotował Zespół Szkół im. Batalionów Chłopskich w Zielonej. Tutaj maturę zdało 34 spośród 45 abiturientów, a 5 (z 11) ma możliwość poprawy w sierpniu. Zdawalność osiągnęła 75,6 procent, a więc o ponad 30 procent więcej niż w roku poprzednim! W 2022 roku maturę zdało zaledwie 45 procent uczniów, którzy zdecydowali się podejść do egzaminu dojrzałości.

kuj

FOT. ZSTŻ ŻUROMIN

Na wstępie należy zaznaczyć, iż w tym roku absolwenci szkół średnich podchodzili do nowej i starej formuły matury. Uczniowie liceów do formuły z 2023 roku, zaś uczniowie technik do tej z 2015 roku.

Mówią maturzyści

Matura i co dalej?

- Aktualnie nie planuję studiować - mówi **Fabian Pawlicki**, absolwent Technikum nr 1 w Zespole Szkół nr 1 im. gen. Józefa Bema w Ciechanowie, mieszkaniec gminy Szreńsk (powiat mławski). - Chcę swoją przyszłość związać ze sportem oraz pszczerstwem. Aktualnie gram amatorsko w piłkę nożną w Klubie Sportowym „Konopianka” Konopki, jednocześnie uczestniczę w kursie trenerskim. Po jego ukończeniu zamierzam rozpocząć szkolenie dzieci w dziedzinie piłki nożnej - zostanę trenerem. Każdego dnia pracuję w Pasiece „Zdrowie z Natury” w Międzyrzeczku Małym blisko Mławy. Jest to moja ogromna pasja i z pewnością z nią wiąże swoją przyszłość. Co do matury, uważam, że był to sprawdzian dosyć prosty. Spodziewałem się wyników, jakie uzyskałem. Bardzo się cieszę,

FOT. ARCHIWUM FABIANA PAWLICKI

że ten etap edukacji jest już za mną oraz że dobrze zdałem maturę. Nie wykluczam w swoim życiu opcji studiowania. Wszystko będzie uzależnione od sytuacji życiowej, w jakiej się znajdę. Zdana matura daje mi tę możliwość. Przypuszczam, że wybiorę studia zaoczne. Prawdopodobnie byłbym skłonny wybrać kierunek powiązany ze sportem.

- Na maturze w formule 2023 zdawałam rozszerzenia z biologii, chemii i angielskiego - inne plany na przyszłość ma **Wiktoria Zenker**, również tegoroczna maturzystka, mieszkanka powiatu ciechanowskiego. - Generalnie po wyjściu z sali nie byłam zadowolona i czułam, że źle mi poszło. Do samych wyników myślałam, że poszło mi słabo i nie dostanę się na studia. Wczoraj (7 lipca - od JJ) okazało się jednak, że biologia i angielski poszły mi bardzo

dobrze, jedynie z chemią troszkę słabiej. Plany na studia miałam w liceum totalnie inne niż teraz. Przeszłam przez długą drogę zrozumienia, co tak naprawdę jest dla mnie. Na początku miała to być medycyna, jednak po dłuższym zastanowieniu stwierdziłam, że kompletnie się tam nie nadaję. Później myślałam o dietetyce, fizjoterapii i biotechnologii. Obejrzałam jednak ostatnio film na temat wyboru studiów i moim ostatecznymi kierunkami stały się elektromedycyna i psychologia. Złożyłam dokumenty na uczelnie do Poznania i Wrocławia. Po studiach na pewno chciałabym pracować z ludźmi. Jestem bardzo otwartą osobą, uwielbiamą przebywać wśród ludzi. Pomaganie innym sprawia mi radość, co idzie w parze z moimi studiami. Dodatkowo fascynują mnie tajemnice ludzkiego umysłu. Szanse na dostanie się na wybrane studia są jednak niewielkie, bo chętnych jest dużo. Ale nie załamuję się, jak nie w tym, to w kolejnym roku. Nie można rezygnować ze swoich celów i marzeń. Póki co cieszę się wakacjami i odpoczynkiem. Poszłam do pracy, aby zarobić trochę pieniędzy, i na studia, i na swoje „zachcianki”. Staram się też dużo czasu spędzać ze znajomymi, chłopakami, podróżować i czerpać z tego czasu jak najwięcej się da. W końcu mam najdłuższe wakacje w życiu!

IK, JJ

„Trzeźwo, zdrowo i sportowo”

Wakacje z Maxem

Tegoroczna, już VI edycja mławskich „Wakacji z Maxem”, rozpoczęła się na Osiedlu Wólka, przy SP nr 4. „Trzeźwo, zdrowo i sportowo” to główne hasło tej wakacyjnej akcji współfinansowanej z budżetu miasta w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Mława na rok 2023.

Kilkudziesięciu dzieci bawiło się na przygotowanych stanowiskach mławskich instytucji - Państwowej Straży Pożarnej, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Komendy Powiatowej Policji oraz Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Mali uczestnicy brali udział w zabawach, zdobywali pieczątki na kuponach, które uprawniały do udziału w losowaniu nagród rzeczowych.

Spotkanie uczestników w na boisku w SP nr 6

Zdało 95 procent abiturientów z makowskiego LO!

Najlepiej podczas tegorocznego egzaminu dojrzałości poszło maturzystom z Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Makowie Mazowieckim (zdawalność na poziomie 95 procent!), ale wyniki poprawiły się także w niemal wszystkich pozostałych szkołach średnich w powiecie makowskim.

Jak poszło absolwentom Zespołu Szkół w Róźnie? Łączna zdawalność wyniosła 66 procent. Do egzaminu dojrzałości przystąpiło 37 uczniów technikum oraz 19 uczniów liceum. Matury nie udało się zaliczyć 17 uczniom technikum (11 ma szansę na poprawę w sierpniu) oraz 2 uczniom liceum (wszyscy mają szansę na poprawę). Zdawalność wyniosła 90 procent spośród absolwentów liceum przystępujących do matury oraz

FOT. LO MAKÓW MAZ.

W tym roku do matury podeszło 84 absolwentów makowskiego „ogólniaka”, zdało zaś 80. Wszystkie osoby, którym nie powiodło się w pierwszym terminie mają szansę na poprawę w sierpniu. Szkoła odnotowała 10 procentowy wzrost zdawalności w stosunku do roku poprzedniego, kiedy egzamin zdało 85 procent abiturientów.

W Zespole Szkół im. Tadeusza Kościuszki w Krasnosielcu maturę zdało 78,5 procent uczniów (w 2022 r. wynik był dokładnie taki sam). Do egzaminu przystąpiło 28 uczniów, zdało zaś 22 - niemal identycznie jak w roku ubiegłym, z tym wyjątkiem, iż w 2022 roku tylko jeden maturzysta nie miał prawa do poprawki, natomiast w tym roku z więcej niż jednego przedmiotu nie zdały dwie osoby.

54 procent wśród absolwentów technikum.

Abiturienti z Zespołu Szkół im. Żołnierzy Armii Krajowej w Makowie Mazowieckim zdali maturę w 49,1 procentach (43 procenty w 2022 roku). Do egzaminu przystąpiło 57 uczniów, zdało w pierwszym terminie 28. W sierpniu szansę na poprawę ma 17 osób, pozostałe 12, jeśli zechce, podejdzie do egzaminu w przyszłym roku.

kuj

Goszczyce

I turnus miejskich kolonii

W zeszłym tygodniu miał miejsce płoński I turnus miejskich kolonii. Miejscem letniego, aktywnego wypoczynku dzieci były Goszczyce.

rzają naszą świadomość i jakie stawały zagrożenie.

Turnus zakończył się w niedzielę.

RK

FOT. UM PŁOCK

W turnusie uczestniczyła 45-osobowa grupa najmłodszych płońszczyzan. Wyjazd trwał 7 dni. W tym czasie na dzieci czekały takie atrakcje, jak wycieczka do Parku Nauki Torus w Ciechanowie, wyjazd do parku „Dolina Wkry w Pomiechówku” i spacer w koronie drzew, dmuchańce i wata cukrowa, zajęcia sportowe i wspólne ognisko.

W Goszczycach gościła też zastępca komendanta Straży Miejskiej w Płońsku Lidia Bralska, która opowiedziała m.in. o agresywnych rasach psów. Dzięki narko- i alkoholom koloniści mieli zaś okazję przekonać się, jak używki zabu-

Biorąc pod uwagę zgłoszone sugestie, **Komitet Organizacyjny XV Zjazdu Absolwentów** wszystkich roczników gimnazjum i liceum im. Zygmunta Krasińskiego podjął decyzję o podziale opłaty za udział w wyjeździe:

- Opłata za udział w części oficjalnej mszy św. oraz pikniku w Opinogórze Górnej i obiedzie pożegnalnym wynosi 150 zł;
- Opłata za udział w części oficjalnej mszy św. i pikniku w Opinogórze oraz w kolacji z zabawą i obiedzie pożegnalnym wynosi 380 zł.

Wpłaty oraz zgłoszenia uczestnictwa w zjeździe należy dokonać w nieprzekraczalnym terminie do dnia 10 sierpnia 2023 r. Na rachunek: Stowarzyszenie „Trydion” nr 22 2030 0045 1110 0000 0276 4500 w BNP Paribas o/o w Ciechanowie

**Łączymy pozdrowienia
Komitet Organizacyjny**

Ciechanów, 12 lipiec 2023 r.

Matura 2023 w Pułtusku

Skarga – lepszy niż w województwie i kraju

W Liceum Ogólnokształcącym im. Piotra Skargi w Pułtusku, jednej z trzech najstarszych szkół w Polsce, maturę zdało 136 absolwentów na 143 do niej przystępujących, czyli 95,1 procent. To wynik, jak w poprzednich latach, najwyższy wśród szkół powiatu. Jest on także lepszy niż na Mazowszu i w kraju. Ogólnie w szkołach prowadzonych przez powiat pułtuski zdaną maturą może pochwalić się 79,9 procent zdających, więcej niż w poprzednich latach.

Inaczej niż rok temu, nie wszyscy absolwenci Skargi zdecydowali się zdawać egzamin dojrzałości; 3 osoby nie przystąpiły do niego. Świadectwa maturalne odebrało 136 osób, co stanowi 95,1 procent zdających.

Niezawodny Skarga

– Liceum im. Piotra Skargi jak zwykle nie zawiodło. Uzyskało wynik powyżej wyników w województwie i kraju – podkreśliła Katarzyna Jankowska, sekretarz powiatu, dyrektor Wydziału Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Pułtusku.

Maturę zdało w tym roku ogółem 84,4 proc. absolwentów szkół ponadpodstawowych w kraju, a 11,3 proc. abiturientów, którzy nie zdali jednego przedmiotu, ma prawo do poprawki w sierpniu. W województwie mazowieckim maturę zdało 86 proc., zaś 10 proc. ma prawo do poprawki. Jak widać Skarga osiągnął wyższy wynik niż w kraju i na Mazowszu. Uzyskał też wyższy wynik niż czteroletnie licea ogólnokształcące, których absolwenci (po ośmioletniej szkole podstawowej) przystąpili do zmiennej matury zgodnie z Formułą 2023. W kraju zdało 91,1 proc. (prawo do poprawki ma 6,4 proc., nie zdało 2,5 proc.), zaś na Mazowszu – 91,6 proc. (6 proc. może poprawiać).

– Uzyskaliśmy dobry wynik matury. Wpływają na niego rozmaite czynniki m.in. umiejętność radzenia sobie ze stresem, stan zdrowia zdających, ich sytuacja rodzinna, a nawet samopoczucie

Ruszkowski jako ZSZ wypadł lepiej niż rok temu, tu jedna z klas podczas pożegnania ze szkołą

danego dnia – zaznaczyła Beata Czerniakowska-Koc, wicedyrektor Skargi.

W liceum 7 osób nie zdało z jednego przedmiotu: matematyki, języka polskiego lub języka angielskiego, więc mogą podejść kolejny raz do egzaminu w sierpniu. Tym samym mogą zmienić swoją sytuację oraz poprawić wynik szkoły i szkół powiatu.

– Tłumaczymy uczniom, że materiał jest do nadrobienia, a ten jeden egzamin jest do zdania. I tego im życzymy – powiedziała Beata Czerniakowska-Koc.

Rok temu spełniło się marzenie społeczności Skargi o zdawalności na poziomie 100 procent. Wówczas do matury przystąpili wszyscy absolwenci – 94 osoby i wszyscy ją zdali. Wynik był taki sam jak I LO im. Z. Krasieńskiego w Ciechanowie, wyższy niż wynik liceów w mazowieckim i kraju.

Taki sukces trudno powtórzyć, z czego doskonale zdają sobie sprawę społeczności szkół, w tym Skargi na czele z dyrektorką Anną Majewską i wicedyrektorką, i dlatego, biorąc pod uwagę szereg czynników, na niego nie liczyła. Za to cieszy się, że wynik jest wyższy niż dwa, trzy i cztery lata temu. W 2021 r. zaświadczenia o zdanych egzaminach odebrały w Skardzie 104 osoby na 117

osób, które ukończyły liceum i przystąpiły do matury, czyli 88,9 procent. W 2020 r. maturę zdało 91 procent, a w 2019 r. – 89,9 procent. Dużym sukcesem był wynik w 2018 r., gdy zdało 96,75 procent. Wcześniej wynik szkoły wynosił: w 2017 r. – 91,54 proc., w 2016 r. – 94,31 proc., w 2015 r. – 96,6 procent.

Ruszkowski lepiej niż rok temu

– Dobrze poszło uczniom Technikum w Ruszkowskim. Technikum osiągnęło procent zdawalności wyższy niż w kraju i na Mazowszu – powiedziała sekretarz powiatu.

W Technikum nr 1 maturę zdecydowali się zdawać, jak rok temu, wszyscy absolwenci – 80 osób. Zdały ją 62 osoby, czyli 77,5 proc., więcej niż rok temu – 69,3 procent. Jest to także wyższy wynik niż w 2021 r. (54,9 proc.) i 2020 (było 51 proc.) oraz 2019 r. (73,7 proc.). Z 18 osób, które nie odebrały świadectwa maturalnego, 17 czeka poprawka, zaś 1 osoba nie zdała z dwóch przedmiotów, więc może przystąpić do matury dopiero za rok.

Jeśli chodzi o czteroletnie technika, których absolwenci (ostatni rocznik po

gimnazjum) przystąpili do znanej z poprzednich lat matury zgodnie z Formułą 2015, w tej grupie w kraju maturę zdało 74,6 proc. (18,4 proc. poprawia, nie zdało 7 proc.), zaś w województwie – 73,7 proc. (poprawia 18 proc.).

Wchodzące również w skład Zespołu Szkół Zawodowych im. Jana Ruszkowskiego I Liceum Ogólnokształcące ma wynik niższy niż Technikum nr 1. Z 32 absolwentów wszyscy zdecydowali się zdawać egzaminy, zaś zdały 24 osoby, czyli 75 procent. Rok temu zdało 67,6 proc. absolwentów I LO, więcej niż w 2020 r. (40 proc.), 2021 r. (35 proc.) i 2019 r. (56 proc.). Z 8 osób, które w tym roku nie zdały, 7 ma poprawki, a 1 nie zdała z dwóch przedmiotów.

– Wynik I LO jest niższy niż dla liceum w kraju i województwie, ale za to wyższy niż w ubiegłym roku. Połowiczny sukces – skomentowała Katarzyna Jankowska.

Łącznie dla ZSZ im. J. Ruszkowskiego, w którym egzamin dojrzałości zdało 86 osób na 112 przystępujących, zdawalność wyniosła 76,8 proc., czyli więcej niż rok temu – 68,9 procent.

Prus nie poprawił wyniku

W Zespole Szkół im. Bolesława Prusa w Technikum nr 2 na 47 absolwentów do matury przystąpiły 34 osoby. Zdało ją 9 osób, czyli 26,5 procent. Z pozostałych 25 osób 17 nie zdało z jednego przedmiotu, a 8 osób – z dwóch. W ubiegłym roku zdało egzamin dojrzałości 33,3 proc. przystępujących do niego, podobny wynik szkoła uzyskała w 2021 r. Tegoroczny wynik jest wyższy niż w 2020 r. (17,2 proc.) i o ponad połowę niższy niż w 2019 r. (54,54 proc.).

– Liczymy, że 17 uczniów Prusa, którym przysługuje poprawka, zda ją w sierpniu, tak jak 17 uczniów Technikum nr 1, 7 z I LO oraz 7 ze Skargi. Łącznie 48 uczniów, którzy jeszcze

mogą dołączyć do grona maturzystów – zauważyła sekretarz Katarzyna Jankowska.

Szkoły powiatu: Prawie 80 procent

W szkołach, dla których organem prowadzącym jest powiat pułtuski, przystąpiło do matury 289 absolwentów na 305, a zdało maturę 231, czyli 79,9 proc., podsumował Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Pułtusku. Wynik jest wyższy niż rok temu – 76,06 proc., a także niż dwa lata temu (67,32 proc.), w 2020 r. (65,9 proc.) i 2019 r. (76,54 proc.). Do wyniku szczególnie przyczynił się Skarga, ale też fakt, że w tym roku nie ma absolwentów, którzy nie zdaliby z trzech czy więcej przedmiotów, za to liczna grupa może przystąpić do egzaminu poprawkowego.

– Na dokładną analizę wyników przyjdzie jeszcze czas, ale dokonaliśmy już porównania naszego Liceum Skargi z liceami w sąsiadów – wyjaśniła Katarzyna Jankowska.

Pułtuski Skarga a inne licea

LO im. P. Skargi w Pułtusku wypadło nieco lepiej niż LO im. Marii Curie-Skłodowskiej w Makowie Maz. – zdawalność 95 proc., za to słabiej niż Norwid w Wyszkowie – 98 proc., Sienkiewicz w Płońsku i Krasieński zw. Krasiniakiem w Ciechanowie – po 99 procent. A jak wyglądają średnie wyniki procentowe z przedmiotów obowiązkowych? Z języka polskiego najwyższy wynik uzyskała Skłodowska – 71 proc, dalej Sienkiewicz – 70 proc., Krasiniak – 68 proc., Norwid – 66 proc. i Skarga – 61 procent. Z matematyki liderem w tym gronie został Krasiniak – 85 proc., za nim Sienkiewicz – 82 proc., a dalej Norwid – 76 proc., Skarga – 74 proc. i Skłodowska – 73 procent. Z języka angielskiego pierwszy jest Krasiniak – 89 proc., dalej Sienkiewicz i Norwid – po 88 proc., potem Skarga i Skłodowska – po 84 procent. Z rosyjskiego Sienkiewicz uzyskał 85 proc., a Skłodowska – 82 procent.

IK

Technologia a rzucanie palenia

O tym, że palenie papierosów ma fatalny wpływ na zdrowie, wiadomo od dawna. Relatywnie od niedawna zadajemy sobie natomiast pytanie, czy zastąpienie się z papierosów na mniej szkodliwe nikotynowe alternatywy może przynieść jakkolwiek pozytywny wpływ na kondycję naszego organizmu. A jeśli tak, to jaki dokładnie? Odpowiedzi dostarczają badania naukowców z Wielkiej Brytanii.

Nie wszyscy palacze są w stanie wyjść z nałogu nikotynowego, dlatego niektórzy specjaliści wychodzą z założenia, że lepiej przedstawić palaczom mniej szkodliwą alternatywę: coś, co dostarczy podobnych do papierosów doznań, przy możliwie jak najniższym uszczerbku dla zdrowia. Takim rozwiązaniem mają być podgrzewacze tytoniu: urządzenia, w których umieszczane są specjalnie przygotowane wkłady z tytoniem. Następnie grzałka podgrzewa tytoń, ale tylko na tyle, aby uwolnić nikotynę, w całym procesie nie dochodzi bowiem do spalania tytoniu. Dlaczego? Otóż właśnie podczas spalania uwalniane są rakotwórcze substancje smoliste, najgroźniejsze dla ludzkiego zdrowia.

Jak jednak sprawdzić, czy ryzyko rzeczywiście maleje i jaki wpływ na zdrowie ma wdychanie nikotynowej pary? Uzyskaniu wiedzy na ten temat miało służyć badanie zaprojektowane przez naukowców z Wielkiej Brytanii. Do eksperymentu zaproszono osoby palące w wieku od 23 do 55 lat, a następnie zapytano, czy zamierzają rzucić palenie.

Ci, którzy kategorycznie odmówili rozstania się z nałogiem, trafili do pierwszej grupy, natomiast ci, którzy zadeklarowali chęć rzucenia palenia – do drugiej. Zadeklarowani palacze zostali następnie poinstruowani, aby palić tak jak dotychczas lub przejść na podgrzewanie tytoniu, (w eksperymencie wykorzystano podgrzewacz GLO).

Wyboru dokonano losowo. Grupa kontrolna, czyli osoby rzucające nałóg, uzyskały pomoc doradcy oraz dostęp do nikotynowej terapii zastępczej.

W trakcie trwania eksperymentu każda z grup była pod nadzorem lekarzy.

Raz w miesiącu sprawdzano próbki ich krwi, z których odczytywano m.in. poziom biomarkera CEVal, który miał wskazać, czy osoby deklarujące rzucenie palenia lub przerzucenie się na podgrzewacze tytoniu, nie paliły tradycyjnych papierosów. Inne wskaźniki, które brano

pod uwagę, były związane ze stanem płuc, poziomem cholesterolu, stresem oksydacyjnym czy liczbą białych krwinek. Okazało się, że palacze korzystający z GLO uzyskali znacznie lepsze wyniki, niż ci, którzy nie odstąpili tradycyjnych papierosów.

Naukowcy stwierdzili „znaczące i trwałe zmniejszenie biomarkera, który może powodować uszkodzenia DNA związane z rakiem płuc” oraz „znaczące i trwałe zmniejszenie liczby białych krwinek, markera stanu zapalnego związanego z wczesnym rozwojem chorób układu krążenia i innych chorób związanych z paleniem”.

Podgrzewacze tytoniu są dostępne na polskim rynku od kilku lat. To jedna z nikotynowych alternatyw, po jakie mogą sięgnąć palacze, którym nie udało się zerwać z nałogiem lub którzy chcą ograniczyć ryzyko związane z paleniem. Do innych, których używanie określa się jako mniej ryzykowne od palenia, zalicza się e-papierosy i saszetki nikotynowe.

Egzamin ósmoklasisty w powiecie ciechanowskim

Z matematyki i angielskiego drudzy w regionie

Tegoroczni ósmoklasiści znają już wyniki swojego egzaminu. Zdawali go (obowiązkowo) z języka polskiego, matematyki i języka obcego nowożytnego – niemal wszyscy wybrali angielski. Indywidualne średnie wyniki uczniów składają się na wyniki szkół. Jak wypadły nasze szkoły, jak gminy, a jak sam powiat ciechanowski na tle innych powiatów w regionie, województwa i kraju?

W powiecie ciechanowskim do egzaminu przystąpiło 1174 uczniów, więcej niż w sąsiednich powiatach: przasnyskim, makowskim, pułtuskim, płońskim i mławskim oraz w nieco dalszych: żuromińskim i nowodworskim; jedynie w legionowskim było więcej – 1958 osób. Na Mazowszu zdawało egzamin około 72 tys. ósmoklasistów. Do egzaminu w całej Polsce przystąpiło, jak informuje CKE, ok. 510.400 spośród ok. 520.600 uczniów ósmych klas szkoły podstawowej (ok. 98 proc.), w tym ok. 13.800 uczniów – obywateli Ukrainy.

Średni wynik egzaminu z języka polskiego w kraju to 66 procent, matematyki – 53 proc., z j. angielskiego – 66 proc., a rosyjskiego – 68 proc., podała Centralna Komisja Egzaminacyjna 4 lipca. Wyniki nie są dużo wyższe niż rok temu. Wtedy średnia z języka polskiego wyniosła 60 proc., matematyki – 57 proc., angielskiego – 67 procent. Uczniowie z Ukrainy z języka polskiego otrzymali średni wynik na poziomie 45 proc., matematyki 37 proc., angielskiego 46 proc., rosyjskiego – 90 procent.

Średni wynik w województwie kształtuje się następująco: j. polski – 69 proc., matematyka – 59 proc., angielski – 71 proc., rosyjski – 66 procent. Jak widać, trzy pierwsze egzaminy wypadły lepiej niż w kraju (wyniki zostały zaokrąglone).

Ciechanowski a inne powiaty

Najlepiej młodzi mieszkańcy powiatu ciechanowskiego poradzili sobie z językiem polskim – średni wynik 63,94 proc., na drugim miejscu – językiem angielskim – 59,22 proc., a najslabiej z matematyką – 49,07 procent. Język rosyjski zdawała jedna osoba. Te wyniki są niższe niż w kraju i województwie, ale w regionie (na siedem powiatów) plasują powiat ciechanowski na drugim miejscu

z angielskiego i matematyki. Jeśli zsumujemy te wyniki i podzielimy przez liczbę zdawanych przedmiotów, średni wynik wyjdzie 57,41 procent.

Z języka polskiego najlepszy średni wynik w regionie – 64,74 proc. uzyskał powiat płoński. Za nim znalazły się: przasnyski – 64,57 proc., mławski – 64,43 proc., ciechanowski – 63,94 proc., pułtusk – 63,80 proc., makowski – 62,52 proc. i żuromiński – 60,52 proc. Powiaty podwarszawskie: legionowski – 68,16 proc. i nowodworski – 65,65 proc., jak wskazują wyniki, wypadły lepiej.

Liderem z matematyki jest powiat mławski – 50,72 proc., a za nim ciechanowski – 49,07 proc. Dalej: płoński – 48,88 proc., pułtusk – 48,70 proc., żuromiński – 46,19 proc., przasnyski – 43,53 proc. i makowski – 41,45 proc., zaś powiaty położone bliżej stolicy uzyskały wyższe średnie: legionowski – 60,21 proc., nowodworski – 51,28 proc., choć jak widać pierwszy z nich okazał się o około 9 procent lepszy.

Z języka angielskiego na pierwszym miejscu znalazł się powiat płoński – 59,44 proc., a tuż za nim ciechanowski – 59,22 proc. Dalej: pułtusk – 56,47 proc., mławski – 56,39 proc., przasnyski – 55,39 proc., żuromiński – 53,42 proc., makowski – 49,55 proc. Jeśli chodzi o powiaty blisko stolicy legionowski ze średnią 73,90 proc. wyprzedził nowodworski – 63,64 proc.

Jak wypadły nasze miasta i gminy?

Liderzy z poszczególnych przedmiotów wśród dziewięciu gmin w powiecie to: j. polski – gmina Gołymin Ośrodek – 73,31 proc., a tuż za nią Ojrzeń – 70,98 proc.; matematyka – Opinogóra Górna – 56,68 proc., za nią wiejska Ciechanów – 53,92 proc.; j. angielski – gmina miejska Ciechanów – 63,19 proc., a dalej Ojrzeń – 57,26 proc.; Język rosyjski zdawała tylko jedna osoba z gminy Gliniojeck. Miasto Ciechanów (653 osoby) uzyskało wyniki: j. polski – 63,55 proc., matematyka – 50,24 proc., j. angielski – 63,19 procent. Pozostałe gminy uzyskały (odpowiednio): wiejska Ciechanów (52 osoby) – 64,40 proc., 53,92 proc., 56

Do sukcesu Czwórki przyczyniło się m.in. Koło „Naukowcy znad Łydy”

proc.; miasto i gmina Gliniojeck (105 osób) – 64,59 proc., 43,96 proc., 50,47 proc.; Gołymin-Ośrodek (42 osoby) – 73,31 proc., 45,81 proc., 54,48 proc.; Grudusk (51 osób) – 63,96 proc., 51,22 proc., 55,92 proc.; Ojrzeń (45 osób) – 70,98 proc., 44,09 proc., 57,26 proc.; Opinogóra Górna (53 osoby) – 65,21 proc., 56,68 proc., 52,72 proc.; Regimin (71 osób) – 60,52 proc., 45,92 proc., 52,35 proc.; Sońsk (102 osoby) – 60,25 proc., 45,06 proc., 56,94 procent. Najmniej ósmoklasistów było w gminach wiejskich: Gołymin-Ośrodek i Ojrzeń; w pierwszej z nich istnieje tylko jedna szkoła. Natomiast najwięcej w Gliniojecku i Sońsku.

A jak szkoły w mieście?

Z pięciu szkół prowadzonych przez miasto Ciechanów liderami zostali: j. polski – Szkoła Podstawowa nr 4 – 65,66 proc., matematyka – SP nr 4 – 51,66 proc., j. angielski – SP nr 7 – 64,69 proc. Spójrzmy na poszczególne szkoły (według numerów): SP nr 3 im. Orła Białego (159 osób): j. polski – 63,50 proc., matematyka – 48 proc., j. angielski – 61,33 proc.; SP nr 4 im. 21 Warszawskiego Pułku Piechoty „Dzieci Warszawy” (151 osób): j. polski – 65,66 proc., matematyka – 51,66 proc., j. angielski – 63,70 proc.; SP nr 5 im. Władysława Broniewskiego (136 osób): j. polski – 61,85 proc., matematyka – 47,38 proc., j. angielski – 61,74 proc.; SP nr 6 im. Józefa Kościuszki (77 osób): j. polski – 59,06 proc., matematyka – 43,27 proc., j. angielski – 56,54 proc.; SP nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi im. Jana

Pawła II (95 osób): j. polski – 60,99 proc., matematyka – 51,45 proc., j. angielski – 64,69 proc.

„Dzisiaj nasi Absolwenci otrzymali zaświadczenia ze znakomitymi wynikami egzaminu ósmoklasisty. Jesteśmy niezwykle dumni, że to właśnie z naszej szkoły „wyfrunęła” taka zdolna młodzież”, skomentowała 4 lipca na profilu facebookowym Czwórka. Do jej sukcesu przyczynili się m.in. uczniowie tworzący Koło „Naukowcy znad Łydy” (pisał o nim w „TC” nr 27 z 4 lipca).

W Ciechanowie istnieją również szkoły niepubliczne (uczniowie płać czesne): SP TWP (Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, 16 osób) – jej wyniki: j. polski – 79,81 proc., matematyka – 89,25 proc., j. angielski – 88,50 proc. oraz Społeczna SP STO z oddziałami dwujęzycznymi im. Ireny Sendlerowej (19 osób) – jej wyniki: j. polski – 76,58 proc., matematyka – 67,37 proc., j. angielski – 82,84 proc. Wyniki drugiej ze szkół, podane przez CKE, uwzględniają jednocześnie średnie wyniki 4 uczniów Społecznej SP im. Aleksandry Bąkowskiej w Kałęczynie (rozwiązanej), o czym CKE nie informuje, a co udało nam się ustalić. Za to wyniki ósmoklasistów STO kształtują się następująco: j. polski – 81 proc., matematyka – 72 proc., angielski – 91 proc. (zostały zaokrąglone). Szkoła podała je na profilu facebookowym z komentarzem: „Jesteśmy z Was naprawdę bardzo dumni! Serdecznie gratulujemy uczniom i nauczycielom tak wysokich wyników! Jesteście super!”. Zarówno wyniki STO, jak i TWP są wyższe niż szkół tzw. miejskich oraz wyższe niż w województwie i kraju.

Jakie wyniki w pozostałych szkołach?

Zerknijmy jeszcze na średnie wyniki szkół znajdujących się w pozostałych gminach (alfabetycznie), w nawiasach podano liczbę zdających egzamin. Gmina Ciechanów: SP w Chotumiu (3) – brak wyników; Niepubliczna SP w Goryszach (6): j. polski – 81,50 proc., matematyka – 79,33 proc., angielski – 73 proc.; SP im. 11 Pułku Ułanów Legiono-

wych w Gumowie (43): j. polski – 62,16 proc., matematyka – 51,91 proc., angielski – 53,47 procent. **Miasto i Gmina Gliniojeck:** SP im. Marii Konopnickiej w Gliniojecku (82): (odpowiednio) 63,73 proc., 45,32 proc., 50 proc.; SP im. Żołnierzy Armii Krajowej w Ościślowie (19): 69,26 proc., 36,63 proc., 52,68 proc.; SP w Woli Młockiej (4): brak wyników. **Gmina Gołymin-Ośrodek:** SP im. P. J. Gołaszewskiego w Gołyminie-Ośrodku (42): 73,31 proc., 45,81 proc., 54,48 procent. Gmina Grudusk: SP w Grudusku (42): 63,98 proc., 52,4 proc., 58,93 proc.; SP w Humiecinie (9): 63,89 proc., 45,8 proc., 41,89 procent.

Gmina Ojrzeń: SP im. Wacława Kosińskiego w Kraszewie (12): 71,33 proc., 43 proc., j. angielski – 41,25 proc.; SP im. Marii Konopnickiej w Młocku (15): 66,20 proc., 44,27 proc., 69,07 proc.; SP w Ojrzeńcu (18): 74,72 proc., 44,67 proc., 58,05 procent. **Gmina Opinogóra Górna:** SP im. Marii Konopnickiej w Kołaczku (11): 70,64 proc., 61,45 proc., 62,73 proc.; SP im. Zygmunta Krasińskiego w Opinogórze Górnej (34): 65,94 proc., 56,71 proc., 51,88 proc.; SP im. Św. Stanisława Kostki w Woli Wierzbowskiej (8): 54,63 proc., 50 proc., 42,50 procent. **Gmina Regimin:** SP im. Teofila Lenartowicza w Regiminie (49): 61,90 proc., 42,12 proc., 55,02 proc.; SP im. Stefana Żeromskiego w Szulmierzu (13): 60,69 proc., 62,77 proc., 49,15 proc.; SP im. Zygmunta Padlewskiego w Żeboku (9): 52,78 proc., 42,22 proc., 42,44 procent. Gmina Sońsk: SP im. Bohaterów Bitwy pod Sarnową Górą 1920 w Bądkowie (14): 60,36 proc., 52,86 proc., 59,43 proc.; SP w Gąsienicy (36): 65,53 proc., 54,33 proc., 62,36 proc.; SP w Sońsku (38): 64,97 proc., 42,84 proc., 57,61 procent. Na terenie gminy istnieją również: SP w Młodziejowym Ośrodku Socjoterapii w Gołotczyźnie (10) – jej wyniki: 38,30 proc., 22,40 proc., 30,20 proc., j. niemiecki (5) 25,40 proc. oraz SP w Młodziejowym Ośrodku Wychowawczym w Gołotczyźnie (4) – nie ma wyników, jedna osoba zdawała niemiecki.

Na wynik egzaminu ósmoklasisty, jak przypominają dyrektorzy szkół i nauczyciele, wpływa szereg czynników: nie tylko predyspozycje ucznia i jego przygotowanie, ale i stan zdrowia, samopoczucie danego dnia i umiejętność radzenia sobie ze stresem. **IK**

Matura 2023

Bem liderem wśród techników

Absolwenci Technikum nr 1 Zespołu Szkół nr 1 im. gen. Józefa Bema w Ciechanowie, ich nauczyciele i rodzice mają powód do zadowolenia.

Maturę zdało 100 absolwentów na 104 do niej przystępujących, a zdawalność wyniosła 96,15 procent. Wysoki wynik sprawił, że Bem jest liderem wśród techników w powiecie ciechanowskim i liderem lub jednym z liderów w regionie.

Mury Zespołu Szkół nr 1 opuściło 112 absolwentów, z tego grona 104 przystąpiło do egzaminu dojrzałości. Większość odebrała świadectwa maturalne 7 lipca. Nieliczni muszą na nie poczekać: 2 osoby nie zdały jednego przedmiotu (matematyka, język polski), więc będą miały poprawkę w sierpniu, 2 kolejne zdały z dwóch przedmiotów, zatem do egzaminów mogą podejść dopiero w przyszłym roku.

– Wynik szkoły jest podobny jak w poprzednich latach. Cały czas trzymamy ten sam poziom – podkreślił Maciej Wojciechowski, dyrektor Bema. Dodał: – Od kilku lat pracujemy nad standardami. Uczniowie chcą pracować, a rodzice nas w tej pracy wspierają. By były efekty, wszystko musi zagrać.

Technikum nr 1 osiągnęło wyższy wynik niż w kraju i na Mazowszu. W kraju maturę zdało w tym roku 84,4 proc. absolwentów szkół ponadpodstawowych, zaś 11,3 proc. abiturientów, którzy nie zdali jednego przedmiotu, ma prawo do poprawki w sierpniu. Na Mazowszu

maturę zdało 86 proc., zaś 10 proc. ma prawo do poprawki.

Bem uzyskał również wyższy wynik niż czteroletnie technika, których absolwenci (ostatni rocznik po gimnazjum) przystąpili do znanego z poprzednich lat matury zgodnie z Formułą 2015. W tej grupie w kraju maturę zdało 74,6 proc. (18,4 proc. poprawia, nie zdało 7 proc.), zaś w województwie – 74 proc. (poprawia 18 proc.). Poza tym wynik Bema jest wyższy niż wśród innych techników w powiecie i jeden z najwyższych, jeśli nie najwyższy w regionie. **IK**

Maturzyści poznali wyniki 7 lipca; tu jedna z grup Bemowiaków przy szkole

Mława. Matura 2023

Wyniki lepsze niż rok temu

Prawie 500 absolwentów szkół średnich w powiecie mławskim przystąpiło do tegorocznej matury. W szkołach prowadzonych przez starostwo powiatowe w Mławie wskaźnik zdawalności wyniósł 79,6 %, w ubiegłym roku był na poziomie 75,3 %.

Najlepiej egzamin dojrzałości zdali, można powiedzieć tradycyjnie, tegoroczni absolwenci I LO im. Św. Władysława. Maturę zdawało tutaj 109 uczniów, zdało 107, a pozostałych dwóch będzie miało poprawkę w sierpniu.

W Technikum Budowlanym, działającym w ramach ZS nr 1, do egzaminu dojrzałości przystąpiło 81 maturzystów, zdało 56, a 19 może poprawić wynik w sierpniu.

W ZS nr 2 zdawało 51 byłych uczniów, zdało 34, a 14 ma szansę na sierpniową poprawkę. W ramach ZS nr 3, do matury przygotowywało się 24 absolwentów III LO, zdało jedynie 5, a 8 ma szansę na poprawienie się. Z kolei na 10 maturzystów z technikum

nr 3 w tymże zespole szkół, egzamin zaliczyło 7, a 3 musi pociąć się jeszcze do sierpnia.

W ZS nr 4 (ekonomik) z dwóch szkół średnich, II LO i Technikum Ekonomicznego, do egzaminu przystąpiło 114 absolwentów. W ogólniaku na 69 zdających, zaliczyło 64, pozostała piątka ma szansę w sierpniu. Wśród „ekonomistów” na 45, zdało 37, a 8 musi przygotować się na poprawkę.

W dwóch kolejnych szkołach w powiecie, prowadzonych przez samorządy gminne czyli LO w Radzanowie i Strzegowie maturę zdawało w sumie 38 osób. W pierwszej z tych miejscowości z 19 osób, zaliczyło 12, a 4 zakwalifikowały się do egzaminu poprawkowego. Aż 7 maturzystów nie zdało angielskiego. To efekt kłopotów kadrowych w szkole, ponieważ nauczycielka tego przedmiotu była na urlopie macierzyńskim i, według dyrektora szkoły, Witolda Okumskiego, zdalne nauczanie okazało się niewystarczające. A w Strzegowie zdawało 19 absolwentów miejscowego liceum, 5 z nich nie zaliczyło, a jeden ma szansę na egzamin poprawkowy. **W.D.**

W 650 rocznicę sporu o ziemię między dwoma szlachcicami z Krasnego...

Herb, godło...i wiele inwestycji

Rozmowa z **Michałem Szczepańskim**, wójtem gminy Krasne.

* Krasne kończy obchody 650-lecia. Wiele się działo podczas ostatniego roku...

- Zamykamy właśnie jubileuszowy rok 650-lecia miejscowości Krasne. Działo się wiele w tym czasie. Każde wydarzenie miało swoją rangę, atrakcję, swoich odbiorców.

W 1372 roku odnotowana została pierwsza pisana wzmianka o Krasnem i ten rok przyjmujemy jako datę istnienia Krasnego. Trochę zaskakująca to wzmianka, bo dotyczy... wyroku Sądu Grodzkiego w sporze między dwoma szlachcicami, którzy walczyli o ziemię. Ale w marcu ub.r. rozpoczęliśmy obchody tego jubileuszu uroczystą mszą świętą celebrowaną przez proboszcza parafii w Krasnem Krzysztofa Kujawę, po której profesor Uniwersytetu Warszawskiego Michał Wardzyński przedstawił historię Krasnego, a także wysłuchaliśmy koncertu w wykonaniu światowej sławy pianisty profesora Huberta Rutkowskiego, pochodzącego z Krasnego właśnie.

Kolejne wydarzenia wpisujące się w obchody były nie mniej ciekawe. Był to Piknik z Krasieńskim. Wspólnie zwieździliśmy zespół parkowo-pałacowy, muzeum, stadninę koni i kościół. Odbędzie się gra terenowa, stworzona przy współpracy z Lokalną Grupą Działania „Północne Mazowsze”, podczas której poprzez zabawę i rywalizację startujące drużyny poznawały lokalną historię. Następnie odbył się teleturniej, gdzie kilka drużyn z gminnych organizacji odpowiadały na sto pytań związanych z historią. Drużyna, w składzie której były panie dyrektor Gminnej Biblioteki Renata Zmijewska i kierownik GOPS Mariola Moraczyńska okazały się najlepsze. Tego dnia wielką atrakcją było wspólne „dreżynowanie” na stacji kolejki wąskotorowej na odcinku ok. 700 m. Kolejnym wydarzeniem był V zlot motocyklowy zorganizowany przez stowarzyszenie Moto Krasne i OSP Krasne. Pokazy motocykli, różnego rodzaju konkurencje plus symulacja wypadku komunikacyjnego wraz z akcją ratowniczą – to tylko niektóre atrakcje tego dnia. W Zielonej odbyła się także pierwsza Sołtysiada, czyli rywalizacja sołectw na sportowo i wesoło. Mamy 26 sołectw, ale w tej rywalizacji wzięło udział tylko 8 sołectw. Było to świetne spotkanie, na którym oprócz integracji można było wymienić się doświadczeniami, czy pogłębić relacje interpersonalne. Kolejnym wydarzeniem były dożynki powiatowo-gminno-parafialne. Było to pierwsze wydarzenie na taką skalę, współorganizowane przez parafię w Zielonej, starostwo powiatowe w Przasnyszu oraz współfinansowane przez samorząd województwa mazowieckiego.

Odbyło się wiele innych imprez towarzyszących. W jubileusz wpisało się m.in. 100-lecie OSP Krasne i sportowy dzień dziecka. Był konkurs fotograficzny i warsztaty dla jego uczestników, wydany został pamiątkowy tomik poezji i związany z nim konkurs recytatorski.

Uznaliśmy wspólnie, że festyn w Krasnem jest odpowiednim momentem,

żeby podziękować wszystkim, którzy byli zaangażowani w organizację obchodów, jak również uhonorować osoby, które brały udział w konkursach.

* Czy Dzień Krasnego organizowany jest po raz pierwszy?

- Pierwsze Dni Krasnego zorganizowaliśmy w roku 2017. Wtedy nasza gmina postanowiła przyjąć insygnia, których wcześniej nie posiadała, tak aby nawiązywały do najsłynniejszego z mazowieckich rodów Krasieńskich, są to m.in. herb i flaga oraz sztandar. Insygnia mają symbolizować wież historyczną, kulturę i społeczno – ekonomiczną mieszkańców gminy. Od tamtej pory (z wyjątkiem pandemii) impreza ta odbywa się corocznie. Symbolem gminy stał się Słupowron trzymający w dziobie pierścień, stojący na podkowie z krzyżem. Sama podkowa jest odzwierciedleniem stadniny koni, krzyż zaś parafii, jaka dzięki rodowi Krasieńskich została ufundowana.

* W samorządach odbywają się sesje absolutoryjne. Czy ma pan już absolutorium?

- Tak. Na ostatniej sesji rady gminy radni podjęli uchwałę o udzieleniu mi absolutorium. Kondycja finansowa gminy jest niezła.

Aktualnie mamy duże wydatki inwestycyjne wynikające z programów, które były przeznaczone dla gmin – z funduszy marszałkowskich czy rządowych. Wykorzystujemy środki blisko 20 mln złotych, co stanowi zdublowanie budżetu bieżącego.

Jeżeli chodzi o wydatki bieżące, to podobnie jak we wszystkich samorządach, wydatki bieżące rosną, a dochody bieżące – niestety nie w takim tempie jak wydatki. To rodzi ogromne problemy w funkcjonowaniu samorządu.

Jeśli chodzi o inwestycje, to myślę, że w tym momencie w gminie Krasne bardzo dużo się dzieje. Kończymy budowę stacji uzdatniania wody, jesteśmy w trakcie termomodernizacji budynków użyteczności publicznej, czyli dwóch ośrodków zdrowia. Zakładamy panele fotowoltaiczne, dużym projektem jest budowa boiska wielofunkcyjnego.

* Z jakich programów wsparcia korzysta gmina?

- Szeroki programów wsparcia proponuje Marszałek Województwa Mazowieckiego. Wśród nich istotnym jest wsparcie w ramach programu „Mazowsze dla sołectw”. Bierzymy w nim udział i praktycznie wszystkie nasze sołectwa po tym roku będą korzystać z tego programu. Marszałek wsparł również naszą ostatnią uroczystość. Mamy też ogromne wsparcie jeśli chodzi o Instrument Zrównoważonego Rozwoju województwa mazowieckiego. Sejmik Wojewódzki przyznał prawie 1,5 mln na dwie ulice wewnętrzne w Krasnem oraz na

Michał Szczepański wójt Krasnego

cji uzdatniania wody (z 4,6 mln zł blisko 2 mln zł to wsparcie z Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego). Teraz aplikujemy m.in. o środki na średni wóz strażacki. Tych programów jest zatem dosyć dużo. Są to programy modernizacyjne świetlic wiejskich i remiz dla strażaków, ewentualnie doposażenie jednostek OSP.

Również strona rządowa, patrząc na programy związane z inwestycjami strategicznymi, wsparła zadania związane z inwestycjami w gminie. Uzyskaliśmy dofinansowanie 1,7 mln na modernizację stacji uzdatniania wody. Blisko 7,8 mln zł mamy na termomodernizację budynków użyteczności publicznej i panele fotowoltaiczne. A z pomocy dla gmin popegeerowskich planujemy budowę boiska. Jest jeszcze kilka mniejszych inwestycji, jak doposażenie kuchni i klas w szkołach, cyfrowa gmina czy modernizacja oświetlenia.

* Czy gmina pozyskuje środki unijne?

- W tym momencie czekamy na nową perspektywę unijną. Wszystkie programy, w których uczestniczyliśmy wcześniej – rozliczyliśmy. Największą inwestycją ze środków unijnych była termomodernizacja budynków użyteczności publicznej za ponad 6 mln złotych. Było to pięć budynków: szkoły podstawowe w Zielonej i Krasnem, urząd gminy i GOPS. Był to projekt, który zmienił oblicze gminy i który, jeśli chodzi o gospodarkę niskoemisyjną, wprowadził dużo oszczędności i pomógł kształtować świadomość co do postaw ekologicznych.

* Na terenie gminy znajduje się stadnina koni. Czy współpracujecie z PSK?

- Oczywiście, przy organizacji różnego rodzaju wydarzeń czy to gminnych, czy organizowanych przez Państwową Stadninę Koni?. Stadnina czynnie bierze udział w życiu gminy i myślę że współpraca układa się bardzo dobrze.

* Tuż obok jest też zabytkowy dwór Żórawskich w Szczukach. Jakie są plany wobec tego obiektu? Czy coś na ten temat panu wiadomo?

- Dwór Żórawskich w Szczukach nie znajduje się w naszym zasięgu administracyjnym, ale na terenie gminy Płoniawy Bramura. Wiem, że Mazowiecki Konserwator Zabytków przeznaczył środki finansowe na zabezpieczenie tego budynku. Jest to zapewne jeden z pierwszych etapów poprawy stanu technicznego tego budynku i myślę, że dwór będzie kolejną perełką w naszej okolicy.

EWA STANGRODZKA-KOZŁOWSKA

modernizację placu przy kościele. Mamy wsparcie ww wspomnianej budowie sta-

Festyn był odpowiednim momentem, żeby podziękować wszystkim, którzy byli

Kilka minut w przedwojennym Nasielsku

Ta historia zaczyna się latem 1938 roku, gdy David i Liza Kurtz, zamożni Amerykanie mieszkający na Brooklynie w Nowym Jorku, wybrali się do Europy na sześciotygodniowe wakacje. Aby udokumentować podróż i pokazać ją bliskim, którzy zostali w Ameryce, zakupili podręczną kamerę typu Ciné-Kodak oraz coś, jak na owe czasy, rewelacyjne – kolorowy film Kodachrome.

Obje urodzili się na ziemiach polskich w rodzinach żydowskich i byli jeszcze dziećmi, gdy wyemigrowali do Stanów Zjednoczonych. David przyszedł na świat w 1888 roku w Nasielsku – niedużym mieście położonym na północ od Warszawy, mniej więcej w połowie drogi między Płońskiem a Pułtuskim. Nasielsk, co typowe dla ówczesnych miasteczek na Mazowszu, był zamieszkały przez liczną społeczność żydowską, przeważnie kupców, handlarzy i biednych rzemieślników, którzy wiedli tradycyjne życie zgodnie z religijnymi zasadami. Jak wynika z ustaleń historyka prof. Janusza Szczepańskiego, w 1921 r. miejscowość liczyła sobie 5030 mieszkańców, w tym 2691 Żydów, natomiast w 1931 r. zamieszkiwało ją już 6001 ludzi, z czego Żydzi stanowili prawie połowę (2923).

Latem 1938 roku Kurtzowie zwiedzili najważniejsze ośrodki kultury europejskiej: Paryż, Brukselę, Amsterdam, Zurych, Genewę, Londyn. Byli na południu Francji, podziwiali Alpy w Szwajcarii. W międzyczasie zawitali do Polski, ponieważ David postanowił odwiedzić swoje rodzinne strony. Amerykanin wypożyczył w Warszawie samochód – czarnego sedana – i małżonkowie udali się do Nasielska. Ostatnim punktem ich podróży była Anglia, gdzie weszli na pokład słynnego statku Queen Mary i popłynęli do domu.

David i Liza Kurtz

Niezwykłe znalezisko

W 2009 roku Glenn Kurtz, wnuk Davida (Glenn nigdy nie poznał dziadka, ponieważ ten zmarł przed jego narodzinami) robił porządki w domu rodziców w Palm Beach Gardens na Florydzie. W kącie starej szafy jego uwagę zwróciła rolka filmu w uszkodzonym,

alumiiniowym pojemniku. Upał i wilgoć, tak charakterystyczne dla klimatu panującego na Florydzie, spowodowały, że celuloid niemal zestał się w jedną masę i można powiedzieć, że taśmę odnaleziono w ostatniej chwili. Był to oczywiście film Davida Kurtza zatytułowany: *Nasza wycieczka do Holandii, Belgii, Polski, Szwajcarii, Francji i Anglii, 1938 r.*

Cały materiał trwa czternaście minut. Zawiera sceny nakręcone w europejskich miastach i na statku. Dziadkowie Kurtza machają do kamery. Wydawałoby się, że to typowy film stworzony przez turystę, ale z historycznego punktu widzenia najbardziej interesujący okazał się trzyminutowy fragment nakręcony w Nasielsku. Kurtzowie przebywali tam 4 sierpnia 1938 roku między wizytą w Brukseli, a podróżą do Szwajcarii.

Co dostrzegamy na ekranie? Mieszkańcy Nasielska tłoczą się przed domami przy placu targowym. Starsi mężczyźni i kobiety z zaciekawieniem wpatrują się w obiektyw, ale przede wszystkim uwagę widza zwracają dzieci – szczupli chłopcy w czapkach i dziewczęta z długimi warkoczami. Na ulicy panuje ożywienie. Dzieci podbiegają, robią miny, machają rękami. Wszyscy są zainteresowani gościem z Ameryki trzymającym kamerę. Każdy chce znaleźć się w kadrze. Potem oglądamy tłum wylewający się na ulicę przez drzwi synagogi. Scena w kawiarni. I to wszystko. Czy jednak na pewno?

Jeden obraz jest wart tysiąca słów

Glenn Kurtz od razu zrozumiał wagę swego znaleziska. Film dziadka przekazał do Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie, gdzie materiał orestaurowano i poddano obróbce cyfrowej, a następnie udostępniono na stronie internetowej. Tymczasem Kurtz podjął się kilkuletnich poszukiwań, których celem było wydobycie jak najwięcej informacji z odnalezionego taśmy. Owocem jego detektywistycznej pracy była książka pt. *Three Minutes in Poland: Discovering a Lost World in a 1938 Family Film*.

W trakcie spotkania z mieszkańcami Nasielska, które miało miejsce w Nasielskim Ośrodku Kultury w maju 2022 roku, Glenn Kurtz powiedział: „Gdy obejrzałem ten film po raz pierwszy, odczuwałem mieszankę dwóch uczuć: ponieważ dzieci na nagraniu były radosne, wesole, ja też w pewien sposób czułem radość patrząc na ich roześmiane twarze, ale to mieszało się z drugim uczuciem – z przerażeniem, ponieważ wiedziałem coś, czego ci ludzie nie wiedzieli w tamtym czasie. Wiedziałem, co się z nimi stało. Wiedziałem, przez co przeszli i jakie cierpienie było ich udziałem (...). Miałem bardzo duże poczucie odpowiedzialności wobec nich i dlatego zacząłem prowadzić moje dochodzenie”.

„Mówi się, że jeden obraz wart jest tysiąca słów, ale żeby to zdanie miało sens, musimy wiedzieć, na co patrzeć”.

Na co patrzeć?

Skąd pewność, że film nakręcono w Nasielsku? We fragmentcie, na którym ludzie wychodzą z synagogi, są widoczne drzwi, a w ich górnej części rzeźbiony Lew Judy. Porównano ten fragment do zdjęcia synagogi z Nasielska, gdzie można dostrzec te same drzwi z lwem. Był to bardzo charakterystyczny element dowodzący, że nagranie sporządzono właśnie w tym miejscu.

Trzy minuty zawieszone w czasie

W 2014 roku, przeglądając Facebooka, holenderska filmowiczka Bianca Stigter przypadkowo natknęła się na orestaurowany film Davida Kurtza. Zafascynował ją do tego stopnia, że w 2021 roku nakręciła 70-minutowy, długometrażowy film zawierający medytację nad utraconym światem nasielskich Żydów. „Za każdym razem, gdy to oglądam – opowiadała o filmie Kurtza w jednym z wywiadów – widzę coś, czego wcześniej nie widziałam. Musiałam oglądać to tysiące razy, ale wciąż mogę zobaczyć kolejny szczegół, który wcześniej uciekł mojej uwadze”.

Trzy minuty zawieszone w czasie

Zarówno w książce Glenna Kurtza, jak i w filmie Bianki Stigter tak naprawdę twórcy postawili sobie jeden cel: jak najwięcej wydobyć z materiału, aby odpowiedzieć na pytanie: „Co widzę?” – przez identyfikowanie osób i detali życia, a wszystko po to, żeby przywrócić obecnym na taśmie ludziom ich człowieczeństwo i indywidualność. „Jedyne, co pozostało mnie i nam wszystkim – opowiadał o swej misji Glenn – to złożyć elementy w całość i ukazać choć kawałek życia. Ukazać wyrwę i nieobecność, by zilustrować nimi stratę, jaką poniósł świat. Tym sposobem mamy szansę utrzymać przy życiu pamięć o zabitych”.

Co widać?

Badacze analizujący przedwojenną taśmę odkryli wiele rzeczy, których z pewnością nie dostrzegłby zwykły widz. I tak z faktu, iż cień pod balkonem uchwyconego na filmie budynku pada pod kątem ok. 50 stopni wysnuto wniosek, że film nagrano około jedenastej rano. Był ciepły, słoneczny dzień, co potwierdziły dane meteorologiczne zawarte w przedwojennej prasie. Z kolei specjalista – botanik bez problemu rozpoznał, że drzewa rosnące wokół placu w Nasielsku w 1938 roku to lipy. Dostrzeżono także inne, interesujące szczegóły. W filmie Bianki Stigter wspomniano o mezużach: „Kto zauważył niewielkie prostokąty przy drzwiach? Mezuza to mały rytualny przedmiot umieszczony przy drzwiach żydowskich domów. Zawiera w sobie zwój pergami-

nu ze słowami hebrajskiej modlitwy. To wypełnienie bożego przykazania, aby Słowo Boże umieszczać przy drzwiach każdego domostwa”. Nawet dziś, po prawie 80 latach od zakończenia wojny, można znaleźć wyrwy przy drzwiach, w których znajdowały się dawniej te przedmioty. Co jeszcze widać? Sukienki kobiet i dziewcząt to najbarwniejsza rzecz w filmie – popularne tkaniny i guziki, które prawdopodobnie powstały w miejscowej fabryce Filar.

Ludzie odzyskują tożsamość

„Nic innego na ziemi nie potrafi tego, co kamera” – chwalił się Kodak w reklamie z 1938 roku. – Sądziacie, że pamięć zachowa wszystko, ale tak nie jest. Wspomnienia blakną i przemijają. Tylko kamera filmowa przywoła pełnią barw minionie chwile!”.

Dwa lata po przekazaniu przez Glenna Kurtza znaleziska do Muzeum Holokaustu, otrzymał on maila od Marcy Rosen z Detroit, która obejrzała film w internecie i w zbiorowym ujęciu machających rękami dzieci rozpoznała swego dziadka, podówczas trzynastoletniego chłopca. Dzięki jej pośrednictwu Glenn Kurtz spotkał się z Mauricem Chandlerem (dawniej nazywał się Moszek Tuchendler), który przeżył wojnę, ponieważ ukrywał się u Polki Heleny Jagodzińskiej i zdobył fałszywy polski akt urodzenia. Gdy Chandler rozmawiał z Glennem, był już przeszło 90-letnim starcem, ale doskonale zapamiętał przedwojenny Nasielsk. „Natychmiast się rozpoznałem – opowiada w filmie Stigter. – To była magiczna chwila. Takich kamer nie miał tu wtedy nikt. Oto nagle ktoś trzyma przedmiot, który nagrywa film. To była absolutna nowość, której nikt tu nie znał. Ktoś chodzi po mieście i utrwała obrazy!”. M. Chandler pomógł też zidentyfikować kolejne osoby na taśmie, między innymi Fajgę Tick, która przeżyła Holokaust, bo po inwazji III Rzeszy na Polskę uciekła na wschód (zmarła w Kanadzie w wieku 96 lat). Jak się okazało, spośród prawie stu nasielskich Żydów, którzy dożyli końca wojny, w 2012 roku żyło jeszcze siedmiu, z czego na filmie pojawiają się tylko dwie – M. Chandler i Fajga Tick.

Dzięki nawiązanym kontaktom Glenn odkrył również zbiorowe zdjęcie, na którym Maurice Chandler dostrzegł swego młodszego brata i ojca, którzy nie przeżyli wojny. Trudno sobie wyobrazić jego wzruszenie, gdy po tak wielu latach po raz pierwszy ujrział swoich bliskich – była to bowiem ich jedyna zachowana fotografia.

Historyków zainteresowała również uchwycona w kadrze kobieta stojąca u drzwi sklepu. Badaczka Katarzyna Kacprzak próbowała ją zidentyfikować analizując niewyraźny sylwetkę pokazany na filmie. O ile odczytanie nazwy „sklep spożywczy” nie nastroczało wielu trudności, inaczej było z dolnym wierszem, gdzie umieszczono nazwisko właścicielki. Kacprzak zaczęła analizować kształty i liczbę liter, rozpoznając niektóre z nich. Zajrzała do spisu ludności z 1929 r. i indeksu osób prowadzących sklepy w Nasielsku. Tam natrafiła na „Ch. Rotowską”. Kolejnym krokiem było przejście ksiąg z USC, gdzie figurowało nazwisko „Rotowska”. Wreszcie w jednym z warszawskich archiwów zajrzała do spisu przedsiębiorców, gdzie odnalazła „Chaję Ratuwską”, właścicielkę sklepu spożywczego przy placu targowym w Nasielsku. Analiza sylwetki i trzy wpisy wskazywały zatem na

te samą osobę. Potwierdził to M. Chandler, który zapamiętał, że przy nasielskim rynku znajdował się „sklep Ratuskich”.

Tragiczny los nasielskich Żydów

W grudniu 1939 r. niemieccy okupanci wysiedlili około trzy tysiące Żydów z Nasielska. W jednej z zachowanych relacji czytamy: „(...) Niemcy zaczęli pędzić ich do stacji (...) przez bagniste obszary i błoto. Na tym odcinku przez całą długość drogi ustawieni byli po obu stronach Niemcy. Kazano Żydom biec i śpiewać. Jednocześnie grad batów syłał się przez cały czas na ich głowy. Nogi grzęzły w błocie, gubili obuwie, porzucali tobołki, by łatwiej było im biec. Polacy podkradali się, by podać bliskim znajomym chleb i pieniądze. Wreszcie, kiedy dotarli do stacji, ustawiono wszystkich w dwuszeręgu i przeprowadzono dokładną rewizję (...). Szukano wszędzie. Lepiej wyglądającym kazano rozebrać się do naga, a kobiety nagie badano szczegółowo (...). Ci, co mieli coś ukrytego, musieli tarzać się nago w błocie. Zrewidowanych wpakowano do wagonów”. Miejscowa ludność częściowo przypatrywała się temu z aprobatą. Inni podejmowali ryzyko, podając swoim żydowskim znajomym jedzenie na drogę. Pierwszy transport z deportowanymi zamkniętymi w zaplombowanych wagonach, trafił do Międzyrzycza Podlaskiego, a drugi do Łukowa. Trzy lata później z gett trafił do obozu zagłady w Treblince, gdzie zostali zamordowani.

Przywracanie pamięci

Książka Glenna Kurtza, a przede wszystkim film *Trzy minuty zawieszone w czasie* Bianki Stigter, sprawiły, że materiał nagrany przez Davida Kurtza stał się szerzej znany. „Kiedy to widzisz – opowiada Stigter – chcesz krzyknąć do tych ludzi: *Uciekajcie, uciekajcie!* Wiemy co się stało, a oni oczywiście nie wiedzą, co się zaczęło zaledwie rok później. Klądzie to ogromny ciężar na tych obrazach. Nie da się od tego uciec”. Losy taśmy nakręconej w 1938 roku skłaniają również do ogólnej refleksji nad filmem jako źródłem historycznym. Zdaniem prof. Piotra Witka nasze kulturowo uwarunkowane doświadczenia mają zrazu wymiar audiowizualny, toteż film odpowiada naszemu sposobowi widzenia świata – jest „doskonałym medium artykulacji kultury”. Gdy zdamy sobie sprawę, że nawet zwykły, amatorski zapis filmowy czyjeś doświadczenia jest już wytworem działań symboliczno-kulturowych, i że wymaga osadzenia w pewnym kontekście i uruchomienia procedur interpretacyjnych – wówczas otwierają się przed nami ogromne możliwości badawcze.

Dzięki mozolnej pracy Glenna Kurtza i innych ludzi, jedenastu osobom uwiecznionym na filmie jego dziadka udało się przywrócić imiona i nazwiska. Z czasem pojawiła się też idea, by pomóc współczesnym mieszkańcom Nasielska przywrócić pamięć o przeszłości i ich dawnych żydowskich sąsiadach. Glenn Kurtz i kilkudziesięciu potomków nasielskich Żydów odwiedziło miasto, a w 2014 roku nasielska biblioteka zorganizowała wystawę zdjęć, przygotowaną przez Kurtza. Co więcej, z wnuczką M. Chandlera spotkała się prawniczka Heleny Jagodzińskiej, która pomogła mu przeżyć okupację. Zdewastowany w czasie II wojny światowej cmentarz żydowski w Nasielsku, na którym w okresie PRL posadzono drzewa, został w ostatnich latach ponownie uporządkowany, a także upamiętniony tablicą i symboliczną bramą pamięci.

MARCIN STACHELSKI

Film B. Stigter z 2021 r. pt. *Trzy minuty zawieszone w czasie* (*Three minutes: A lengthening*), można obejrzeć w serwisach VOG.MDAG.PL, CANALPLUS.COM oraz CDA.PL

Źródła: J. Szczepański, *Spółczesność żydowska Mazowsza w XIX-XX wieku*, Pułtusk 2005; P. Witek, *Metafora źródła*, [w:] „Historia” 2002, t. XXXII, s. 3-22.; N. Siegal, *A Film Captures Jewish Life in a Polish Town Before the Nazis Arrived*, „The New York Times” (3.01.2022); www.cmentarze-zydowskie.pl; I. Czerny, *Glenn Kurtz odkrywa historię żydowskiej dzielnicy Nasielska* (dzieje.pl); wykłady Glenna Kurtza zam. w serw. Youtube: na kanałach TedXTalks oraz University of California Television; zapis spotkania z Bianką Stigter i Glennem Kurtzem 16.05.2022 na kanale Nasielskiego Ośrodka Kultury;

Co nas czeka w niedalekiej przyszłości, czyli...

Sztuczna inteligencja po profesorsku

Zainteresowanie tematyką sztucznej inteligencji rośnie w zawrotnym tempie. Jednym z przykładów była chociażby pełna sala ciechanowskiej Powiatowej Biblioteki Publicznej w piątkowy wieczór 30 czerwca. Intrygującą dziedzinę na czynniki pierwsze próbowali wówczas rozłożyć trzej informatycy: prof. Janusz Zalewski, prof. Paweł Gburzyński i prof. Wiktor Rzeczkowski.

Wszyscy to absolwenci tutejszego I Liceum Ogólnokształcącego im. Zygmunta Krasińskiego. Zdążyli już zresztą przedstawić swe przemyslenia w serii „Eseje absolwentów Krasińskich” (rozłozowywanej tego wieczoru wśród publiczności) i niejako ten licealny rodowód stał się przyczynkiem do zorganizowania debaty. Prócz ciechanowskich korzeni warto jednak wspomnieć kolejną wspólną cechę w życiorysach profesorów. To długie i owocne okresy emigracyjne w USA czy Kanadzie w (jakże burzliwych dla tej dziedziny) latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych. Panowie nie tylko czerpali wprost ze źródeł najnowszej myśli informatycznej – w jej rozwoju mieli także swój udział poprzez działalność tak praktyczną, jak i akademicką.

Funkcję moderatora pełnił w rozmowie prof. Janusz Zalewski. We wprowadzeniu nie mógł pominąć problemu właściwej definicji sztucznej inteligencji. Ponieważ takich prób pojawia się w przestrzeni publicznej wiele, za najbardziej wiążącą wskazał tę ukutą przez Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną. Z zastrzeżeniem, że również i ona nie satysfakcjonuje wszystkich zainteresowanych. Według wspomnianej komisji jest to „**zdolność jednostki funkcjonalnej do wykonywania funkcji zwykle związanych z ludzką inteligencją, takich jak rozumowanie i uczenie się**”. Po tym krótkim wyjaśnieniu rozpoczęła się właściwa debata podzielona na klarowne segmenty.

Przedstawiając rozmówców prof. Zalewski wspominał, że ich pierwsze kontakty z omawianą materią pojawiły się już w latach 70, a więc jeszcze w Polsce. Wspomnienia gości sięgały czasów studenckich. Prof. Gburzyński na tamten okres datował pierwsze tematyczne lektury i fascynację próbą wykorzystania komputerów w zakresie formalnego wnioskowania. Zaowocowało to jego pracą naukową pod tytułem „Automatyczne dowodzenie twierdzeń z wykorzystaniem zasady rezolucji” z roku 1978. Z kolei prof. Rzeczkowski wspominał Instytut Podstaw Informatyki Polskiej Aka-

Od lewej: prof. Wiktor Rzeczkowski, prof. Paweł Gburzyński i prof. Janusz Zalewski

demii Nauk i eksperymentalny system bazy danych z użyciem tzw. „podejścia lingwistycznego”. Już wtedy z maszyną można było komunikować się za pomocą sformalizowanego języka. Prowadzący debatę uzupełnił wypowiedzi o własne poznane mu najwcześniej pozycje książkowe, ale wspominał też swoje pierwsze „fizyczne” starcie ze sztuczną inteligencją. Okazało się nim komputerowe rozpoznawanie twarzy przy okazji którejś z kontroli granicznych. Przykład ten dobrze ilustruje, jak szybko powszechnieją niedawne nowinki techniczne. Dziś logowanie się do urządzeń za pomocą własnej fizjonomii to trywialny element codzienności.

Warto jednak zatrzymać się przy wspomnieniu prof. Rzeczkowskiego o komunikacji z komputerem ludzkim językiem. Przywołuje ono oczywiste skojarzenia z oprogramowaniem, które dziś w dużej mierze odpowiada za wzrost zainteresowania sztuczną inteligencją. Chodzi o popularny ChatGPT, a właściwie jego przełomową wersję, która ukazała się pod koniec roku 2022. Rzecz jasna, została ona skrupulatnie przetestowana przez prelegentów. Prof. Janusz Zalewski jako entuzjasta nie tylko nauk informatycznych, ale także literatury, wskazywał, że sztuczna inteligencja jest na dobrej drodze do zawładnięcia tą dziedziną sztuki. To, że świetnie radzi sobie z łatwym wypływaniem tekstów reklamowych i użytkowych wiedzieliśmy już jakiś czas temu. Ale teraz okazuje się, że być może pisarze i poeci są w kolejnym rzędzie profesji zagrożonych wyginięciem. Prognozą tego miało stać się dla prof. Zalewskiego choćby logiczne i napisane z polotem opowiadanie

na zadany temat. Jedynym mankamentem okazało się niewpasowanie w wymagany limit sześciu akapitów (komputer potrzebował siedmiu do opowiedzenia całej historii).

Zdolność sztucznej inteligencji do tworzenia tekstów została wymieniona jednogłośnie przy okazji pytania o pozytywne przykłady zastosowań. Prof. Gburzyński zaznaczył, że dzięki telefonicznej aplikacji może notować o wiele szybciej, gdyż sztuczna inteligencja sprytnie podsuwa kolejne słowa bazując na statystyce w obrębie znanego jej korpusu językowego. Sytuację zna chyba każdy. Wystarczy wpisać „wszystkiego...” w telefonicznej wiadomości tekstowej, aby sprytny słownik domyślił się, iż składamy komuś życzenia i zasugerował słowo „najlepszego” jako dokończenie frazy. Prelegenci mocno jednak podkreślali fakt, iż to statystyczne wyliczanie na bazie olbrzymiej ilości danych – a nie rozumienie ich – jest kluczem do poprawnej odpowiedzi algorytmu. - **Sztuczna inteligencja nie myśli, nie daje się Państwo złapać w tę pułapkę. Sztuczna inteligencja opiera się na statystyce** - wyjaśniał prowadzący.

Prof. Rzeczkowski natomiast, zapytany o pozytywne sztucznej inteligencji poprosił o odpowiedź... samą sztuczną inteligencję. ChatGPT wymienił wiele przykładowych korzyści z różnych dziedzin życia: rozpoznawanie obrazu, detekcja obiektów, analiza danych medycznych, autono-

miczne pojazdy, czy nawet wsparcie w inwestycjach giełdowych. A zatem – mówiąc półzartem – algorytm potrafi dość dobrze się zareklamować. Przy okazji przykładu medycznego, prof. Zalewski zwrócił uwagę na pewną ważną rzecz – **Oprogramowanie urządzeń medycznych musi być certyfikowane, a więc zgodne z przyjętą normą. Po uzyskaniu takiego certyfikatu nie mogą ulec zmianie w trakcie użytkowania, co jest kłopotliwe, gdyż tworzy bazujące na sztucznej inteligencji cały czas „uczą się”, a w proces tej „nauki” siłą rzeczy wprowadza przecież zmiany.**

Ta (z pewnością nie jedyna w tej materii) problematyczna kwestia stała się zapowiedzią kolejnego pytania. Okazało się, że wszyscy trzej profesorowie z łatwością są w stanie znaleźć negatywne przykłady zastosowania sztucznej inteligencji. Prof. Gburzyński kontynuował tematykę medyczną wspominając, iż nadmierna wiara w ten segment jej zastosowania to coś, co łatwo może obrócić się przeciwko nam. W dodatku – w przeciwieństwie do lekarzy, nie można przecież pociągnąć algorytmu

Prof. Zalewski, który już wcześniej widział w sztucznej inteligencji zagrożenie dla literatów musiał skonkludować tę wyliczankę złowieszczym, choć zrozumiałym pytaniem: dokąd zaprowadzi nas to wszystko? Wśród rozmówców panował zgodny pesymizm. Do kłeski – to słowo, które jako pierwsze przyszło na myśl prof. Gburzyńskiemu. Prof. Rzeczkowski nie był aż tak jednostronny, lecz zaznaczał, że ogromne ilości danych potrzebne do pełnego rozwoju sztucznej inteligencji są wciąż poza zasięgiem mocy obliczeniowej posiadanych przez nas maszyn, co stanowi ogromne wyzwanie technologiczne. W ciemnych barwach (choć o innych odcieniach) widział też przyszłość prowadzący. Wspominał, że **zarówno telewizja, jak i Internet stwarzały kiedyś ogromne nadzieje w dziedzinie edukacji. Jednak ich komercjalizacja znacznie zubożyła intelektualnie te media.** – Równie mocno zagraża to dziś potencjałowi sztucznej inteligencji – dodał.

Poetyckim uzupełnieniem tej pesymistycznej pointy mogą być słowa Thomasa Stearnsa Elliota – amerykańskiego poety zacytowanego przez prowadzącego. W jednym ze swych poematów Elliot pytał: „Gdzie jest ta mądrość, którą zgubiliśmy w wiedzy? Gdzie jest ta wiedza, którą zgubiliśmy w informacji?”. Do tych pytań prof. Zalewski dodawał kolejne – Gdzie jest ta informacja, którą zgubiliśmy w danych? – wskazując na hierarchię, która dobrze uświadamia proces doskonalenia sztucznej inteligencji. Dane, informacja, wiedza, a na końcu mądrość, czyli odpowiednia reakcja i podejmowanie decyzji.

A decyzje sztucznej inteligencji nawet dziś bywają bardzo odległe od trafnych. Co zasygnalizował choćby jeden z widzów spotkania. Warto podać na zakończenie

Sluchacze debaty

do prawnej odpowiedzialności. A o oczywisty błąd w tej dziedzinie może być bardzo łatwo, szczególnie na polach nowych i słabiej poznanych. Prof. Rzeczkowski wymienił zaś popularne chat-boty. Swego rodzaju „komputerowi asystenci” pojawiający się często choćby na stronach koncertów zostały stworzone w celu pomagania liczny klientom. W rzeczywistości bywają jedynie zaporą, którą trzeba sforować, by uzyskać pomoc fizycznego konsultanta.

przytoczony przez niego humorystyczny „dialog” z opisywanym wyżej czatem. Zapytany o reżysera Mariusza Pujsoz algorytm najpierw uśmiercił mającego się świetnie filmowca, a następnie zaczął przypisywać mu cudze dzieła. Po wytknięciu oczywistej pomyłki pokornie poddał się i przyznał, że nie zna żadnego Mariusza Pujsoz. Pointując to swym standardowym, ale jakże absurdalnym w tej sytuacji pytaniem: „W czym jeszcze mogę Ci pomóc?”.

PAWEŁ WICHOWSKI

Sztuczna inteligencja podbija rynek pracy IT

Pracy w IT związanej ze sztuczną inteligencją szuka obecnie 68 proc. więcej osób niż przed rokiem. Tak wynika z danych No Fluff Jobs, największego polskiego portalu z ogłoszeniami dla branży IT dostępnego w 6 krajach i 8 językach, który wymaga publikacji widełek wynagrodzeń w każdej ofercie pracy.

Najbardziej wzrosła liczba wyszukiwań ofert, w których wymagana jest znajomość NLP (przetwarzanie języka naturalnego) – aż o 195 proc. Na jedno ogłoszenie w kategorii AI przypada średnio 30 aplikacji, a kandydaci mogą oczekiwać znacznie wyższych wynagrodzeń niż jeszcze rok temu, szczególnie na kontrakcie B2B – zda-

rzają się oferty, w których górne widełki wynagrodzenia przekraczają 100 tys. zł.

Prace nad rozwojem sztucznej inteligencji trwają od lat, ale od pewnego czasu temat ten cieszy się szczególnie dużym zainteresowaniem. Ten trend nie omija też rynku pracy. Jak wynika z analizy przeprowadzonej przez No Fluff Jobs przeglądających ogłoszenia z kategorii AI wzrosła w ciągu roku aż o 68 proc., a liczba wyszukiwań hasła „AI” lub „Artificial Intelligence” – o 61 proc.

Jeszcze bardziej imponujący wzrost zainteresowania odnotowano w przypadku bardziej konkretnych wymagań związanych ze sztuczną inteligencją – liczba wyszukiwań hasła „Machine Learning” na portalu No Fluff Jobs wzrosła o 89 proc., a „NLP” (natural language processing – przetwarzanie języka naturalnego) aż o 195 proc. Użytkownicy częściej poszukują też ofert pracy związanych z konkretnymi technolo-

giami lub nazwami stanowisk. Od początku roku trzykrotnie zwiększyła się liczba wyszukiwań hasła „ChatGPT”, a fraza „Prompt Engineer” (czyli osoby trenujące AI rozmaitymi podpowiedziami) tylko w maju 2023 r. była wyszukiwana siedmiokrotnie częściej niż jeszcze dwa miesiące wcześniej. Na jedną ofertę w kategorii AI przypada średnio 30 aplikacji, ale zdarzają się również takie, które przyciągają ponad 80 kandydatów (ek).

Od początku roku zauważamy zwiększone zainteresowanie ze strony kandydujących na ogłoszenia AI, ale także firm, które publikują takie ogłoszenia – komentuje Tomasz Bujok, szef No Fluff Jobs. – Premiera ChatGPT i rosnąca popularność narzędzi AI zachęciły innych do rozpoczynania projektów z tego obszaru. To ma przełożenie na rekrutację, bo coraz więcej dużych firm szuka do swoich zespołów specjalistów (tek) od machine learningu

czy promptowania. Zresztą sami ulegliśmy tej „gorączce”. W rekrutacji na No Fluff Jobs pomaga nasze autorskie narzędzie, AI Assistant, które jest oparte o własny model przetwarzania języka naturalnego. Produkt miał premierę w marcu 2023, a już teraz 20 proc. ogłoszeń na portalu powstaje przy jego pomocy.

Sztuczna inteligencja - jedna z najkrótszych dróg do miliona w IT

Od kilku lat sztuczna inteligencja znajduje się wśród trzech najlepiej opłacanych specjalizacji IT, obok DevOps i Big Data, a wzrosty wynagrodzeń odnotowane w 2023 r. w porównaniu do 2022 r. są naprawdę wysokie – szczególnie w przypadku kontraktów B2B.

Rok temu osoby poszukujące zatrudnienia w obszarze AI mogły spodziewać się

wynagrodzenia w wysokości 15,9-20,1 tys. zł brutto na umowie o pracę lub 18,4-25,5 tys. zł netto (+ VAT) na kontrakcie B2B. Obecnie w przypadku umowy o pracę jest to 18-26 tys. zł brutto, a w przypadku B2B – 30-38 tys. zł netto (+ VAT). Oznacza to więc, że mediana widełek oferowanych przez pracodawców (czylnie) wynagrodzeń na UoP wzrosła o 13-29 proc., a na B2B aż o 63-49 proc.

- Nie da się ukryć, że dziś, przy takim zainteresowaniu dziedziną AI, specjaliści z tego zakresu mogą liczyć na szybki wzrost wynagrodzeń – komentuje Tomasz Bujok. – Widełki na poziomie kilkudziesięciu tysięcy złotych miesięcznie powoli nie robią już tu wrażenia, a na No Fluff Jobs zdarzały się nawet oferty przekraczające 100 tys. PLN netto miesięcznie na umowie B2B. To oznacza, że specjalizacja AI daje szansę, by po roku pracy stać się milionerem, ale coś za coś – oferty za takie stawki to zazwyczaj duże wymagania: doktorat z konkretnej dziedziny, 10 lat doświadczenia z deep learningiem, sukcesy w trenowaniu konwulucyjnych sieci neuronowych itp. PAP

Wsteczna uchwała i kredyt

Maków emituje obligacje

Radni Rady Miejskiej w Makowie Mazowieckim podjęli decyzję o emisji obligacji komunalnych. Wstępnie mowa o nawet 10 mln zł, a ma to bezpośredni związek z bieżącymi zadaniami inwestycyjnymi tego samorządu.

Był to niewątpliwie najważniejszy punkt obrad ostatniej sesji RM w Makowie Mazowieckim, która odbyła się w ubiegły czwartek (13 lipca br.). Radni, podczas poprzedzającego sesję spotkania komisji wspólnych, dyskutowali na temat emisji obligacji. Skarbniczka Monika Wołosz tłumaczyła radzie, iż udało się zawrzeć umowę na korzystną marżę – 0,5 procenta (+ wskaźnik stawki referencyjnej WIBOR), a, w zależności od potrzeb samorządu, zaciągnięty w ten sposób kredyt wyniesie nawet 10 mln zł.

Obligacja to forma papieru wartościowego, która jednak, w odróżnieniu od akcji, nie daje obligatariuszowi (przyjmującemu obligację) żadnych uprawnień dotyczących udziału w prawnym funkcjonowaniu firmy lub, jak w tym przypadku, jednostki samo-

rządu terytorialnego. Miasto emitując obligacje zaciąga tak naprawdę dług, ale na mniejszy procent niż miałyby to miejsce w przypadku zaciągnięcia kredytu w banku. Emisja obligacji jest także bardziej korzystna pod względem elastyczności spłaty długu, w porównaniu do kredytu.

Samorząd podzielił emisję obligacji na 3 transze (a, b i c). Pierwszą z nich, zgodnie z decyzją rady z grudnia ub. roku już wyemitowano, teraz miasto planuje wyemitować drugą.

- Mam nadzieję, że transze „c” już nie trzeba będzie emitować – mówiła skarbniczka Monika Wołosz wskazując przy tym, że liczy na zapowiadane, dodatkowe środki z tytułu podatku PIT.

Skarbnik wyjaśniała także, że rada podejmując uchwałę o emisji drugiej transzy obligacji już teraz da czas miastu na uzyskanie pozytywnej opinii RIO oraz negocjacje, tak, aby zdążyć do września. Dlaczego?

Otóż, jak wyjaśnił wiceprzewodniczący RM w Makowie Maz. Arkadiusz Dobrzyński na połowę września zaplanowano odbiór bardzo istotnej dla samorządu inwestycji – małej elek-

rowni wodnej. Inwestycja przeciąga się w czasie z różnych powodów, jednak „poślizg” jest już spory – około 1,5 roku. Samorząd, aby nie przedłużać pracy poszedł na ustępstwa wobec wykonawcy, ale, jak wskazał burmistrz Tadeusz Ciak, wrzesień to termin definitywny. W obawie przed kolejnymi opóźnieniami samorząd zabezpieczył się „na trzy sposoby”, jednak burmistrz nie wskazał konkretnie jakie.

- Zależy nam na ukończeniu tego projektu jak najszybciej, aby relatywnie szybko zacząć korzystać z wytworzonej przez elektrownię wodną energii. Zasilenie oświetlenia miejskiego oraz instytucji publicznych przyniesie nam spore oszczędności – wskazał Arkadiusz Dobrzyński.

To nie jedyna duża inwestycja miasta w odnawialne i ekologiczne źródła energii. Jedną z inwestycji, które wymagają dofinansowania, jest także montaż paneli fotowoltaicznych, na co samorząd otrzymał pokaźne dofinansowanie.

Właśnie tego typu inwestycje, które aktualnie prowadzone są w Makowie, wymagają dodatkowego finansowania i z nimi związany jest dług, jaki zaciąga miasto.

FOT. K. KUJAWA

Skarbniczka Monika Wołosz poinformowała radnych, iż dług na koniec 2022 roku wyniósł ponad 7,4 mln zł, a dodać do tego należy kolejne 10 mln zł właśnie zaciągnięte przez radę. W roku bieżącym planowane jest spłacenie części długu w kwocie 2 mln zł.

Poza tym radni debatowali także m.in. nad uchwałą dotyczącą ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Uspokoimy od razu, że nie chodzi o żadną podwyżkę. Radni musieli doko-

nać kosmetycznych poprawek w uchwale z grudnia ub.r., dotyczących błędów w zapisie. Uchwała będzie obowiązywać z mocą od 1 stycznia br., a więc wstecz. Jest to możliwe tylko w nielicznych przypadkach, kiedy taka „operacja” nie narusza zasad demokratycznego państwa i następuje polepszenie sytuacji prawnej adresatów wprowadzanych norm, przy jednoczesnym nie pogorszeniu sytuacji innych adresatów.

kuj

Mława. Wsparcie dla ogródków działkowych

Pieniądze na modernizację

Samorząd Województwa Mazowieckiego po raz trzeci dofinansuje zadania inwestycyjne na terenie Mławskich Rodzinnych Ogródków Działkowych.

Szymon Zejer, zastępca burmistrza Mławy podpisał 7 lipca z Samorządem Województwa Mazowieckiego, cztery umowy na łączną kwotę 80 tys. zł. Beneficjentami będą cztery ROD-y.

Budowę alei dojazdowej zaplanowano na terenie ROD im. „550-lecia” Mławy w Mławie. Całkowita wartość zadania: 50 tys. zł, dofinansowanie – 20 tys. zł. Na terenie ROD RELAX przewiduje się rozbudowę i modernizację oświetlenia oraz sieci elektrycznej. Całość ma kosztować 50 tys. zł, dofinansowanie: 20 tys. zł. A na ogródkach działkowych ROD „Pod Lasem” ma być zrobiona modernizacja istniejącej sieci elektrycznej zasilającej altany na ogródkach. Natomiast na terenie ROD „Za Torem” planuje się budowę i modernizację zasilania energetycznego. Wartość inwestycji i wysokość dofinansowania w podobnej proporcji jak w wymienionych pierwszych dwóch ROD-ach.

W.D.

Szymon Zejer z „czekiem” na dofinansowanie

Płońsk

Pieniądze na odnowienie zabytków

Jednostki samorządu terytorialnego z obszaru powiatu płońskiego otrzymały dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Powiat otrzymał 3,5 mln zł na rewitalizację kościoła pw. św. Michała Archanioła wraz z klasztorem Karmelitów. Inwestycja obejmować będzie niezbędne prace restauratorsko-konserwatorskie.

Oprócz powiatu, dotacje otrzymały również:

- gmina Dzierżążnia – na remont i konserwację budynku kościoła parafialnego z XVI w. w Nowym Guminie (etap I),

- miasto i gmina Sochocin - rewitalizacja Alei Grabowo-Lipowej w Gutarzewie oraz odnowienie okien w kościele parafialnym pw. św. Jana Chrzciciela w Sochocinie,

- miasto Płońsk - rewitalizacja zabytkowego parku podworskiego w Poświętnem w Płońsku,

- gmina Joniec - remont chodnika procesyjnego, dzwonnicy oraz dachu kościoła przy parafii św. Zygmunta w Królewie,

- gmina Naruszewo - remont zespołu sakralnego w Naruszewie oraz renowacja ogrodzenia przy kościele św. Apostołów Piotra i Pawła w Radzyminie,

- gmina Baboszewo – prace konserwatorskie i restauratorskie przy kościele parafialnym w Baboszewie oraz prace konserwatorsko - restauratorskie przy ołtarzu południowym (etap II), wyposażenie kościoła pw. św. Antoniego w Sarbiewie,

- miasto i gmina Nowe Miasto - renowacja kapliczki przydrożnej w miejscowości Szczawin, wykonanie prac restauratorskich nagrobków

Stanisława Iwanickiego, Rufina Staszewskiego i Karola Baranowskiego,

- gmina Płońsk - remont kapliczek przydrożnych w miejscowościach: Brody, Cwiklin, Poświętne, Słoszewo, Wroninko.

RK

Zmiany w organizacji ruchu w Kroczewie i Przyborowicach

Od środy 19 lipca nastąpią zmiany w organizacji ruchu w miejscowościach Kroczewo i Przyborowice, informuje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

Jak mówi komunikat, zamknięty zostanie ok. 125-metrowy odcinek DW571 w Przyborowicach (ok. 100m od skrzyżowania z DK7 w kierunku Naruszewa). Ruch będzie się odbywał jezdnią tymczasową po północnej stronie. Kierowcy będą mieli nadal do dyspozycji po jednym pasie ruchu dla każdego kierunku o szerokości 3m., z ograniczeniem prędkości do 40

km/h. Ruch pieszych będzie się odbywał bez ograniczeń, na trasie głównej DK7 również bez zmian.

Na odcinku ok. 200 m trasy głównej DK7 w miejscowości Kroczewo zostaną przesunięte pasy ruchu jezdni w obu kierunkach do ich prawej krawędzi. Kierowcy będą mieli do dyspozycji po dwa pasy ruchu w obu kierunkach, szerokości po 3m. Będzie obowiązywać ograniczenie prędkości do 60km/h. Podczas prac przygotowawczych mogą nastąpić krótkotrwałe ograniczenia do jednego pasa ruchu dla każdego kierunku jazdy. Wykonawca będzie budował przewiązkę w pasie rozdziálu.

RK

Krajewo.

Końcówka prac przy budowie zagrody dla żubrów

Król puszczy pojawi się w październiku

Budowa pokazowej zagrody żubrów w Krajewie na północnych krańcach Mławy zbliża się do finału. Prace mają być zakończone w sierpniu.

Nadleśnictwo Dwukoły, na terenie którego powstaje zagroda jest jednym z 25 nadleśnictw, które uczestniczą w ogólnopolskim projekcie kompleksowej ochrony żubra.

Cała zagroda będzie liczyła 8 hektarów. Połowa tej powierzchni to specjalna łąka przygotowana jeszcze w ubiegłym roku. Od jesieni teren ten będzie należał do króla puszczy. Według informacji nadleśnictwa pierwsze żubry pojawią się w nowej zagrodzie w październiku br. Mają przejechać z Puszczy Boreckiej (byk) oraz trzy krowy z jednym cielęciem z Puszczy Niepołomickiej.

Jednocześnie buduje się najważniejsze elementy infrastruktury zagrody, m.in. platformę z trykondygnacyjną wieżą widokową, która będzie wyposażona w winde dla osób niepełnosprawnych. Widać już prawie w całości drewnianą bramę główną. Końcowe prace trwają przy zadaszonym paśni-

ku dla zwierząt, poidła. W skład zagrody wejdzie też budynek gospodarczy gdzie będą przygotowywane i przechowywane pasze. Do tego oczywiście solidne wysokie ogrodzenie całości.

W sąsiedztwie zagrody rozpoczęły się też prace przy budowie parkingu dla tych, którzy przyjadą zobaczyć króla puszczy.

Zagroda została zaplanowana tak, by paśnik – miejsce gdzie najczęściej przebywają żubry – był przed tarasem widokowym, co pozwoli na wygodną i bezpieczną obserwację zwierząt. Koszt inwestycji to prawie 6 milionów złotych. 2 mln zł to dofinansowanie w ramach unijnego projektu „Kompleksowa ochrona żubra w Polsce”, a pozostała kwota pochodzi z budżetu Lasów Państwowych.

W.D.

Tak wygląda zadaszony paśnik dla zwierząt

Sochocin

Ukradł dwie butelki szampana

Na terenie gminy Sochocin 37-letni mężczyzna włamał się do domku letniskowego i ukradł... dwie butelki drogiego szampana, po czym ukrył się w lesie. Teraz grozi mu do 10 lat więzienia.

- Pokrzywdzona poinformowała funkcjonariuszy, że gdy była na podwórku usłyszała dźwięk tłuczonego szkła. Po chwili zobaczyła jak z domku letniskowego przez okno wychodzi mężczyzna, który miał zakrwawione ręce, a w nich... dwie butelki drogiego szampana. Widząc kobietę sprawca uciekł w stronę lasu. Mundurowi

od razu sprawdzili przyległy teren oraz pobliski las. Zauważyli mężczyznę, którego wygląd odpowiadał rysopisowi podanemu przez pokrzywdzoną. Sprawca – 37-latek pow. płońskiego próbował uciekać przed policjantami, ale szybko został przez nich zatrzymany. Jak się okazało miał w organizmie ponad 3 promile alkoholu – poinformowała kom. Kinga Dręzek-Zmysłowska.

Jedną ze skradzionych butelek z szampanem uciekinier miał przy sobie. Drugiego szampana zdążył zaś wypić w czasie, kiedy ukrywał się w lesie. Po wytrzeźwieniu w policyjnym areszcie usłyszał zarzut kradzieży z włamaniem, za co grozi mu do 10 lat więzienia.

RK

OGŁOSZENIA DROBNE

BUDOWLANE

Wynajmę rusztownie warszawskie.
795 689 957

PC-00656/23

**POŻYCZKI KREDYTY
EXPRESOWO 515 459 414**

M00815-71971

MOTORYZACYJNE

**SKUP SAMOCHODÓW
513 552 226**

FC-0027

**AUTOKASACJA
604 534 590**

FC-0665/22

NIERUCHOMOŚCI

Sprzedam mieszkanie M-4 o pow.
45,7 m² ul. 17 Stycznia 19B/20. 602
676 137

PC-00627/23

Sprzedam mieszkanie własnościowe
w centrum Ciechanowa ok. 30 m².
887 799 616

PC-00636/23

Wynajmę mieszkanie
w Ciechanowie na ul. Witosa
z miejscem parkingowym.
512 868 964

PC-00658/23

Sprzedam M-4 64 m². 798 364 199

PC-00653/23

Sprzedam działkę budowlaną o pow.
1791 m², na przeciwko dworca PKP
w Ciechanowie. 887 799 616

PC-00637/23

**Alternatory,
rozruszniki,
sprężarki,
klimatyzacje**

**Sprzedaż •
naprawa • wymiana**

**Samochody osobowe,
ciężarowe, maszyny rolnicze**

**Ciechanów, ul. Pułtusk 116
(za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT**

Noclegi, pomieszczenia biurowe
- Ciechanów. 602 385 465

FC-0539/23

Sprzedam 30 a, młyn, dom,
budynek gospodarczy, staw.
Wola Wierzbowska. 608 652 714

PC-00673/23

Sprzedam lub wynajmę mieszkanie
50 m² w Ciechanowie. 782 007 319

PC-00665/23

Wynajmę pokój. 798 234 514

PC-00688/23

Wynajmę kawalerkę 508 915 129

M00872-80996

Sprzedam dom, gmina Dzierzgowo.
519 598 858

SM-110

PRACA

Zatrudnię w gospodarstwie
normowany czas pracy, wysokie
wynagrodzenie. 798 747 823

PC-00576/23

Zatrudnię kierowcę kat. C jazda po
kraju. 661 480 503

PC-00602/23

Zatrudnię spawacza i operatora
frezarki CNC. 506 525 255

PC-00666/23

Przyjmę panią do pracy w domu.
500 201 578

PC-00679/23

Zatrudnię pracownika fizycznego
- pomoc na warsztacie i na terenie
zakładu Strzegowo. 500 167 449

FC-0574/23

Praca w gospodarstwie.
513 138 076

SM-109

Emerytka zaopiekuję się osobą
z zakwaterowaniem.
519 598 858

SM-111

Zatrudnię do pracy na tartaku
i spawacza. 602 663 478

FC-520

Przyjmę do pracy brukarzy
i pomocników. 608 164 160

SM-114

ROLNICZE

Sprzedam ciągniki 1014, 1614,
Zetor 7340, John Deere 6800,
opryskiwacze, szambowóz itp.
602 220 806

PC-0577/23

**GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów**

Najniższe CENY
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

SIGMA-MAX

**Wszystko dla dzieci,
szkoły i biura**

ZAPRASZAMY

esklep@sigma-max.pl sigma-max.pl

CZYNNE:
Pon - Pt: 8-18
Sob: 9-17

CIECHANÓW ul. Augustańska 35 23 323 33 00	DZIAŁDOWO ul. Kochanowskiego 1a 23 323 33 00 / 220	PUŁTUSK ul. Aleja Wojska Polskiego 13b 23 323 33 00 / 235
PŁOŃSK ul. Warszawska 66 23 323 33 00 / 230	MŁAWA ul. Długa 22/25 23 323 33 00 / 225	PRZASNYSZ ul. Ostrołęcka 28 23 323 33 00 / 240

**NOWE MIESZKANIA
W CIECHANOWIE**

5600 zł/ m²

www.isbud.pl

665 330 650

23 692 09 75

ciechanow@isbud.pl

w ofercie
Pułtusk Wyszaków
Ciechanów Ostrołęka

Wywóz obornika Fliegl 20 t
z załadunkiem ładowarką,
beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0121/23

KUPIĘ

**Prasę Rolującą Metal-Fach, Claas
Rollant 42,44,46,62,66,250,
Arobale, Welger, John Deere,
Krone, Deutz-Fahr, Vicon,
Greenland, Carraro,
Kombajn Ziemiaczany Anna,
Bolko, Sortownik,
Prasę Kostkującą Sipma 2224/1,
Welger, John Deere, Famarol**

Tel. 535-057-230

Sprzedam jałówki wysokocielne.
513 154 655

PC-00609/23

Wystłoki toffii oraz niemielasowane.
Dostawa i rozładunek.

Tel. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Przyjmę do pracy w gospodarstwie
rolnym prace przy krowach i na
ciągniku. 602 220 806

PC-0576/23

Kupię łubin, groch, peluszkę,
grykę, koniczynę, seradele, facelle,
słonecznik, gorczycę, trawy i inne,
oraz nasiona EKOLOGICZNE
795 060 199

M00837-60914

Świadczę usługi prasowania
sianokiszonki, siano-słomy prasa
zmienno komorowa. 516 504 054

PC-00631/23

**Lek. Urszula Rudzińska
specjalista neurolog**

**Certyfikowany lekarz
medycyny estetycznej**

Leczenie: bóle głowy, kręgosłupa,
padaczka, choroba Parkinsona, SM
Zabiegi medycyny estetycznej

**Gabinet: Ciechanów,
ul. Spółdzielcza 2
rejestracja: 501 238 075**

FCP-N

**lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży**

LECZENIE:

depresji, nerwic, lęku,
psychoz, zaburzeń snu
- u dorosłych i dzieci

**Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075**

FCP-138

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski

KÄRCHER

OFERUJEMY:

- myjki nowe i używane: KÄRCHER i KRANZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

**Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32,
tel. 509 274 870**

**Serwis: Przybyszewo 3 k. Regimina,
tel. 501 444 220**

**Garaże Blaszane,
bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.**

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!

Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

Ubojnia „ZARĘBA”

Michał Zaręba

**Skup i ubój
bydła**

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

Skup Bydła pourazowego, faktura VAT wyrejestrowanie, ubój z konieczności

Tel. 792 264 299

Kupię lub wydzierżawię grunty rolne, gmina Regimin.
516 697 717

FC-0227/23

Sprzedam siano, sianokiszonkę, lucernę na pniu, słomę. 692 350 269

PC-00638/23

Sprzedam prasę belującą Case 2010 r. 502 996 518

FC-0507/23

Koszenie zbóż, rzepaku, kukurydzy. 507 723 154

FC-0538/23

Kupię lub wydzierżawię grunty rolne w gminie Ojrzeń, Sońsk, Ciechanów. 660 142 996

PC-00659/23

Sprzedam rocznego ogierka. 667 412 455

PC-00664/23

Zbiór zbóż nowymi kombajnami. 698 259 260

PC-00660/23

Kupię słomę na pokosie lub w belach. 503 635 085

PC-00668/23

Sprzedam jałówki cielne. 691 897 056

PC-00676/23

Sprzedam loszki prośne. 661 544 341

PC-00680/23

Sprzedam dwie jałówki cielne 7 miesięcy cena 6 tys. z, druga 3 miesiące cena 5,5 tys. gm. Gołtmin. 501 220 837

PC-00682/23

Sprzedam bizona sprawnego lub zamienię na zboże. 503 700 365

PC-00689/23

Koszenie zbóż i rzepaku kombajnem zbożowym. 505 871 111

PC-00692/23

Sprzedam las, drewno opałowe. 506 557 577

PC-00690/23

Kupię słomę z pokosu lub gotową w belach. 507 228 264

PC-00691/23

Sprzedam Bizona 56. 23 676 11 66

PC-00693/23

Kupię jęczmień, pszenżyto, pszenicę. 798 851 786

PC-00695/23

Kupię owies. 798 851 786

PC-00694/23

Sprzedam klacz zimnokrwistą. 517 666 635

PC-00696/23

Sprzedam kombajn Bizon, sieczkarnię Fortschritt, prasę kostkę Z-224, sortownik do ziemniaków. 517 525 609

FC-0575/23

Nawozy - azotowe, fosforowe, wieloskładniki, inne. Kiszzone ziarno kukurydzy KZK, CCM. Dostawa i rozładunek. Tel. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Kupię ciągniki rolnicze 507 771 711

M00805-03090

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus, MTZ. 698 282 939

FV 0386

Otręby pszenne, jęczmienne, workowane. Dostawa i rozładunek. Tel. 23 661 10 13, 789 333 677

FC-0372

Sprzedam przegrody stanowiskowe dla bydła uwięziowe. 518 587 299

SU-31

Śruty: sojowa, rzepakowa, słonecznikowa. Big/bag, workowane. Dostawa i rozładunek. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

PREZYDENT MIASTA CIECHANÓW informuje

że od dnia 18.07.2023 roku na okres 21 dni został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Ciechanów, Plac Jana Pawła II 6 I piętro wykaz lokali użytkowych znajdujących się w Hali Targowej, przy ul. Sienkiewicza 75 na terenie działki 1648/10 obręb Podzamcze przeznaczonych do oddania w użyczenie na czas oznaczony powyżej 3 miesięcy.

Wykaz umieszczono na stronie Biuletynu Informacji publicznej w zakładce dla przedsiębiorców i inwestorów.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pokoju nr 115 I piętro Urzędu Miasta Ciechanów, Plac Jana Pawła II 6 lub Tel. (23) 674 92 27 wew. 227.

FCP-237

Melasa dla bydła 1000 kg. Dostawa i rozładunek. Tel. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Skup zbóż. "Ferm-Pasz", 09-130 Baboszewo. Z odbiorem 25 t. Tel. 23 661 18 93, 789 333 677

FC-0372

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus, MTZ (z napędem lub bez napędu), Farmtrac, New Holland, Case, T25, C-360, C-360 3p, C-330, C-328. 603 502 876

FV-0385

Sprzedam gospodarstwo rolne o powierzchni 8,8 ha lub same budynki. 502 610 783

SU-29

SKUP I UBÓJ BYDŁA Z KONIECZNOŚCI. BYDŁO POURAZOWE, WYBRAKOWANE, POZAKLASOWE. Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem, płatność gotówką lub szybki przelew. KONTAKT 603 266 944

M00828-98627

Projekty budowlane dla przemysłu i rolnictwa Tel. 796 100 703

M00836-92681

Koszenie zbóż, kukurydzy i słonecznika. Siew zbóż i rzepaku. 507 113 478, 508 341 899

NS-60

Mielenie zbóż i kukurydzy w rękaw. Pakowanie całego ziarna zbóż i kukurydzy. 507 113 478, 508 341 899

NS-61

Sprzedam rozrzutnik do obornika jednoosiowy. 508 206 277

SU-32

KUPIĘ TOPOŁĘ tel. 607 860 978

M00856-16230

Sprzedam jałówkę cielną. 23 676 36 95

FE-43

Sprzedam prasę kostkującą SIPMA Z224 z 2000 r. Tel: 786 844 610

M00870-26488

Sprzedam żmijkę do zboża, przetrząsacz karuzelowy. 663 866 446

SM-112

Sprzedam króliki. 663 866 446

SM-113

Sprzedam siano. 507 559 222

SM-115

Sprzedam rozrzutnik do obornika jednoosiowy. 508 206 277

SU-32

RÓŻNE

Sprzedam sosnę cienką potupaną. 518 473 341

PC-00594/23

Sprzedam pasiekę ule Dadanta z pszczołami. 661 990 478, 661 110 416

PC-00674/23

KUPIĘ TOPOŁĘ tel. 607 860 978

M0856-16230

Drewno opałowe, obładry, węgiel, kora. 602 663 478, 600 306 637

FC-0055/23

Sprzedam drewno opałowe kominkowe brzoza. 692 142 811

PC-00684/23

Udzielę pożyczki. Tel 791 631 398

M00852-94924

Kupię topolę, każdy rodzaj drzewa opałowego. 602 663 478

FC-520

Skup trzody i bydła AR-POL
Arkadiusz Mochtak
Szybka płatność 3 dni lub gotówka
Odbiór z gospodarstwa tuczniaki, maciory, knury, krowy, byki, jałówki
Nowe Miasto k. Płońska, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441

FC-1253

MAK-POL
Skup trzody i bydła tuczniaki, maciory, knury
Konkurencyjne ceny
Odbiór z gospodarstwa Makowski Józef
Zasanie 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

FC-1998

Ostrzenie, szrankowanie pił taśmowych do traka borazonem szrankowanie WOOD-MIZER. 602 663 478

FC-0520

TOWARZYSKIE

Pani pozna panów. 792 207 348

PC-00249/23

Praca dla pań - zakwaterowanie. 733 028 016

PC-00448/23

Poznam kobietę. 789 634 835

PC-00677/23

USŁUGI

Malowanie. 609 078 723

PC-00514/23

Elewacje, mycie elewacji, remonty i wykończenia. 609 088 723

FC-0400/23

Remonty mieszkań, biur domków od A do Z. 514 103 658

PC-00593/23

Malowanie dachów, krycie blachą, kładzenie papy termozgrzewalnej itp. 511 480 459

PC-00628/23

Szamba
Zbiorniki betonowe
od 900 zł
609 245 209

**olej napędowy,
olej opałowy
z dostawą
Tel: 501 680 623**

**Skup, ubój,
eksport zwierząt**
23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

FCP-191

Skup bydła rzeźnego
tel. 500 224 312
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

FC-479

BURMISTRZA MIASTA I GMINY LUBOWIDZ informuje

że na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Lubowidz a także w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Urzędu Miasta i Gminy w Lubowidzu na okres 21 dni, tj. od 18.07.2023 r. do 08.08.2023 r. został wywieszony wykaz nieruchomości gruntowych, przeznaczonych do sprzedaży. W wykazie zostały umieszczone dz. nr ewid.: 1460 o pow. 0,0765 ha obręb 0001 Lubowidz oraz 368/8 o pow. 0,1484 ha, 368/6 o pow. 0,2540 ha obręb Osówka. Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Miasta i Gminy Lubowidz (piętro pok. Nr 11, 12), tel. (23) 658 20 78 wew. 23.

ZASTĘPCA BURMISTRZA
mgr Ewa Szczepańska

FCP-239

Skup trzody i bydła

Płatność w 3 dni lub gotówką

Odbiór z Gospodarstwa „AGROL” Adam Dymkowski
Goszczyce Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

FC-1360

Skup bydła

Marcin Malinowski

konkurencyjne ceny

511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKĄ

FCP-13

WÓJT GMINY KUCZBORK-OSADA informuje

Stosownie do art. 35 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21.08.1997r. o gospodarce nieruchomościami informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Kuczborku-Osady, przy ul. Adama Mickiewicza 7A, 09-310 Kuczbork-Osada, na tablicach ogłoszeń sołtysów miejscowości: Gościszka, Zielona, Kuczbork-Osada, Kuczbork-Wieś, Bagienice Małe, Bagienice Duże, Bagienice Nowe, Chojnowo, Sarnowo, Nowa Wieś, został wywieszony wykaz nieruchomości położonych na terenie miejscowości Gościszka stanowiących własność Gminy Kuczbork-Osada i przeznaczonych do sprzedaży. W/w wykaz został również zamieszczony na stronie internetowej Urzędu Gminy (ugkuczbork.pl) oraz Biuletynie Informacji Publicznej prowadzonym przez Urząd Gminy.

FCP-231

WÓJT GMINY GOŁYMIN-OŚRODEK informuje

iz w siedzibie Urzędu Gminy Gołymín-Ośrodek, przy ul. Szosa Ciechanowska 8, został podany do publicznej wiadomości na okres 21 dni wykaz nr IOŚ.6845.4.2023 dotyczący nieruchomości gruntowej niezabudowanej oznaczonej nr działki 49/2, położonej w miejscowości Zawady Włociańskie, gmina Gołymín-Ośrodek, przeznaczonej do oddania w dzierżawę na czas określony do 3 lat.

Dodatkowe informacje można uzyskać w siedzibie Urzędu Gminy Gołymín-Ośrodek pok. nr 2, tel. 23 693 56 01 lub na stronie internetowej www.golymin-osrodek.biuletyn.net w zakładce „Nieruchomości do sprzedaży i dzierżawy”.

FCP-233

OGŁOSZENIE

Rada Nadzorcza Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko-Własnościowej "Żurominianka" ogłasza konkurs na stanowisko Prezesa Zarządu.

Szczegółowa treść ogłoszenia o konkursie i regulamin dostępne są w biurze Spółdzielni.

Pismenne oferty należy składać w terminie
17.07. - 31.07.2023 r.

FCP-235

Rybno, 18.07.2023 r.

PGN.6840.3.2023

INFORMACJA WÓJT GMINY RYBNO

na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344) podaje się do publicznej wiadomości, iż na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu pod adresem: www.gminarybno.pl oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Rybno www.bip.gminarybno.pl zamieszczono na okres 21 dni wykaz nieruchomości stanowiących własność Gminy Rybno przeznaczonych do sprzedaży:

1) nieruchomość gruntowa oznaczona ewidencyjnie **Nr 85** o pow. **0,0773 ha** zabudowana budynkiem mieszkalnym, położona w m. Zabiny 75 na rzecz dotychczasowego najemcy.

Z aktami sprawy można zapoznać się w Urzędzie Gminy Rybno, ul. Lubawska 15, 13-220 Rybno, pok. nr 18 w godz. od 800 do 1600, tel. 023 696 60 55 wew. 10

Wójt
/-/ mgr inż. Tomasz Węgrzynowski

FCP-238

WÓJT GMINY STRZEGOWO

zatrudni pracownika
na stanowisko:
**Inspektor
ds. pozyskiwania
funduszy zewnętrznych
i inwestycji.**

Ogłoszenie dostępne
jest na stronie
bip.strzegowo.pl

Dodatkowe informacje
można uzyskać pod
nr tel. 23 670 40 04

FCP-234

Hydraulik. 570 188 332

PC-00634/23

Budowa domów, remonty stany
surowe, ogrodzenia murowane,
panelowe i wylewane. 692 718 009

PC-00639/23

Wykonam usługi koparką.
501 393 325

PC-00655/23

Malowanie. 518 339 939

PC-00662/23

Odnawianie wianien. 600 979 826

FC-0553/23

Dachy krycie blachą papą podbitki.
519 408 292

M00846-43522

Usługi hydrauliczne. 508 491 711

SM-97

Docieplanie budynków, małe
remonty. 507 720 444

NS-56

Usługi brukarskie. 798 204 524

Su-33

Cyklinowanie, remonty.
606 312 061

FC-0536/23

Naprawa lodówek zamrażarek lad
chłodniczych schładzalników do
mleka. 697 342 132

FC-0383/23

Koszenie zboża, rzepaku
kombajnem Class Lexion 660.
503 635 085

PC-00669/23

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

Działając na podstawie ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r.
o gospodarce nieruchomościami

Prezydent Miasta Ciechanów
o g ł a s z a

**I przetarg ustny nieograniczony na sprzedaż nieruchomości
stanowiących własność Gminy Miejskiej Ciechanów**

1. niezabudowanej działki **nr 886/6** o powierzchni **0,3864 ha**, położonej w Ciechanowie obręb Śmiecin. Dla działki prowadzona jest księga wieczysta PL1C/00020805/1.

Cena wywoławcza wynosi **400 000,00 zł**, wysokość wadium – **40 000,00 zł**. Do ceny sprzedaży doliczony zostanie podatek VAT w stawce obowiązującej w dniu sprzedaży (aktualnie 23%)..

Przetarg odbędzie się w dniu **22 sierpnia 2023 r.** o godzinie **9⁰⁰** w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1.

2. niezabudowanej działki **nr 124/2** o powierzchni **0,1509 ha**, położonej w Ciechanowie obręb Niechodzin-Bielin. Dla działki prowadzona jest księga wieczysta PL1C/00044819/6.

Cena wywoławcza wynosi **110 600,00 zł**, wysokość wadium – **10 000,00 zł**. Do ceny sprzedaży doliczony zostanie podatek VAT w stawce obowiązującej w dniu sprzedaży (aktualnie 23%)..

Przetarg odbędzie się w dniu **22 sierpnia 2023 r.** o godzinie **10⁰⁰** w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1.

Warunkiem uczestnictwa w przetargu jest wpłacenie wadium w pieniądzu (PLN) w nieprzekraczalnym terminie do **18 sierpnia 2023 r.** na rachunek bankowy Urzędu Miasta Ciechanów w BNP Paribas Bank Polska Oddział w Ciechanowie nr **97 1600 1462 1837 0686 3000 0004** w tytule podając nr działki oraz nazwisko i imię osoby fizycznej lub nazwę osoby prawnej, która będzie uczestniczyć w przetargu. Za wpłacenie wadium na rachunek bankowy uważa się wpływ wymaganej kwoty na rachunek Urzędu Miasta.

Wadium wpłacone przez uczestnika, który przetarg wygra, będzie zaliczone na poczet ceny, zaś ulegnie przypadkowi na rzecz Gminy Miejskiej Ciechanów w razie uchylecia się tego uczestnika od zawarcia umowy. Pozostałym uczestnikom przetargu wadium zostanie zwrócone przelewem na rachunek, z którego wpłynęło na konto Urzędu Miasta lub inny wskazany przez uczestnika.

Nabywca ponosi wszelkie koszty (opłaty notarialne i opłaty sądowe) związane z nabyciem.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Wydziale Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami - ul. Wodna 1 pok. 306, tel.: (23) 674-92-00 w. 224.

FCP-232

OGŁOSZENIE

Wójta Gminy Ojrzeń
**o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu miejscowego
planu zagospodarowania przestrzennego wraz
z prognozą oddziaływania na środowisko**

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) oraz art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 z późn. zm.), w związku z art. 54 ust. 2 i 3 ww. ustawy, oraz uchwałą nr XXII/139/20 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 28 września 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia **miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów miejscowości: Ojrzeń i Bronisławie gm. Ojrzeń** zmienioną uchwałą nr XXXII/206/21 Rady Gminy Ojrzeń z dnia 19 sierpnia 2021 r. **zawiadamiam o wyłożeniu do publicznego wglądu oraz o możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją projektu** wyżej wymienionego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, w dniach od 26 lipca 2023 r. do 16 sierpnia 2023 r. w siedzibie Urzędu Gminy w Ojrzeniu (pokój nr 5) w godzinach od 9.00 do 15.00 oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Ojrzeń: www.bip.ojrzen.pl w zakładce: <http://www.ugojrzen.bip.org.pl/index/id/1222>

Dyskusja publiczna nad przyjętymi w wyżej wymienionym projekcie planu rozwiązaniami, odbędzie się w dniu **11 sierpnia 2023 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Ojrzeniu (sala konferencyjna, piętro 1) w godz. 11.00 – 12.00.

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy o planowaniu [...], każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi.

Uwagi do projektu planu mogą być wnoszone w formie papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej: sekretariat@ojrzen.pl, do Wójty Gminy Ojrzeń, z podaniem imienia i nazwiska albo nazwy wnoszącego uwagę oraz adresu zamieszkania albo siedziby, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **30 sierpnia 2023 r.**

Na podstawie art. 46 ust. 1 i art. 54 ust. 2 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i ochronie [...], w okresie wyłożenia do publicznego wglądu zapewnia się możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji ww. planu miejscowego, z możliwością zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy w miejscu i terminach podanych powyżej.

Zgodnie z art. 54 ust. 3 ww. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie [...] wnioski i uwagi należy składać w sposób i w terminie określonym powyżej.

Organem właściwym do rozpatrzenia uwag jest Wójt Gminy Ojrzeń.

Wójt Gminy Ojrzeń
Zdzisław Mierzejewski

FCP-236

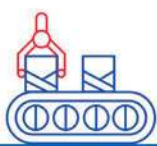
Pfeifer & Langen
Polska S.A.

DOŁĄCZ DO NAS!

Bezpieczny pracodawca
to bezpieczna praca
...i bezpieczna rodzina!

POSZUKUJEMY
NA OKRES WRZESIEŃ '23 - STYCZEŃ '24:

- Pracowników Fabryki
- Pracowników Pakowni
- Pracowników Działu Surowcowego
- Pracowników laboratoryjnych

APLIKUJ

Agata Falba

✉ Agata.Falba@giggroup.com

☎ nr tel 508 000 777

lub osobiście w naszej cukrowni w Głinojecku

📍 Zygmunto 38

Sparują, kupują, testują...

Ruszyła piłkarska karuzela

Większość zespołów z naszego regionu rozpoczęła już przygotowania do zbliżającego się coraz szybszymi krokami sezonu piłkarskiego.

Niektóre z drużyn zdążyły już rozegrać po dwa mecze kontrolne. Jak to zwykle bywa w przerwie między rozgrywkami rozpoczęła się też transferowa karuzela. Kluby sprowadzają, oddają bądź testują interesujących ich piłkarzy. Odbija się to zazwyczaj według zasady: gdzie dostanę więcej, tam pójdę... Dlatego największe słowa uznania należą się klubom, które starają się stawiać i dawać szansę swoim wychowankom. Niewiele już takich zostało bo, niestety, na pierwszym miejscu stawiane są wyniki i miejsce w tabeli, a dopiero na kolejnych wprowadzanie do dorosłej piłki wychowanków.

W piątkowe popołudnie w Ciechanowie, w ramach sparingu, rywalizowali miejscowy MKS z beniaminkiem ligi okręgowej Opką Opinogóra. W Opinogórze hucznie świętowano pierwszy w historii awans na szczebel okręgu. Władze klubu, wraz z wspierającym

samorządem, robią wszystko, aby zespół na dłużej zagościł na tym poziomie rozgrywek. W ostatnich dniach oddano do użytku nowy budynek klubowy, gdzie znajdują się szatnie dla zawodników gospodarzy oraz gości. Wcześniej piłkarze Opki i goszczący u nich rywale musieli korzystać z gościnności ochotniczej straży pożarnej.

Wracając do sparingu, ciechanowski piątoligowiec po bramkach Bartosza Goździewskiego, Łukasza Sepczyńskiego i dwóch trafieniach Emila Żółtka wygrali 4:1. Gola dla beniaminka ligi okręgowej zdobył Damian Suwiński.

Jako pierwsi, w ramach ligowej rywalizacji, na boiskach zameldują się przedstawiciele trzeciej ligi. Zespół Mławianki Mława trochę od nowa buduje swoją tożsamość, będzie musiał odnaleźć się w zupełnie nowych realiach. Z drużyny odeszło dwóch najlepszych zawodników - bracia Stryjewscy znaleźli się w pierwszoligowym Podbeskidziu. Buty na kółku zawiesił Maciej Rogalski. Nie oznacza to wcale, że Mławianka nie może w tym sezonie powalczyć o ambitne cele. W ostatnią sobotę, w Drobnie Mławianka sparowała ze spadkowiczem

z ekstraklasy Wisłą Płock. Nafciarze wygrali 2:0. Tydzień wcześniej mławianie ulegli dwiema bramkami Olimpij Elbląg.

Pierwszy mecz o punkty mławianie rozegrają w pierwszy weekend sierpnia. Na wyjeździe zmierzą się z GKS-em Włocławek.

Ostatnie sparingi: Wisła Płock - Mławianka Mława 2:0, MKS Ciechanów - Opka Opinogóra 4:1, Mazur Radzymin - Żbik Nasielsk, Bug Wyszków - Nadnarwianka Pułtusk 4:1, Iskra Krasne - Zak Szreńsk 3:1, GKS Strzegowo - Mazur Ojrzeń, Kryształ Gliniojeck - Makowianka Maków Maz. 0:6, KS Łomianki - MKS Przasnysz 1:3

Poniżej przedstawiamy program inauguracyjnej kolejki

V liga (12-13 sierpnia): MKS Ciechanów - Unia Warszawa, Nadnarwianka Pułtusk - PAF Płońsk, MKS Przasnysz - Amator Maszewo, Mazur Gostynin - Wkra Biezuń, Żbik Nasielsk - Drukarz Warszawa, Makowianka Maków Maz. - Huragan Wołomin, Polonia Warszawa II - Okęcie Warszawa, Narew Ostrołęka - Świt Starożyby

Liga okręgowa (12-13 sierpnia): Korona Szydłowo - GKS Gumino, Opka Opinogóra - Wkra Radzanów, ULKS Ołdaki - Rzekunianka Rzekuń, Kryształ Gliniojeck - Kurpiak Kadzidło, GKS Strzegowo - Wkra Sochocin, Ostrowia Ostrow Maz. - Sona Nowe Miasto, Wymakracz Długosiodło - Mazur Ojrzeń, Wkra Żuromin - Konopianka Konopki

A klasa (19-20 sierpnia): Zak Szreńsk - Korona Karolinowo, Mławianka Mława II - Bartnik Myszyniec, Narew Ostrołęka II - FC 2012 Różan, KS Pniewo - Orzeł Sypniewo, Świt Baranowo - Gładiator Słoszewo, GKS Pokrzywnica - KS Wąsewo, GKS Łyse - GUKS Krasnosiele

erem

W Ciechanowie MKS pokonał w sparingu Opkę Opinogóra 4:1

Królewska gra w Opinogórze

Przez sześć dni w scenerii Muzeum Romantyzmu w Opinogórze, w dniach 11-16 lipca, trwała szachowa rywalizacja w ramach finału centralnego 65. ogólnopolskiego turnieju LZS „Żłota Wieża 2023”.

Wraz z rywalizacją w „królewskiej grze” w Opinogórze odbyły się zmagania w ramach Ogólnopolskich Zawodów Krajowego Zrzeszenia LZS w Warcabach Stupolowych. We wtorek, 11 lipca miało miejsce uroczyste otwarcie. Współorganizatorem turnieju był CLKS Mazovia Ciechanów.

erem

Młodzież podczas szachowej partii rozgrywanej w Opinogórze

Olimpiada młodzieży na Śląskim

Przez trzy dni na stadionie Śląskim w Chorzowie rozgrywano Ogólnopolską Olimpiadę Młodzieży - Mistrzostwa Polski U18 w lekkiej atletyce. Swoich reprezentantów na tym szczególnym wydarzeniu sportowym miał płoński klub MKS Bank BS.

Płońscy lekkoatleci, którzy wcześniej musieli wywalczyć kwalifikacje do tych zawodów rywalizowali w chodzie oraz w biegach. Dawid Muchowski w chodzie na 10 km, z czasem 61.48.36 zajął ostatecznie 8. miejsce. Drugi z podopiecznych Piotra Kozery, Błażej Jezierski, był 11.

Z kolei sprinter Kacper Buczyński biegał na 100 oraz 200 m. Zawodnik Zbigniewa Wiśniewskiego zajął odpowiednio 19. oraz 17. miejsce.

erem

Zespół MKS Bank BS Płońsk na stadionie Śląskim

Letnie mistrzostwa Polski w pływaniu

Z życiówkami i z pechem

W zmiennych nastrojach powrócili z pływackich mistrzostw Polski zawodnicy ciechanowskiego klubu Orka. Nasi nastolatki z jednej strony skutecznie bili swoje życiówki, startowali w finałach B, a z drugiej, w decydujących momentach byli dyskwalifikowani za szkodliwe błędy.

- Na pewno musimy wyciągnąć wnioski po tych zawodach. Młodość rządzi się swoimi prawami, zwłaszcza w przypadku nastolatków i nastolatek te wahania formy są dość znaczne. Na treningach i obozie pływamy jednak znacznie szybciej niż podczas zawodów. Ponadto, w decydujących momentach przytrafiają się nam proste, techniczne błędy - mówi Zbigniew Grochowski, trener MPKS Orki Ciechanów.

W miniony weekend na 50-metrowym basenie w Gliwicach rozgrywano pływackie mistrzostwa Polski 16-latków. Klub Orki największe nadzieje wiązał z występami Roksany Zarzeckiej. Pływająca motylkiem ciechanowianka najlepiej poradziła sobie w rywalizacji na dystansie 100 m. Startując w finale B poprawiła swoją życiówkę i z rezultatem 1:08.50 zajęła ostatecznie 14. miejsce open. Na tym dystansie bezkonkurencyjna okazała się zwyciężczyni, reprezentantka Galicji Kraków Flawia Kamzol popłynęła dwie długości basenu w czasie 1:01.08.

Z kolei na 200 m stylem motylkowym spory progres poczyniła Klaudia

Franek Jurski, 20. zawodnik MP 15-latków

Stańczyk. W finale B pływaczka Orki znacznie poprawiła czas z eliminacji, ostatecznie z rezultatem 2:40.43 zajęła 15. miejsce w klasyfikacji generalnej.

W Lublinie o miano najszybszych pływaków rywalizowali 15-latkowie. Spośród zawodników Orki, Franek Jurski i Kornel Stopczyński ścigali się z resztą stawki stylem dowolnym. O dobrym występie na 50 m można mówić w przypadku Franka. Czas 25.98 w finale B zapewnił młodemu sprinterowi 20. miejsce w klasyfikacji open. Z kolei Kornelowi udało się poprawić trzy życiówki.

erem

Zawodnicy Orki podczas MP w Gliwicach

Mistrzostwa Europy w podnoszeniu ciężarów

Medaliści z Mazovii

To były udane mistrzostwa Europy w podnoszeniu ciężarów dla reprezentantów naszego miasta.

W Mołdawii, po złotym medalu dla Igi Burdy (w rywalizacji 15-latek), kolejny zawodnik CLKS Mazovii Ciechanów zakończył swój udział z medalem mistrzostw Europy. W poniedziałek, 10 lipca w ostatnim dniu zmagania na pomoście Marcin Ziółkowski zdobył srebrny medal w kategorii 17-latków. Ciechanowianin osiągnął w dwuboju 314 kg (142+172). To drugi medal reprezentanta ciechanowskiego klubu w Kiszyniowie.

Podopieczny Wojciecha Geska, startując w kat. 102 kg poprawił swój rekord życiowy, przy okazji zaliczył wszystkie

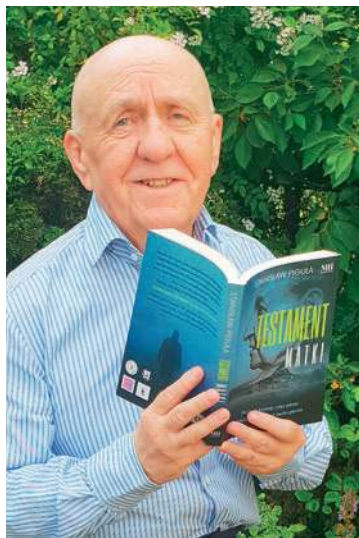
Wicemistrz Europy 17-latków z Ciechanowa, Marcin Ziółkowski

sześć podejść. Klubowym trener Marcina jest Bartosz Ostrowski.

erem

Mroczna historia jak prawdziwa

Wywiad ze **Stanisławem Pigułą**, autorem powieści „Testament matki”, z cyklu Mroczne Historie, wydawnictwa WasPos.

wiadomości związanych z publikacją wywołuje u mnie dużo emocji.

* To jakie emocje przeważają?

– Uuuu...

* Ulgi?

– Nie! (śmiech)... Absolutnie nie!

Bycie zauważonym przez wydawnictwo mające kilkanaście premier miesięcznie to bardzo satysfakcjonująca sytuacja. Niewątpliwie dopada mnie dreszcz niepewności, jak książka zostanie odebrana przez czytelników... To taka mobilizująca treść, tyle tylko, że ja już wszystko zrobiłem, teraz trochę czekam na werdykt... (śmiech)

* A na jakie emocje mogą liczyć czytelnicy?

– Z pewnością inne niż poprzednio (śmiech)... Mam nadzieję, że pojawi się zainteresowanie, może trochę zaskoczenia, dodałbym jeszcze przerażenie...

* Czyli, jak na thriller przystało?

– Chyba tak. Sądzę, że zawsze czytelnik ma prawo do własnych skojarzeń, emocji, sądów. Najbardziej ograniczającym pytaniem jest – co autor miał na myśli? Wymienione przymioty łączą się dla mnie z ciekawą, wciągającą historią i mam nadzieję, że taką okaże się dla czytelników „Testament matki”.

* To jak jesteśmy przy historii. Jest ona inspirowana jakimiś wydarzeniami, ludźmi?

– To opowieść o tym, jak głęboko potrafi zakorzenić się w pokoleniowym przekazie poczucie krzywdy i chęć odwetu. Takie niepisane rodzinne testamenty są w każdym z nas. Niekoniecznie tak mroczne jak w mojej książce. W rodzinnych przekazach namawiają też do otwartości i zaufania do innych. Staram się być kolekcjonerem ludzkich historii,

wspomnień, emocji, które przetwarza, tym razem, mroczna część zakamarków mojej wyobraźni. Nadal uważam, że pisać trzeba być autentycznym. Mógłbym jeździć kursorem po mapie, ale wolę odwoływać się do obserwacji, wspomnień, a także własnych doświadczeń z różnych miejsc.

Czyli zna pan smak potraw jedzonych przez bohaterów?

– Tym razem aż tak wiele odwołań do stołu nie ma, ale rozkład pokoi hotelowych na piętrach sam policzyłem (śmiech)...

* Ostatnio na jednym z portali pojawiła się wiadomość, że dołączył pan do portalu społecznościowego, trochę mnie to zdziwiło...

– Mnie też zaskoczyło takie zainteresowanie. Poczułem się jak celebryta (śmiech), mam nadzieję, że nim nie jestem... A w mediach społecznościowych funkcjonuję od lat, tylko miałem ukryte profile.

* To taka szpiegowska strategia?

– Może tak.

* To znaczy, że kolejna książka będzie kryminałem szpiegowskim?

– Odpowiem po szpiegowsku... POMIDOR!

* Możemy uchylić rąbka tajemnicy fabuły „Testamentu matki”?

– Główny bohater wraca po latach do małej wsi, gdzie mieszkała jego matka. To powrót nie tyle sentymentalny, co powodowany właśnie treścią przekazu zawartego w testamentie jego matki, jej przeżyciach, emocjach.

* Skąd pomysł na tytuł, przynajmniej, że jest intrygujący...

– To dobrze... Każdy z nas jako dziecko miał swojego przewodnika po świecie, pierwszym i najważniejszym była matka. To ona uczyła nas czy ufać lub nie innym ludziom, czy są dla nas przyjaciółmi czy wrogami, czy i jak kochać ludzi; oczywiście mówię w dużym uproszczeniu. Każdy z nas otrzymał swoisty rodzinny przekaz na temat innych ludzi i naszych z nimi relacji: taki właśnie testament. Może być on też tragiczny, jak w przypadku tej mojej opowieści...

* Co było najtrudniejszego w pisaniu książki? Ostatnio mówił pan, że stroje bohaterów...

– Tak było w przypadku „Powakacyjnego romansu”. Teraz wyobraźni mi starczyło... (śmiech)

* Podczas ostatniego naszego spotkania pytałem pana czego życzy pan czytelnikom? Wprawdzie teraz nie ma świąt, ale życzenia wypada składać cały rok...

– Oczywiście. Też mi się wydaje, że pozytywnych życzeń nigdy za dużo. Pewnie zacząć od zdrowia, pozytywnych chwil na co dzień, miłych ludzi dookoła i ciekawych książek do przeczytania. Ostatnio chyba wspominałem o niezbyt głośnej inflacji, ale tu na realizację trzeba będzie dłużej poczekać...

* Przypomnijmy jeszcze, że premiera powieści „Testament matki” miała miejsce 20 czerwca. Gdzie można kupić książkę?

– W księgarniach stacjonarnych i internetowych. Zapraszam.

Rozmawiała: ASIA ŁAPIK

Pianistka Anna Chmieleńska zagra w Ciechanowie

Pochodząca z Ciechanowa Anna Chmieleńska, pianistka i pedagog mieszkająca w Zurychu, wystąpi 20 lipca w rodzinnym mieście. Plenerowa sala koncertowa powstanie przy Powiatowym Centrum Kultury i Sztuki im. Marii Konopnickiej. Początek koncertu o godz. 17.

W 2023 roku uczestniczyła w koncercie poświęconym wybitnemu japońskiemu kompozytorowi Toshio Hosokawie, który był obecny na widowni.

Poza aktywnością artystyczną, ciechanowianka poświęca się działalności pedagogicznej, która daje jej dużą satysfakcję. Prowadzi Anna Chmieleńska Piano Studio w Zurychu oraz ma swoją klasę fortepianu w Musikschule Zürcher Oberland.

Anna Chmieleńska ukończyła studia na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie prof. Piotra Palecznego (2018), znanego i cenionego pianisty oraz pedagoga, laureata międzynarodowych konkursów pianistycznych, dyrektora artystycznego Międzynarodowego Festiwalu Chopinowskiego w Dusznikach-Zdroju. Swoją warsztat doskonaliła pod kierunkiem znakomitego artysty prof. Eckarta Heiligera, kształcąc się w Zürcher Hochschule der Künste, największym uniwersytecie artystycznym w Szwajcarii, gdzie zdobyła tytuł podwójnego magistra na kierunku Master Music Performance (2020) oraz Master Musik Pädagogik (2022). Edukację uzupełniła programem Certificate of Advanced Studies na kierunku Liedgestaltung w klasie wybitnego pianisty Christopa Bernera (2023).

FOT. ARCHIWUM ANNY CHMIELEŃSKIEJ

Muzyką klasyczną interesuje się od dziecka. Pierwsze kroki w tej dziedzinie Anna Chmieleńska stawiała w rodzinnym mieście, gdzie ukończyła Państwową Szkołę Muzyczną I stopnia im. Stanisława Moniuszki. Dalej naukę pobierała w Państwowej Szkole Muzycznej II Stopnia nr 2 im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Podczas koncertów prezentuje klasyczny repertuar pianistyczny, wykonuje także pieśni i muzykę kameralną. Brała udział w prawykonaniach oper „Anonymous” Rafała Ryterskiego (UMFC) oraz „Tango” Michała Dobrzyńskiego (Warszawska Opera Kameralna).

W naszym regionie mogliśmy usłyszeć Annę Chmieleńską m.in. w Ciechanowie czy w Muzeum Romantyzmu w Opinogórze podczas koncertu pt. „Maria Szymanowska – Maestra Zapomniana” w 2019 roku. Opowiedziała o sobie w ramach cyklu „Aleja Gwiazd z Powiatu Ciechanowskiego”, realizowanego przez ciechanowski PCKiSz.

Obecnie na koncert uzdolnionej pianistki zaprasza Powiatowe Centrum Kultury i Sztuki im. M. Konopnickiej w Ciechanowie. Odbędzie się on w czwartek, 20 lipca o g. 17. Wstęp wolny. To nie pierwszy koncert fortepianowy przy domu kultury, który realizuje cykl „Chopin nad Łydynią”.

IK

X Jarmark Raciąski

Jubileuszowy X Jarmarku Raciąskiego odbędzie się 12 i 13 sierpnia br. w parku miejskim przy MCKSiR w Raciążu.

W tym roku na muzycznej scenie zobaczymy takie gwiazdy jak: Poparzeni Kawa Trzy („Kawalek do tańca”, „Była dla mnie wszystkim”), B.R.O. („Jeszcze będzie pięknie”), Agnes Violin i Dj Holy.

Początek koncertów o godz. 20.00 w sobotę 12 sierpnia.

Partnerem wydarzenia jest Samorząd Województwa Mazowieckiego.

Płońsk

Lato z lokalnymi twórcami – wernisaż Mariusza Szparadowskiego

W piątek, 21 lipca o godz. 18.00 Miejskie Centrum Kultury w Płońsku zaprasza do sali wystawienniczej na wernisaż malarstwa Mariusza Szparadowskiego. Wystawa będzie prezentowana w ramach cyklu „Lato z lokalnymi twórcami” i potrwa do 31 sierpnia.

Mariusz Szparadowski urodził się w 1970 roku w Płońsku. Do Szkoły Podstawowej uczęszczał w Wyszogrodzie.

dzie, i to tam zaczęła się jego przygoda z malarstwem.

Jak mówi: - Pasję tę przekazał mi nauczyciel plastyki Pan Martinez. To on nauczył mnie jak dobierać kolory, tworzyć kształty przedmiotów czy postaci, jak cieniować.

Po ukończeniu szkoły zawodowej artysta zajmowała się gospodarstwem rodzinnym przekazanym przez dziadków, którzy prowadzili hodowlę koni.

- Kontynuowałem hodowlę koni, a z czasem ich piękno zaczęłam przelewać na płótno. Zachwycali mnie czy to pasące się na trawie czy w zaprzęgu. Ich galop i rozwiane grzywy - wspomina.

Artysta ma w swoim dorobku nie tylko wizerunki koni. Pojawiają się także kwiaty, koguty, psy, portrety czy martwa natura. W ostatnich miesiącach bardzo zmienił swoją stylistykę, odchodząc od realizmu w stronę swobodnej interpretacji tematów. W nowych pracach główną rolę gra kolor i kontur, dający więcej wolnej przestrzeni dla wyobraźni.

Twórca był wielokrotnie uczestnikiem plenerów i warsztatów podczas imprez regionalnych takich jak: Dni Bulkowa, Dni Blichowa, Piknik Edukacyjny „Kwitające Ogrody”, kiermasze świąteczne itp. Cały czas rozwija swoją pasję biorąc udział w kursach i szkoleniach.

[illegible]

Choć bywa i tak, że argumentów „za” jest mniej, ale zdają się mieć inną wagę, większą. Jeśli tak na nie patrzymy, dochodzi do głosu nasza intuicja. Zaczynamy sobie coś wyobrażać czy samych siebie w jakiejś sytuacji, a „wyobraźnia, która uruchamia uczucia, budzi prawą półkulę i uwalnia nas od tłumień”, uważa Joanna Godecka, terapeutka i trener. Tworzymy też przestrzeń między... myślami. „Żeby ją odczuć, trzeba uruchomić wyobraźnię”, podpowiada psychoterapeuta Richard Carlson. Myśli porównajmy na przykład do wypowiedzianych zdań, spróbujmy odczuć przestrzeń między nimi i zatrzymać się, co pomaga zwłaszcza w stresującej sytuacji, a czasem pozwala podjąć inną, lepszą dla nas decyzję.

IZABELA KOBÁ

[illegible]

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Cieszanowski” ul. Ściegiemnego 2, 06-400 Cieszanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać **pocztą elektroniczną na adres: sekreタリア@ciechopress.pl**. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz inną nazwiskami w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Krzyżówka nr 29

LESZEK
ZYGMIER

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Szlaki drogowe Mazowsza
a średniowieczna polityka

Via Carpatia, Via Baltica, tunel na Zakopanie, tunel pod dnem Świny, kolejny odcinek drogi ekspresowej S 7, obwodnica Koszalina i Sianowa w ciągu drogi ekspresowej S 8, nowy przebieg drogi wojewódzkiej, remonty dróg wyjazdowych i obwodnic, nowe nawierzchnie dróg powiatowych i gminnych itp. Niemal każdego tygodnia media bombardują nas podobnie brzmiącymi newsami i tytułami w stylu: „drogowa rewolucja w regionie”, „Mazowsze bliżej morza”, „droga życia dla Pomorza Środkowego”, „drogowa inwestycja ożywcza dla Małopolski”. Otaczająca nas rzeczywistość przyzwyczaiła nas do tego, że jednym z najbardziej wymiernych kryteriów oceny polityki władz państwowych i administracyjnych, a także władz samorządowych różnego szczebla, są zrealizowane bądź niezrealizowane inwestycje drogowe. A gdy dodać jeszcze do tego pozyskane fundusze, a to z Unii Europejskiej, z programu Polski Ład, z Rządowego Programu Rozwoju Dróg, z Funduszu Dróg Samorządowych, czy z zasobów finansowych wojewódzkich, marszałkowskich, powiatowych i gminnych, to mamy już prawdziwą „drogową politykę” w mikro i makro skali. I pewnie

w tym miejscu niejednego obserwatora obecnej sceny politycznej zaskoczyć, że nie inaczej było już przed wiekami, a na północnym Mazowszu – jak dowiodła w badaniach nad średniowiecznym osadnictwem Anna Borkiewicz-Celińska – co najmniej już od połowy XIV wieku, stan dróg handlowych i komunikacyjnych był nie tylko odbiciem procesów osadniczych w Księstwie Mazowieckim, ale stanowił również pochodną ówczesnych stosunków polityczno-gospodarczych Mazowsza z Królestwem Polskim, z państwem zakonu krzyżackiego w Prusach oraz z Księstwem Litewskim.

Tak jak i obecnie dla rozwoju Mazowsza północnego najistotniejsze w średniowieczu były dwa ciągi drożne – jeden biegnący z południa na północ i drugi z zachodu na wschód. Szczególną rolę już od wczesnego średniowiecza odgrywał na tym obszarze tzw. stary trakt pruski, który łączył Mazowsze z Prusami. Szczególnego znaczenia nabrał on w okresie po wytyczeniu granicy państwowej między Księstwem Mazowieckim a Państwem Zakonu Krzyżackiego w Prusach, której przebieg ustalono na zjeździe 8 listopada 1343 r. w Bratynie. Szlak ten biegł przez Ciechanów, Grudusk i Dzierzgowo do granicy pruskiej w pobliżu brodu Sgiersk

nad Orzycem (obok funkcjonował gród Komorowo). To właśnie z tym szlakiem – być może już w Stupsku, albo dopiero w Grzebsku – łączył się inny szlak handlowy wiodący z księżęcego Płocka, którego przebieg możemy odtworzyć na podstawie dokumentu oprawy wdowej księżnej mazowieckiej Elżbiety Giedyminowiczówny, wystawionego przez jej syna, księcia Bolesława, 21 października 1349 r. w Wiskitkach. Trakt ten należał do dróg głównych („via publica”), zwanych gościńcami, i przebiegał koło dzisiejszej Lipy, Szyjek, Unierzyża – tu przecinał Wkrę – i dalej biegł koło Koskowa, Strzegowa, Pokrytek (Niedźborza), Sułkowa, Dąbka, Stupski/Wyszyn, Kosin, Otoczn, Wiczfni, Kuklina i zapewne dochodził do Grzebska. O jego wczesnej metryce – zdaniem profesor Elżbiety Kowalczyk – świadczy między innymi znalezisko monet z X-XI wieku w Otoczniu koło Mławy, ukrytych po 1077 r., a także nieznaną bliżej skarb z Grzybowa (gmina Wiczfnia Kościelna). To właśnie ten szlak miał istotne znaczenie na przykład dla lokacji Strzegowa, a także niedoszedł do skutku lokacji miejskiej Grzebska na początku XV wieku. Jednak do najważniejszych ośrodków miejskich wyrosłych w pobliżu mazowieckiego traktu wiodącego do

Prus należało lokowane przez księcia Janusza Starszego Janowo (1421) oraz lokowana przez synów Siemowita IV Mława (1429).

Natomiast w drugiej połowie XIV wieku w polityce i gospodarce Mazowsza zaczął odgrywać coraz większą rolę inny trakt drogowy, który początkowo był połączeniem dwóch ważnych dla Mazowsza miast książęcych, czyli Płocka i Ciechanowa, a także dwóch kasztelanii: raciańskiej i ciechanowskiej. Jednak po zawarciu unii polsko-litewskiej w Krewie (1385), a może nawet już wcześniej, czyli od początku lat siedemdziesiątych XIV wieku, w związku ze zmianą polityki mazowiecko-litewskiej, jaka nastąpiła po zawarciu małżeństwa najstarszego syna Siemowita III, księcia Janusza I z córką księcia litewskiego Kiejstuta – Anną Danutą (1371), stał się on odcinkiem ważnego szlaku handlowego, o znaczeniu międzynarodowym, prowadzącego z Wielkopolski oraz z Torunia na Litwę i na Ruś. A więc biegł od zachodu na wschód. Oczywiście jadąc z Poznania albo Gniezna na Litwę czy do Moskwy można było ominąć północne Mazowsze, kierując się na Warszawę, Liw i Drohiczyn. Jednak wielu kupców z wielkopolskiego

Poznania, kujawskiego Brześcia, a jeszcze bardziej z krzyżackiego Torunia – o czym świadczą zachowane źródła – wybierało właśnie szlak wiodący przez Sierpc, Raciaż, Ciechanów do Różana, gdzie następowało jego rozgałęzienie. Jedną jego odnogą szła przez Ostrołękę, Łomżę, Wiznę do Grodna, Wilna i dalej na Smoleńsk lub krótszą trasą z Grodna przez Nowogródek i Mińsk. Druga zaś skręcała na południe do Pułtusk i stamtąd przez Nur, Brańsk, Wołkowsk prowadziła do Mińska, by iść dalej na wschód. To właśnie bezpośrednie sąsiedztwo tego szlaku – wraz z przeprawą przez Wkrę – było jednym z istotnych czynników na przykład w procesie osadniczym Głinojecka, który rozpoczął się najpóźniej w drugiej połowie XIV wieku. Także dla wielu innych miejscowości z terenu ziemi zawkrzeńskiej, ciechanowskiej, różańskiej, łomżyńskiej czy wiskiej właśnie ten szlak był w okresie późnego średniowiecza prawdziwym „ożywieniem” i „drogową rewolucją”. I tak jak dziś, wiązała się z tym przede wszystkim ta wielka (w skali międzynarodowej), ale i ta lokalna (w skali Mazowsza) polityka, kształtowana przez ówczesnych władców oraz osoby z ich najbliższego otoczenia.

Matejko i niedościgniona
wizja historii

Okrągłe rocznice związane z najwybitniejszymi Polakami są często podstawą do specjalnego uhonorowania ich przez parlament. Wymienialiśmy już z tej okazji Aleksandra Fredrę. Podobnego upamiętnienia – a mówiąc ściślej patronatu nad rokiem 2023 – doczekał się Jan Matejko. 24 czerwca świętowaliśmy 185 lat od urodzin malarskiego geniusza. 1 listopada zaś wspomniemy 130 rocznicę śmierci.

Powiatowa Biblioteka Publiczna w Ciechanowie gościła niedawno lokalnego, lecz uznanego w całej Polsce i za granicą artystę-plastyka Marka Zalewskiego. Jego podwójny benefis (70-lecie urodzin i 51-lecie pracy artystycznej) uświetnił wernisaż „Polscy królowie i książęta” inspirowany matejkowską wizją. Czy można dziwić się, iż ciechanowianin (który w sztuce widział już przecież niejedno) nadal uważa Matejkę za swego największego mistrza sztuki malarskiej? Wypada postawić jeszcze śmielsze pytanie: czy sami jesteśmy w stanie przyjąć inną wizję historyczną niż tę zaproponowaną ponad wiek

temu przez pewnego długobrodego krakowianina?

Zabójstwo świętego Stanisława, uchwalenie Konstytucji 3 maja, bitwa pod Grunwaldem, bitwa pod Wiedniem, Rejtan broniący desperacko Rzeczpospolitą przed rozbiorem. Nieodwołalnie patrzymy na te epizody oczami Matejki. Ale kierował je nie tylko w stronę wydarzeń stricte historycznych. Jego malarstwo to także pochylenie się nad ojcowskim bólem w „Janie Kochanowskim nad zwłokami Urszulki” i naukowo-mistyczne uniesienie w „Astronomie Kopernika, czyli rozmowie z Bogiem”. Paleta uczuć i emocji jest tu bogata, ale wspólnym mianownikiem pozostaje Polska i jej wybitni przedstawiciele.

W tekście o Fredrze sprzed tygodnia wspominaliśmy pewną jakże cenną i rzadką dla artystów umiejętność „trafiania pod strzechy”. Matejko wśród malarzy jest przykładem o bezdyskusyjnie najwyższej randze. Właściwie tylko Mickiewicz i Chopin – biorąc pod uwagę inne sztuki – mogą konkurować z nim w powszechnej rozpoznawalności dzieł.

Jan Matejko – Autoportret (1887 r.)

Ich wizualna wartość wdziara się tam, gdzie innym się nie udaje. Zdobienie galerii, bycie elementarzem dla adeptów sztuki malarskiej to jedno. Matejko za życia już nazywany „mistrzem” zyskał sławę i szacunek tak wśród Polaków, jak i cudzoziemców. Ale nawet dziś, w dobie nieco innych gustów, dzieła krakowianina wciąż zachwycają i cytowane są w filmach, serialach, czy nawet internetowych memach. Świetnie przetrwały próbę czasu. Macki twórczości Matejki sięgają wręcz do naszych

portfeli. W końcu to jemu zawdzięczamy nieśmiertelny, niemożliwy do porzucenia poczet polskich królów i książąt reprodukowany chociażby na banknotach. Dokładny, szczegółowy i różnorodny – przede wszystkim jednak władający wyobraźnią.

Nie oparł się mu także Marek Zalewski bawiąc się nim w cyklu przedstawionym w czasie swego benefisu. A wcześniej przy okazji 42 mosiężnych wizerunków monarchów zawieszonych w holu ciechanowskiego Zamku Książąt Mazowieckich. Zalewski wielokrotnie rozbierał na czynniki pierwsze aspekty twórczości Matejki i wspominał choćby fakt bycia „genialnym dzieckiem”, które już w wieku kilkunastu lat zachwycało dojrzałością warsztatu. O swym mentorze ciechanowianin mógłby mówić bardzo długo – miejmy nadzieję, że już niebawem będzie ku temu kolejna okazja, gdyż chętnie zamierza dzielić się swymi przemyśleniami. Jego słowa „o sztuce mówi się zbyt mało” warto przytaczać przy każdej okazji.

Jan Matejko – Stańczyk w czasie balu na dworze królowej Bony wobec straconego Smoleńska (1862 r.)

Na koniec zatem adekwatne do tematyki, krótkie wspomnienie o ciekawym lokalnym tropie łączącym Jana Matejkę z Mazowszem. To postać Józefa Unierzyckiego, urodzonego w Milewie (nieдалеко Sochocina) malarza – pilnego ucznia krakowskiego mistrza, a prywatnie męża jego córki Heleny. Jakim zięciem był Unierzycki, tego się pewnie dokładnie nie dowiemy, ale oglądając jego dzieła malarskie takie jak „Zdjęcie z krzyża” przyznamy, że od swojego mistrza uczył się pilnie, jednocześnie nie szczędząc swojej własnej kreatywności. Z pewnością zasługuje on na osobny artykuł.

PW

**Tygodnik
ciechanowski**

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02
redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

**TEM Tygodnik
gazeta mławska**

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.plRedakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.Zespół:
Walerian Dziczekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

**tygodnik
działdowski**

ciechpress.pl

Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław KowalskiWspółpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Stupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmier, [Stefan Zagaj]
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

**tygodnik
przasnyski**

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowskatel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobne@ciechpress.plRedakcja graficzna:
Artur Szczerba,
Robert Przybyszewski

**tygodnik
makowski**

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.plPrenumerata:
Pocztą Polska i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.plRedakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

**tygodnik
mazowiecki**

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

PROMOCJA

19-25.07.2023

HECHT

specjalista ogrodnictwa

AKUMULATOROWA PIŁA ŁAŃCUCHOWA

HECHT 99123

- + zestaw do smarowania i osłona łańcucha
- + kompatybilny z Programem ACCU 1278
- + przewodnica o długości 11cm
- + prędkość łańcucha 5m/s
- + automatyczny hamulec

akumulator 20 V
2 Ah i szybka
ładowarka w cenie

ACCU
program
1278

369 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 699 zł

~~699 zł~~

Dla Ciebie codziennie
8-20

CIECHANÓW, ul. Mławska 1
tel. 23 682 24 99

www.hechtpoliska.pl

Dla posiadaczy karty HECHT VIP: Odbierz swoją kartę w naszych sklepach stacjonarnych. Do promocji zarezerwowano 245 szt. HECHT 99123 (maks. 1 szt./osobę). Odbieranie w sklepach HECHT – Specjalista Ogrodnictwa w dniach: 19-25.07.2023 lub do wyczerpania zapasów. Podane ceny PLN z VAT. Nie odpowiedzialny za błędy powstałe w druku.

PROMOCJA

19-25.07.2023
lub do wyczerpania zapasów

KOSIARKA ELEKTRYCZNA

HECHT 1233

moc 1300 W
szerokość 33 cm
regulacja wysokości 20-60 mm
kosz 30 l

„turbo silnik”

~~329 zł~~
239 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 329 zł

BASEN NAZIEMNY

HECHT 3690 BLUESEA

rozmiar 360 x 76 cm
pojemność 6125 l
rama z TPU
stałowych

~~659 zł~~
499 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 659 zł

WÓZEK

HECHT 53080

wymiary pojemnika 122 x 94 x 30 cm
waga 37,3 kg
max. obciążenie 300 kg
koła 480/400-8"

~~999 zł~~
799 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 999 zł

HOMEK OGRODOWY

HECHT 4x6 PLUS

wymiary 112 x 196 x 180 cm
dwuskrzydłowe drzwi 154 x 75 cm
0,6 mm rama z ocynkowanej stali
0,3 mm płyta

~~1 299 zł~~
1 089 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 299 zł

MOTOREK ACCU

HECHT 59100 BLUE

akumulator 36 V / 12 Ah, 1000 W
wymiary 133 x 64 x 86,5 cm
max. obciążenie 65 kg
max. prędkość 28 km/h
koła przód/tył 12/10"

regulowany
ogranicznik
prędkości
~~3 599 zł~~
2 999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 3 599 zł

PIŁA UKOSOWA

HECHT 813

moc 1400 W
średnica tarczy tnącej 210 mm
prędkość bez obciążenia 5000/min
regulacja stołu -45° / 0° / 45°
ustawienie pochylenia 90° - 45°
w lewo

idealna do
drewna i tworzyw
sztucznych
~~489 zł~~
389 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 489 zł

MYJKA CIŚNIENIOWA

HECHT 351

moc 1800 W
max. ciśnienie 140 bar
ciśnienie robocze 100 bar
wydajność 420 l/h

wąż ciśnieniowy
5 m
~~699 zł~~
569 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 699 zł

OPRYSKIWACZ SPALINOWY

HECHT 433

moc 0,75 HP
pojemność zbiornika 5 l
napięcie przepływu 57 l/min

pełna natryskowa
120 cm
~~999 zł~~
799 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 999 zł

LEŻAK OGRODOWY

HECHT MANILA

wymiary 193 x 65 x 61 cm
max. obciążenie 180 kg

doskonała
stabilność
~~1 499 zł~~
1 249 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 499 zł

ROWER ELEKTRYCZNY

HECHT PRIME SHADOW

akumulator Li-ion 36 V / 10 Ah / 250 W
kole 26 x 1,75" WANDA
obciążony zasięg 90 km
max. prędkość wspomaganie 120 km

LED
wyświetlacz
~~4 499 zł~~
3 999 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 4 499 zł

POMPA DO WODY

HECHT 3122 INOX

moc 1200 W
max. wys. podnoszenia 44 m
max. wydajność 6500 l/h

do czystej wody
~~649 zł~~
499 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 649 zł

URZĄDZENIE WIELOFUNKCYJNE

HECHT 690

moc 900 W
długość - piarki 23 cm
długość - sekatora 41 cm
szerokość - wykaszarki 36 cm

ostrza
wycinane
laserowo
~~799 zł~~
669 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 799 zł

KOSA SPALINOWA

HECHT 155

pojemność 52 cm³
szerokość 45,5 cm
waga 15 kg

podstawa
obrotowa 45°
~~1 099 zł~~
899 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 099 zł

ROBOT KOSZĄCY

HECHT 5608

akumulator 2,5 Ah
szerokość 180 mm
regulacja wysokości 20-60 mm

aplikacja
mobilna
w języku polskim
~~2 749 zł~~
2 299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 2 749 zł

SKUTER ELEKTRYCZNY

HECHT BETIS GREEN

akumulator 48 V / 12 Ah
wymiary 167 x 75 x 108 cm
opony bezdętkowe 14" x 2,25
max. zasięg 40 km
hamulce tarczowe

do użytku
drogowego
~~5 899 zł~~
4 899 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 5 899 zł

polsat

Wtorek
godzina 23:15
Bez litości 2
thriller
USA 2018

Świetnie wyszkolony Robert McCall służył w CIA. Teraz wiecie spokojne życie na emeryturze. Pracuje jako kierowca i często bezinteresownie angażuje się w pomoc nieznajomym. Pewnego dnia otrzymuje druzgocące wieści, które wyrzucają jego świat do góry nogami. Okazuje się, że Susan Plummer, wieloletnia przyjaciółka oraz partnerka zawodowa, została brutalnie zamordowana.

tvn

Piątek
godzina 22:15
Wodny świat
film przygodowy
USA 1995

Globalne ocieplenie doprowadza do ogólnosiwiatowej powodzi. Ziemia zamienia się w wielki ocean. Ludzie, którym udaje się przetrwać kataklizm, mieszkają na łodziach i sztucznych platformach. Niektórzy wierzą w istnienie suchego lądu. Żeglarz, który należy do pierwszego pokolenia mutantów wyposażonych w skrzela, jest jednak do tego sceptycznie nastawiony.

TVP 1

Sobota
godzina 23:45
Perfekcjonistka
thriller
Wielka Brytania/USA 2019

Rachel biegle posługuje się wieloma językami, co przykuwa uwagę izraelskiej agencji wywiadowczej. Przedstawiciele Mossadu postanawiają wcielić ambitną poliglotkę w swoje szeregi. Oficer łącznikowy, Thomas, jest pełen podziwu dla umiejętności rekrutki. Podejmuje decyzję o tym, żeby wysłać kobietę do jednostki nuklearnej w Teheranie.

TVP 2

Poniedziałek
godzina 00:00
Nasz najlepszy rok
Francja 2017

Burgundia. Na wieść o chorobie ojca Jean wraca z Australii w rodzinne strony. Za granicą ma dziecko i prowadzi własny winiarski biznes. Nie było go w ojczyźnie Francji dziesięć lat. W tym czasie zmarła jego matka i wiele się wydarzyło wśród bliskich. Śmierć nestora rodu stawia wszystkich w obliczu trudnych pytań.

18 lipca 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 115 09:40 Komisarz Alex, odc. 23 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 149 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 34 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Zwierzęta budują, film dok. 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 302 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 73 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 35 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! 20:35 Velvet, serial, odc. 18 21:30 Stulecie Winnych, odc. 9 22:30 Osiecka, serial, odc. 6 23:25 Legioniści - chwala bohaterom! film dok. 00:25 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 01:05 Zawłóści uczuć, film obycz.	06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 192 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Natura bez granic, serial dokumentalny, odc. 6 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2798 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 134/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 152 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1707 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 261 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 135/200 19:30 Na sygnale, serial, odc. 432 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:00 Nie ma róży bez ognia, komedia obyczajowa 22:45 Anatomia kłamstwa, serial kryminalny, odc. 1/6 00:05 Morderstwa w Granville, dramat kryminalny 01:50 Bolivar, serial kostiumowy, odc. 19/69 02:50 Film dokumentalny, film dokumentalny	06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 725 07:00 Doradca smaku 07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 17 08:00 Kuchenne rewolucje 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 7/20 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 17 10:30 Kuchenne rewolucje 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1215 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1299 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 756 14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 652 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 726 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1216 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3660 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Wydział pościgowy, film sensacyjny 00:10 Kuba Wojewódzki, talk-show	04:40 Disco Gramy, program muzyczny 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 724 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 725 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 164 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1216 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 528 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1015 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1062 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 679 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 317 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Transformers: Zemsta upadłych, film SF 23:15 Bez litości 2, thriller 02:05 Spis drani, thriller 04:05 Zjedz Kambodżę, magazyn	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 482 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 237 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 674 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 909 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 998 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 999 11:00 Idealna niania, reality show 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 26 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 675 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 190 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 1/30 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1000 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 27 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 888 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1006 20:00 Wieczorówka, komedia 22:25 Nie wszystko złoto, co się świeci, komedia przygodowa 00:45 Ocean's 13, komedia sensacyjna	09:00 Papież Polak do rodaków 09:35 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło, film dokumentalny 13:00 Pielgrzym miłości, serial 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Czas wielkiej próby, film 15:00 Piloci. Białe-Czerwoni z Dębina, film dokumentalny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według świętego Jana Pawła II, cykl reportaży 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia
01:05 Zawłóści uczuć	21:00 Nie ma róży bez ognia	21:35 Wydział pościgowy	20:00 Transformers: Zemsta upadłych	20:00 Wieczorówka	12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Życiowe wybory, serial dok. 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 116 09:40 Komisarz Alex, odc. 24 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 150 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 35 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 12:50 Zwierzęta budują, film dok. 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 303 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 74 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 36 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! 20:35 Velvet, serial, odc. 19 21:30 Stulecie Winnych, odc. 10 22:30 Osiecka, serial, odc. 7 23:30 Chłód w lipcu, thriller 01:25 Ambicja, serial historyczny, odc. 3/22	05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1654 06:25 Kielce, przy Planty, reportaż 06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 193 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:40 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Wędrowiec polski, cykl reportaży 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2799 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 135/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 153 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1708 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 262 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 136/200 19:30 Na sygnale, serial, odc. 433 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:00 Sześć żon i jeden pogrzeb, komedia 22:50 Anatomia kłamstwa, serial kryminalny, odc. 2/6 00:00 Na zawsze razem, dramat obyczajowy	07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial parodokumentalny, odc. 18 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial parodokumentalny, odc. 8/20 09:30 Sekrety życia, serial parodokumentalny, odc. 18 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1216 12:35 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1300 13:40 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 757 14:45 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 653 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 727 17:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1217 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3661 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Bohaterowie z Fukushimy, dramat katastroficzny 00:00 Wyspa, thriller SF	05:25 Telezakupy TV Okazje 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 726 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 727 09:40 Sekrety rodziny, serial parodokumentalny, odc. 165 10:40 Dlaczego ja? serial parodokumentalny, odc. 1217 11:40 Gliniarze, serial parodokumentalny, odc. 529 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial parodokumentalny, odc. 1016 14:40 Dlaczego ja? serial parodokumentalny, odc. 1063 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial parodokumentalny, odc. 680 17:40 Sekrety rodziny, serial parodokumentalny, odc. 318 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Słyszeliście o Morganach? komedia romantyczna 22:30 Sąsiedzi 2, komedia 00:15 Jestem taka piękna! komedia 02:45 Nasz nowy dom, reality show	05:00 Szkoła, serial parodokumentalny, odc. 483 06:00 Szkoła, serial parodokumentalny, odc. 238 06:55 Szpital, serial, odc. 675 07:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 910 08:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1000 10:00 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1001 11:00 Idealna niania, reality show 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial parodokumentalny, odc. 27 12:45 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 676 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 191 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 2 15:50 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1001 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial parodokumentalny, odc. 28 17:55 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 889 19:00 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1007 20:00 Morderstwo doskonałe, thriller 22:20 Wataha, serial sensacyjny, odc. 6-ost. 23:35 Na zabójczej ziemi, film sensacyjny 01:45 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Czas wielkiej próby, film dok. 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Muzyczne chwile 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Święty nie rodzi się po śmierci, film dokumentalny 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:35 My chcemy Boga! 15:35 Serce i oblicze Boga, film dokumentalny 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 GRH Żandarmeria, reportaż 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 1 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna, cykl felietonów

23:30 Chłód w lipcu

Richard przyłapuje w domu włamywacza. Strzela do przestępcy, który ginie na miejscu. Do miasteczka przybywa Ben, ojciec zabitego.

21:00 Sześć żon i jeden pogrzeb

Barbara postanawia wyprowadzić ojca z grobu. Nie zdaje sobie sprawy jak trudne będzie to zadanie do chwili, gdy w jej domu pojawi się pięć jego byłych żon.

21:35 Bohaterowie z Fukushimy

Japonia, rok 2011. Kraj nawiedzają katastrofy: trzęsienie ziemi i tsunami. Pracownicy elektrowni jądrowej Fukushima Daiichi robią wszystko, co w ich mocy.

20:05 Słyszeliście o Morganach?

Meryl i Paul Morganowie są w separacji i planują rozwód. Ich życie wywraca się do góry nogami, gdy stają się świadkami morderstwa.

20:00 Morderstwo doskonałe

Przemysłowiec Steven Taylor ma władzę, pieniądze i piękną żonę Emily. Nie jest jej jednak wierny. Pewnego dnia odkrywa, że ona także go zdradza.

15:35 Serce i oblicze Boga

Film o dwóch sanktuariach: Lanciano, miejscu I cudu eucharystycznego i Manoppello, gdzie przechowywana jest chusta z wizerunkiem Chrystusa.

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Dobre historie, magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 117 09:40 Komisarz Alex, odc. 25 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 151 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 36 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes, magazyn 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Zwierzęta budują, film dok. 14:00 Wspaniałe stulecie, serial kostiumowy, odc. 304 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka, 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 75 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? 18:00 Ranczo, serial, odc. 37 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 19:50 Siatkówka mężczyzn: Liga Narodów - mecz ćwierćfinałowy 22:05 Tour de Pologne - kroniki 22:15 Sprawa dla reportera, 23:15 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 23:50 Resortowe dzieci, cykl reportaży	05:25 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1655 06:20 Tańcząca ze światem - Tunezja, magazyn 06:55 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 194 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Ikony znają smak łez, reportaż 11:45 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2800 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 136/200 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 154 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1709 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 263 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 137/200 19:30 Na sygnale, serial, odc. 434 20:10 Postaw na milion 21:10 Legenda Herkulesa, film przygodowy 23:00 Gentleman z rewolwerem, komediodramat 00:45 Miłość z lodowiska, film obyczajowy	07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial parodokumentalny, odc. 19 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial parodokumentalny, odc. 9/20 09:30 Sekrety życia, serial parodokumentalny, odc. 19 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1217 12:35 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1301 13:40 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 758 14:45 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 654 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 728 17:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1218 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3662 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje 22:40 Sąsiedzi, komedia 00:40 Uciekaj! horror 02:55 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 157	06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 728 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 729 09:40 Sekrety rodziny, serial parodokumentalny, odc. 166 10:40 Dlaczego ja? serial parodokumentalny, odc. 1218 11:40 Gliniarze, serial parodokumentalny, odc. 530 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial parodokumentalny, odc. 1017 14:40 Dlaczego ja? serial parodokumentalny, odc. 1064 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial parodokumentalny, odc. 681 17:40 Sekrety rodziny, serial parodokumentalny, odc. 319 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń”, program publicystyczny 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta, komedia romantyczna 22:45 Pani z przedszkola, komedia 00:40 Kabaretowa Ekstraklasa, program rozrywkowy	05:00 Szkoła, serial parodokumentalny, odc. 484 06:00 Szkoła, serial parodokumentalny, odc. 239 06:55 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 676 07:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 911 08:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1002 10:00 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1003 11:00 Idealna niania, reality show 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial parodokumentalny, odc. 28 12:45 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 677 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 192 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 3 15:50 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1002 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial parodokumentalny, odc. 29/40 17:55 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 890 19:00 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1008 20:00 Hotel Paradise All Stars, reality show 21:00 Nocny pościg, dramat sensacyjny 23:25 Nie pukaj, horror 01:10 Matrix Reaktywacja, film SF	08:35 Słowo życia 08:40 Poznajemy Polskę 09:00 Na zdrowie, magazyn 09:20 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 1 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie, magazyn 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Pierre Teilhard de Chardin, film dokumentalny 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Dom w serce wpisany 15:00 Baron Feliks Konopka - życie i twórczość 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę... 16:35 Zew natury 17:05 Akademia pro-life 17:15 Głos z Brukseli 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone, 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Przyjaciele i bohaterowie 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

12:50 Zwierzęta budują

W oceanach można napotkać prawdziwe wiszące ogrody. Są one dziełem polipa koralowca, który umożliwił rozwój bujnego życia na rafie koralowej.

21:10 Legenda Herkulesa

Starożytna Grecja. Dzielnny Herkules, syn Alkmeny i tyrańcy Amfitryona nie ma pojęcia, że jego prawdziwym ojcem jest Zeus.

22:40 Sąsiedzi

Mac i Kelly to małżeństwo, któremu urodziła się córka. Trudny związek z rodzicielstwem sprawiają, że ciężko im zachować dotychczasowy styl życia.

20:05 Hitch: Najlepszy doradca przeciętnego faceta

Alex Hitchens doradza mężczyznom, jak uwodzić kobiety. Z każdego ze swoich klientów potrafi zrobić niezawodnego podrywacza.

21:00 Nocny pościg

Brookliński gangster i płatny zabójca, Jimmy Conlon, dzięki swojej skuteczności zyskał przydomek Grabarz. Po latach czuje się wypalony.

12:20 Pierre Teilhard de Chardin

Postać Jeźuita Teilharda de Chardin, światowej sławy myśliciela, geologa i paleontologa. Przez lata nierozumiany, wręcz potępiany przez Kościół.

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
07:30 Agape blisko Ciebie
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda
08:40 Ranczo, serial, odc. 118
09:40 Komisarz Alex, odc. 26
10:35 Ojciec Mateusz, odc. 152
11:25 Korona królów.
Jagiellonowie, odc. 37
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:35 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
13:00 Sroki czarno-białe, ale nie tylko, film dokumentalny
14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 305
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 76
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? teleturniej
18:00 Ranczo, serial, odc. 38
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Tour de Pologne - kroniki
20:19 Alarm!
20:35 07 zgłoś się, odc. 5/21
21:45 07 zgłoś się, serial, odc. 6
23:00 Archiwista, serial, odc. 9/13
23:50 Jutro nie umiera nigdy, film sensacyjny

23:50 Jutro nie umiera nigdy

Ogarnięty żąda władzy magnat Elliot Carver dąży do wywołania światowego konfliktu. James Bond ma 48 godzin, by zapobiec wybuchowi wojny.

TVP 2

05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1656
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się, talk-show
06:50 Rodzinka.pl, serial, odc. 195
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem-Bulecką, cykl reportaży
11:45 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2801
12:30 Koło fortuny, teleturniej
13:15 Akacja 38, telenowela, odc. 137/200
14:05 Va banque, teleturniej
14:35 Na sygnale, serial, odc. 155
15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1710
16:00 Koło fortuny, teleturniej
16:35 Familiada, teleturniej
17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 264
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:45 Akacja 38, telenowela, odc. 138/200
19:30 Na sygnale, serial, odc. 435
20:10 Postaw na milion
21:10 Polskie biesiady, koncert
22:10 Polskie biesiady, koncert
23:20 Kontrakt na zabijanie, thriller
01:05 Sześć żon i jeden pogrzeb, komedia

23:20 Kontrakt na zabijanie

Były policjant Ray Keene wybiera się z nastoletnim synem na wycieczkę. Po drodze natykają się na bandytę Cardena.

TVN

06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 728
07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny
07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 20
08:00 Kuchenne rewolucje
08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 10
09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 20
10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1218
12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1302
13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 759
14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 655
15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 729
17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1219
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! magazyn reporterów
20:00 Wielki Mur, film fantasy
22:15 Wodny świat, film przygodowy
01:00 Kuba Wojewódzki, talk-show
02:00 Grzesznica, serial kryminalny, odc. 2/8

20:00 Wielki Mur

Irlandzki łucznik William Garin oraz j. Hiszpan Tovar, przemierzają cesarstwo Chin. Kierowani żądzą sławy i bogactwa, pragną poznać sekret prochu.

POLSAT

04:40 Disco Gramy, program muzyczny
06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 730
09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 731
09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 167
10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1219
11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 531
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja, magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1018
14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1065
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja, magazyn reporterów
16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 682
17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 320
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”, program publicystyczny
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Shrek, film animowany
22:00 1000 lat po Ziemi, film SF
00:10 Legion, thriller
02:20 Rok pierwszy, komedia przygodowa

20:05 Shrek

Leśną siedzibę gburowatego samotnika, ogra Shreka, nawiedza gromada baśniowych postaci, które wygnają ze swojego królestwa lord Farquaad.

TVN 7

06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 240
06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 677
07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 912
08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1004
10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1005
11:00 Idealna niania, reality show
11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 29
12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 678
13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 193
14:50 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 4/30
15:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1003
17:00 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 30
18:00 Szybka zmiana, program rozrywkowy
18:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1009
20:00 Hotel Paradise All Stars, reality show
21:00 Tin Cup, komedia romantyczna
23:45 Ja cię kocham, a ty z nim, komedia
01:55 Hotel Paradise All Stars, reality show

21:00 Tin Cup

Roy McAvoy, niegdyś dobrze zapowiadający się golfista, zmarnował szansę na karierę. Mieszka w Teksasie i ciągle narzeka na brak gotówki.

TV TRWAM

08:40 Słowo życia
08:45 Przyjaciele i bohaterowie, serial animowany, odc. 9
09:10 Z wędką nad wodę w Polskę i świat
09:35 Święty na każdy dzień
09:45 Jestem mamą, magazyn
10:00 Informacje dnia
10:15 W kolorze płomienia, film
11:05 Muzyczne chwile
11:25 Głos Polski, cykl felietonów
11:35 Ukraińska zbrodnia w Hucie Pieniackiej, reportaży
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 ... Na bezdrożach tożsamości. Chaco, film dok.
13:10 Orlem być..., film dok.
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Siódmy sakrament
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Sekrety mnichów, wywiad
17:15 Muzyczne chwile
17:30 Geopolityka,
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Brat Franciszek, odc. 15
20:00 Informacje dnia

12:20 ... Na bezdrożach tożsamości. Chaco

Kraina geograficzna Gran Chaco leży na pograniczu Boliwii i Paragwaju. O życiu mieszkańców tego regionu opowiada ojciec Zdzisław Książek.

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
07:40 Rok w ogrodzie, magazyn
08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Wojsko-polskie.pl
08:45 Pełnosprawni
09:15 Sprawa dla reportera,
10:15 Madame Tussauds: Ekspozycja z wosku, film
11:15 Fascynująca Szwajcaria. Dzikie Tesy, film dok.
11:40 Sanatorium miłości 5, reality show
12:40 Koko, komedia
14:10 Z pamięci, cykl felietonów
14:25 Okrasa łamie przepisy
14:55 60. KFPP w Opolu - Wielka gala - Od Opola do Opola, skrót koncertu
15:25 Lalka, serial obyczajowy, odc. 6/9
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 337
18:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz”, cykl felietonów
18:40 Jaka to melodia? teleturniej
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Tour de Pologne - kroniki
20:18 Alarm!
20:35 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 234
21:35 Ocalony, dramat wojenny
23:45 Perfekcjonistka, thriller
01:50 Jutro nie umiera nigdy, film sensacyjny

21:35 Ocalony

Marcus Luttrell i jego koledzy z jednostki Navy SEALs, m.in. Michael Murphy i Danny Dietz, trafiają na tereny afgańsko-pakistańskiego pogranicza.

TVP 2

05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2797
05:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2798
06:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2799
07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1723
07:55 Pytanie na śniadanie
12:05 Studio Raban, magazyn dla młodzieży
12:40 Międzynarodowy Festiwal Zespołów Cygańskich Romane Dyvesa - Gorzów Wielkopolski 2023, widowisko
14:00 Familiada, teleturniej
14:35 Koło fortuny, teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 2, widowisko
16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 881
17:15 Natura bez granic, serial dokumentalny, odc. 7
17:50 Słowo na niedzielę
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:45 U Pana Boga w ogródku, serial komediowy, odc. 7/12
19:35 Informacje kulturalne
20:00 Polskie biesiady, koncert
20:50 Polskie biesiady, koncert
21:50 Polskie biesiady, koncert
22:40 Polskie biesiady, koncert
23:45 Legenda Herkulesa, film przygodowy
01:35 Kontrakt na zabijanie, thriller

20:00 Polskie biesiady

Cykl widowisk muzycznych, które nawiązują do tradycji wspólnego śpiewania. Koncerty odbędą się m.in. w Rybniku, Pszczynie, Warszawie, Łży.

TVN

05:50 Uwaga! magazyn reporterów
06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 987
07:00 Ugotowani w parach, reality show
08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
09:00 Dzień dobry wakacje, magazyn
11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3659
12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3660
12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3661
13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3662
13:30 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 3/7
14:05 MasterChef Junior, program rozrywkowy
15:45 Ciężarówką przez Stany, program rozrywkowy
16:50 Weekendowa metamorfoza 5, program rozrywkowy
17:55 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! magazyn reporterów
20:00 Seks w wielkim mieście 2, komedia romantyczna
23:10 Lady Bird, komediodramat
01:10 Niepoczytalna, thriller
03:20 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 7/10
04:25 Uwaga! magazyn reporterów

20:00 Seks w wielkim mieście 2

Carrie dwa lata po ślubie zauważa symptomy kryzysu w swoim związku. Leci więc z przyjaciółkami na wycieczkę do Zjednoczonych Emiratów Arabskich.

POLSAT

05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy
06:00 Nowy dzień
08:40 O psie, który wrócił do domu, film familijny
10:40 Bogate dzieciaki bez kasy, reality show
11:40 Bogaty dom - biedny dom, reality show
12:40 Polacy za granicą, serial dokumentalny, odc. 34
13:40 Miasto Wieś, serial dokumentalny, odc. 4
14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny, odc. 13
15:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 142
16:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 143
16:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 144
17:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 145-ost.
17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 221
18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 222
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i premierzy, program publicystyczny
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Mister Supranational 2023, widowisko
23:00 Ant-Man i Osa, film przygodowy
01:45 Obcy 3, horror SF
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa

23:00 Ant-Man i Osa

Scott Lang wciąż nie może dojść do siebie po wydarzeniach, w jakich brał udział wraz z innymi superbohaterami. Został osadzony w areszcie domowym.

TVN 7

05:00 Szkoła, serial, odc. 563
06:05 Wiza na miłość 8, reality show
07:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 11/26
07:35 Mój przyjaciel Delfin 3D, film familijny
Opowieść o przyjaźni chłopca z ocalonym przez niego kalekim delfinem. Winter, młoda samica delfina, zaplątuje się w rybacką sieć.
09:55 Szybka zmiana, program rozrywkowy
10:40 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 908
11:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 997
12:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 909
13:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 999
14:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 910
15:55 Nad życie, dramat biograficzny
18:05 Dom, film animowany
20:00 Sherlock Holmes, film kryminalny
22:50 Operacja „Deszcz”, film SF
01:25 Nienarodzony, horror
03:10 „Barbie” - kulisy produkcji filmu, felieton
03:15 Hotel Paradise All Stars, reality show
04:10 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny

20:00 Sherlock Holmes

W mieście dochodzi do serii rytualnych morderstw. Śledztwo w tej sprawie prowadzi detektyw Sherlock Holmes i jego współpracownik John Watson.

TV TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
09:00 Inna Teresa, film dok.
09:55 Słowo życia
10:00 Informacje dnia
10:15 Retrospekcja
10:20 Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony, reportaży
10:40 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć...
12:50 Siódmy sakrament
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Muzyczne chwile
14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14:35 Benedyktyni - właściwa miara, film dokumentalny
15:30 Wierzę w Boga
15:45 Muzyczne chwile
16:00 Informacje dnia
16:10 Historia PL, serial dokumentalny
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:25 Święta na każdy dzień
17:30 Nowa Ewangelizacja
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Westerplatte młodych
19:00 Warto zauważyć...
19:30 Przyjaciele i bohaterowie, serial animowany, odc. 10
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec

16:10 Historia PL

75 lat od walk 1. Dywizji Pancerniej pod Falaise, Stowarzyszenie Motocyklistów „Patria” podąża szlakiem bojowym polskich żołnierzy.

23 lipca 2023
niedziela

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
08:00 Tydzień, magazyn rolniczy
08:30 Zakochaj się w Polsce, magazyn
08:55 Fascynująca Antarktyka.
Dni wiecznego światła, film dokumentalny
09:15 Rodzina Addamsów, film animowany
10:55 Janosik, serial przygodowy, odc. 9/13
11:55 Między ziemią a niebem, magazyn
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem, magazyn
12:50 Do zobaczenia w Lizbonie, cykl reportaży
13:15 Planeta doskonała, serial dokumentalny, odc. 3
14:10 Z pamięci, cykl felietonów
14:25 Daleko od szosy, serial obyczajowy, odc. 5/7
15:45 Alternatywy 4, serial komediowy, odc. 5/9
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Rolnik szuka żony, telenowela, odc. 6
18:40 Jaka to melodia? teleturniej
19:30 Wiadomości
19:50 Siatkówka mężczyzn: Liga Narodów - mecz finałowy
22:05 Tour de Pologne - kroniki, cykl felietonów
22:15 Podróż na sto stóp, komediodramat
00:25 Ocalony, dramat wojenny

22:15 Podróż na sto stóp

Miasteczko na południu Francji. Madame Mallory od lat kieruje cenioną restauracją. Pewnego dnia przybywa tu rodzina emigrantów z Bombaju.

TVP 2

05:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2800
06:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2801
07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1724
07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn
11:50 Polskie biesiady, koncert
12:55 Polskie biesiady, koncert
14:00 Familiada, teleturniej
14:35 Koło fortuny, teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko
16:15 Tak to leciało! teleturniej muzyczny
17:15 Na sygnale, serial, odc. 442
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:50 Na sygnale, serial, odc. 444
19:20 Na sygnale, serial, odc. 445
20:00 Miś, komedia
22:05 Utoya, 22 lipca, thriller
23:55 Festiwal Kultury Żydowskiej w Krakowie - „Szalom na Szerokiej” - koncert finałowy, koncert
01:15 Nowy świat, dramat obyczajowy
Historie młodych imigrantów, którzy w Polsce próbują zacząć życie od nowa. Żanna wraz z dzieckiem uciekła z pogrążonej w chaosie Białorusi.
02:50 Nasz najlepszy rok, dramat obyczajowy

20:00 Miś

Prezes klubu sportowego „Tęcza” Ryszard Ochódzki szkuje się do wyjazdu do Londynu. Chce opróżnić konto, które przed laty założył tam z żoną Ireną.

TVN

06:05 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 5/26
06:30 Tom i Jerry Show, serial animowany, odc. 6/26
07:00 Nastolatki rządzą... kasą, program rozrywkowy
08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
09:00 Dzień dobry wakacje, magazyn
11:30 Weekendowa metamorfoza 5, program rozrywkowy
12:35 Co za tydzień
13:20 Ugotowani w parach, reality show
14:25 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 5/9
15:00 Akademia Policyjna 3: Powrót do szkoły, komedia
16:45 Wielki Mur, film fantasy
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga! magazyn reporterów
20:00 Dziewiąty legion, dramat przygodowy
22:25 Gra, dramat sensacyjny
01:05 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
02:10 Wewnętrzny wróg, serial szpiegowski, odc. 7/13
03:10 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 159
04:10 Uwaga! magazyn reporterów
04:30 Zamieszkać na plaży 7, program rozrywkowy
05:00 Recepta na stary dom, program rozrywkowy

20:00 Dziewiąty legion

Rok 140 naszej ery. Rzymianie op nowują większość ziem Brytanii, lecz północ wyspy nadal opiera się wojskom imperium.

POLSAT

04:40 Disco Gramy, program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy
06:00 Nowy dzień
07:50 Sezon na misia, film animowany
Wychowany przez ludzi niedźwiedź Boguś poznaje jednorogiego jelenia, psotnego Elliota.
09:45 Kung Fu Panda, film animowany
11:45 Spider-Man Uniwersum, film animowany
14:25 Ant-Man i Osa, film przygodowy
16:50 Shrek, film animowany
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”, program publicystyczny
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni, program rozrywkowy
22:05 Planeta małp, film SF
00:50 Słyszeliście o Morganach? komedia romantyczna
Meryl i Paul Morganowie są w separacji i planują rozwód. Ich życie wywraca się do góry nogami, gdy stają się świadkami morderstwa.
03:05 Nasz nowy dom, reality show
04:05 Zjedz Kambodżę, magazyn

22:05 Planeta małp

Statek kosmiczny pilotowany przez kapitana Leo Davidsona rozbija się na obcej planecie. Mieszkający tam ludzie są zdegradowani do roli niewolników.

TVN 7

05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 564
06:05 Wiza na miłość 8, reality show
07:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 12/26
07:35 Beethoven 2, film familijny
Alice Newton, jej mąż George i ich dzieci nie wyobrażają sobie życia bez pupila rodziny - bernardyna o imieniu Beethoven.
09:20 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 52
09:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1000
11:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1001
12:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 911
13:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1002
14:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 912
15:05 Tin Cup, komedia romantyczna
17:50 Życie od kuchni, komedia romantyczna
20:00 Matrix Rewolucje, film SF
22:50 Komora, dramat sensacyjny
01:00 Wieczorówka, komedia
Teddy rezygnuje z nauki. Siedemnaście lat później pracuje jako sprzedawca grillów.
03:20 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny, odc. 5/8

20:00 Matrix Rewolucje

Neo jest uwięziony w stacji znajdującej się między światem maszyn a Matriksem. Obie rzeczywistości chce zniszczyć agent Smith.

TV TRWAM

08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:25 Święty na każdy dzień
08:30 Z Parlamentu Europejskiego
09:00 Prymas Stefan Wyszyński, serial dokumentalny, odc. 7
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci
09:15 Manna z Nieba
09:30 Msza święta z Jasnej Góry
10:35 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
10:40 Generał naszej wolności. Kpt. Janusz Belza, film dok.
11:40 Żeby być świętym, film dok.
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do rodaków
12:50 Muzyczne chwile
13:00 Wystarczy sobą być
14:00 O. Wenanty Katarzyniec, film dokumentalny
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:45 Sekrety mnichów, wywiad
17:00 Zostań żołnierzem RP
17:15 Muzyczne chwile
17:30 Sól ziemi
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone, 19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 21
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec

14:00 O. Wenanty Katarzyniec

Franciszkanin Wenanty Katarzyniec zmarł 100 lat temu. Dziś pamięć o nim powraca, a wierni w coraz większej liczbie pielgrzymują do jego grobu.

24 lipca 2023
poniedziałek

TVP 1

07:00 Transmisja mszy świętej
07:30 Studio Raban
08:00 Wiadomości
08:10 Kwadrans polityczny
08:25 Informacje kulturalne
08:30 Pogoda
08:40 Ranczo, serial, odc. 119
09:40 Komisarz Alex, odc. 27
10:35 Ojciec Mateusz, odc. 153
11:25 Korona królów.
Jagiellonowie, odc. 38
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
12:55 Planeta doskonała, odc. 3
14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 306
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:20 Alarm!
15:35 Gra słów. Krzyżówka
16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 77
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? teleturniej
18:00 Ranczo, serial, odc. 39
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:15 Tour de Pologne - kroniki
20:18 Alarm!
20:35 Velvet, serial, odc. 20
21:30 Reset, serial, odc. 7
22:30 Arena poglądów
23:35 Balans bieli
00:15 Trzy dni Kondora, dramat sensacyjny

00:15 Trzy dni Kondora

Joe Turner pracuje w agend CIA. Do jego zadań należy analiza lektur sensacyjno-szpiegowskich. Pewnego dnia jego współpracownicy giną.

TVP 2

06:20 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki
06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 196
07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn
07:55 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:40 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa tamie przepisy, magazyn kulinarny
11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2802
12:30 Koło fortuny, teleturniej
13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 138
14:05 Va banque, teleturniej
14:35 Na sygnale, serial, odc. 156
15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1711
16:00 Koło fortuny, teleturniej
16:35 Familiada, teleturniej
17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 265
18:00 Panorama
18:20 Va banque, teleturniej
18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 139
19:30 Na sygnale, serial, odc. 436
20:10 Postaw na milion, teleturniej
21:00 Rozmowy kontrolowane, komedia
22:50 Anatomia kłamstwa, serial kryminalny, odc. 3
00:00 Nasz najlepszy rok, dramat obyczajowy
02:05 Bolivar, serial kostiumowy, odc. 21

21:00 Rozmowy kontrolowane

Ryszard Ochódzki, prezes klubu sportowego „Tęcza”, prowadzi szmerne interesy z SB. Dostaje zadanie przeniknięcia do struktur Solidarności.

TVN

07:00 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 21
08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 11
09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 21
10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy
11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1219
12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1303
13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 760
14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 656
15:50 Kuchenne rewolucje
16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 730
17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1220
19:00 Fakty
19:40 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! magazyn reporterów
20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny
20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3663
20:55 Milionerzy, teleturniej
21:35 Zabójcza broń 4, film sensacyjny
00:05 Wydział pościgowy, film sensacyjny
02:55 Grzesznica, serial kryminalny, odc. 3/8

21:35 Zabójcza broń 4

Martin Riggs i Roger Murtaugh powracają na ulice Los Angeles. Stróża prawa muszą zająć się sprawą zabójstw powiązanych z azjatycką mafią.

POLSAT

04:40 Disco Gramy, program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy
06:00 Nowy dzień
08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 732
09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 733
09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 168
10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1220
11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 532
13:20 Interwencja, magazyn reporterów
13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1019
14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1066
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja, magazyn reporterów
16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 683
17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 321
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Kingsman: Złoty Krąg, komedia sensacyjna
23:10 Helikopter w ogniu, dramat wojenny
02:35 Zimna wojna, dramat obyczajowy

20:00 Kingsman: Złoty Krąg

Pewnego dnia dane dotyczące położenia kwatery głównej agencji zdobywa szefowa największego kartelu narkotykowego świata.

TVN 7

05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 486
06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 241
06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 678
07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 913
08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1006
10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1007
11:00 Idealna niania, reality show
11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 30
12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 679
13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 194
14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 5
15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1004
16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 31
17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 891
19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1010
20:00 Vinci, komedia kryminalna
22:30 Matrix Rewolucje, film SF
01:00 Sherlock Holmes, film kryminalny
03:40 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny, odc. 6/8

20:00 Vinci

Cuma wychodzi z więzienia. Paser zleca mu kradzież obrazu „Dama z łasiczką” i. Złodziej chce wciągnąć do współpracy byłego współnika, Juliana.

TV TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:15 Słowo życia
09:20 Muzyczne chwile
09:30 Moja katolicka rodzina, serial animowany, odc. 22
09:55 Święty na każdy dzień
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Polskie dziedzictwo
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 W kolorze płomienia, film dokumentalny
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 Muzyczne chwile
14:30 Łalka, serial obyczajowy, odc. 6
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie, cykl reportaży
17:30 Zbrodnia z rosyjskiego scenariusza - tzw. pogrom kielecki, reportaż
17:55 Poczet wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści Theo, odc. 11
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec

12:20 W kolorze płomienia

Bl. Hanna Chrzanowska to pierwsza w historii pielęgniarka wyniesiona na ołtarze. „Cioteczka” - bo tak nazywali ją ci, którzy ją znali.